

ZPRÁVY

ČKAIT

23. 5. 2003

Informace

ČESKÉ KOMORY AUTORIZOVANÝCH
INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ

21²⁰
03

OBSAH

Z NAŠEHO POHLEDU

Z NAŠEHO POHLEDU	1
ČESTNÉ ČLENSTVÍ ČKAIT	2

NÁZORY A STANOVISKA

VÝSTAVBA BYTŮ I REGENERACE BYTOVÝCH OBJEKTŮ V PANELOVÝCH DOMECH ZŮSTÁVÁ I NADÁLE PROBLÉMEM	2
KOMORA – INTEGRUJÍCÍ PRVEK V OBLASTI	3
OCHRANA OZNAČENÍ ARCHITEKT A INŽENÝR-KONZULENT V RAKOUSKU	4
REAKCE NA ČLÁNKY V Z + i ČKAIT Č. 1/2003	4

Z ČINNOSTI KOMORY

PŘEDSTAVENÍ NOVÝCH ČLENŮ ORGÁNŮ KOMORY	5
SHROMÁŽDĚNÍ DELEGÁTŮ ČKAIT 2003	7
VYHODNOCENÍ DISKUSÍ NA VALNÝCH HROMADÁCH OBLASTÍ V ROCE 2003 ...	12
SIA ČR – RADA VÝSTAVBY	12
NOVÉ TRENDY VE STAVEBNICTVÍ – NOVÉ OTÁZKY, NOVÉ PROBLÉMY – NOVÁ VÝZVA!	13
AKCE PROGRAMU ČŽV OBLASTI BRNO	15
EXKURZE NA STAVBU TUNELU BŘEZNO	16
EXKURZE NA STAVBU REKONSTRUKCE SPRÁVNÍ BUDOVY SEVEROMORAVSKÝCH PLYNÁREN, a.s., V OSTRAVĚ	16

INFORMAČNÍ CENTRUM

SLOVENSKÝ REGISTR STAVEBNÍCH VÝROBKŮ	17
INFORMACE O EVROPSKÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISECH A JEJICH TRANSPOZICI DO PRÁVNÍHO ŘÁDU ČR	19

ZE ZAHRANIČÍ

VÝZVA BAVORSKÝCH INŽENÝRŮ K POLITIKŮM	20
VÝKONOVÝ A HONORÁŘOVÝ ŘÁD A EVROPSKÁ UNIE	21
Z ČINNOSTI ZAHRANIČNÍCH INŽENÝRSKÝCH KOMOR	23
PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ A SPOLEČNÝ STAVEBNÍ TRH EVROPSKÉ UNIE	25
ZE SVĚTA VÝSTAVBY	32

ODBORNÉ ZAJÍMAVOSTI

SDRUŽENÍ HISTORICKÝCH SÍDEL ČECH, MORAVY A SLEZSKA	36
--	----

ODBORNÉ AKCE

I. FIB KONGRES ÓSAKA, 2002	37
VÝZVA - PŘÍPRAVNÝ VÝBOR ČESKÉ SPOLEČNOSTI STAVEBNÍCH KOORDINÁTORŮ ČSSI	38
PRESTA JIŽNÍ ČECHY	39
VII. ODBORNÁ KONFERENCE SE ZAHRANIČNÍ ÚČASTÍ ZAMĚŘENÁ NA DŘEVOSTAVBY	40
VZNIK ODBORNÉ PRACOVNÍ SKUPINY PRO DŘEVOSTAVBY V RÁMCI ČKAIT ...	41
AKTIV ČLENŮ ČKAIT V OBORU TZS A TPS V KOSTELCI NAD ČERNÝMI LESY ...	42
KONFERENCE MĚSTSKÉ INŽENÝRSTVÍ KARLOVY VARY	43
TUZEMSKÉ A ZAHRANIČNÍ AKCE POŘÁDANÉ V 2. POLOLETÍ 2003	44

fotografie na titulní straně obálky:
Sportovní hala Jindřichův Hradec

Z + i 2/03

PRO SVÉ ČLENY VYDÁVÁ ČESKÁ KOMORA
AUTORIZOVANÝCH INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ
ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ

WWW.ZPRAVY-CKAIT.CZ

Redakční rada:

Ing. Miroslav Loutocký, předseda redakční rady,
tajemník RS Brno, člen představenstva ČKAIT
Marie Báčová, ředitelka Informačního centra ČKAIT
Ing. František Bartoň, Hradec Králové
Ing. Jan Bedrníček, tajemník ČKAIT
Doc. Ing. Otakar Gartner, CSc.
Ing. Jiří Kuchynka, čestný člen ČKAIT
Doc. Ing. Vojtěch Mencl, CSc.,
člen představenstva RS Brno
Ing. Miroslav Najdekr, CSc.,
předseda Autorizační rady ČKAIT
Ing. Jiří Schandl, přednosta oblasti České Budějovice,
člen Stavovského soudu
Ing. Ivana Švaňčková, Fakulta stavební VUT v Brně
JUDr. Marie Urbancová, kancelář RS Brno
Ing. Svatopluk Zídek, přednosta oblasti Karlovy Vary,
člen představenstva ČKAIT

Adresa redakce:

ČKAIT – regionální sekce Brno
Vrchlického sad 2, 602 00 Brno
telefon/fax: 545 574 310, telefon: 545 212 123
e-mail: ckait@brno.anet.cz

Grafická úprava: EXPO DATA spol. s r.o.

Výstaviště 1, 648 03 Brno
tel.: 541 152 565, e-mail: mkuncak@expodata.cz

Tisk: Tiskárna EXPADATA-DIDOT, spol. s r.o.

Výstaviště 1, 648 75 Brno

Vycházíme nejméně čtyřikrát ročně

jako příloha Věstníku ČKAIT

Pro členy ČKAIT zdarma

Náklad 22 000 výtisků

Následující vydání Z + i ČKAIT č. 3/2003

Termíny příspěvků: 30. 5. 2003 na adresu firmy

EXPO DATA spol. s r.o.

Termín vydání: 9. 7. 2003

Z NAŠEHO POHLEDU

Dubnové zasedání Představenstva ČKAIT bylo prvním po březnovém Shromáždění delegátů. Je dobře, že se, díky nově zvoleným členům představenstva, alespoň trochu snížil jeho věkový průměr. V nově zvoleném představenstvu byly rozděleny úkoly. Za hlavní jsou považovány podpora výkonu povolání a rozvoje profese v jednotlivých autorizačních oborech. Současnou prioritou je hájení členských práv a ochrana výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků v podmínkách EU. To vyžaduje soustavnou a nikdy nekončící práci na poli legislativy.

V současné době ústřední orgány státu jednají o třech právních dokumentech, které budou významně ovlivňovat život a činnost naší komory v budoucích letech.

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR projednává vládní návrh poměrně široké novely zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě („autorizačního zákona“ – jak mu zkráceně říkáme). Vládní návrh novely byl na ministerstvu pro místní rozvoj (MMR) několik let pečlivě připravován. Je třeba zdůraznit, že oběma komorám tímto zákonem ustanoveným – České komoře autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT) a České komoře architektů (ČKA) – dalo MMR široký prostor k vyjádření jejich názorů. S vládním návrhem zákona vyslovily obě komory souhlas.

Hlavním úkolem novely zákona je transpozice směrnic Evropské unie o vzájemném uznávání profesních kvalifikací do právního řádu České republiky. Konkrétně se jedná o Směrnici Rady 85/384/EHS ze dne 10. června 1985 o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o formální kvalifikaci v oboru architektury, která obsahuje opatření pro umožnění účinného výkonu práva usazování a volného pohybu služeb a dále Směrnici 99/42/ES, kterou se zavádí postup pro uznávání dokladů o vzdělání pro profesní činnosti upravené směrnicemi o liberalizaci a přechodných opatřeních, kterou se doplňuje obecný systém uznávání dokladů o kvalifikaci.

Podle Směrnice 85/384/EHS se uznávají kvalifikační předpoklady pro výkon činnosti architekta, které jsou touto směrnicí stanoveny jednotně pro všechny členské státy Evropské unie. Směrnice 99/42/ES,

na rozdíl od směrnice předchozí, pak stanoví pravidla pro uznávání profesní kvalifikace inženýrů a techniků, kde výkon jejich činností je regulován národními předpisy z důvodu odborné technické náročnosti a rozdílnosti technických předpisů v jednotlivých členských státech.

Transpozici uvedených směrnic do návrhu novely zákona je věnována především šestá část zákona, ve které jsou upravena práva a povinnosti týkající se zejména způsobu prokazování kvalifikačních předpokladů pro výkon činnosti architekta, inženýra a technika činného ve výstavbě. Konkrétně se jedná o posuzování vzdělání, odborné praxe, bezúhonnosti a další podmínky. Posuzováním splnění uvedených předpokladů jsou v navrhované novele pověřeny Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a Česká komora architektů, které tímto budou ve smyslu směrnice tzv. uznávacím orgánem pro uvedené účely.

Vedle úkolů aproximačních jsou návrhem novely upravena některá, dnes již nevyhovující nebo překonaná, ustanovení zákona. Jde např. o doplnění chybějících procesních pravidel při vedení disciplinárního řízení apod.

Jednou ze zásadních změn je i ukončení platnosti oprávnění a osvědčení k projektové činnosti a k provádění staveb, která byla vydána na základě předpisů zrušených v počátku devadesátých let.

Přejme si, aby při projednávání novely zákona v jednotlivých výborech a potom na plénu Poslanecké sněmovny nedošlo k necitlivým zásahům poslanců do vládního návrhu novely.

Druhým, pro nás významným dokumentem, kterým se zabývalo ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV), ministerstvo zahraničních věcí (MZV) a MMR, bylo doplnění formálních kvalifikací, tzn. diplomů, osvědčení a jiných dokladů o formální kvalifikaci do čl. 11 Směrnice Rady 85/384/EHS. Jak jsme již informovali v minulém čísle Z+i, v seznamu projednaném při přístupových jednání ČR s Evropskou komisí bylo ze seznamu vypuštěno, s největší pravděpodobností díky intervenci ČKA, osvědčení autorizovaného inženýra v oboru pozemní stavby uděleného ČKAIT jako samostatné formální kvalifikace. ČKAIT proti tomu podala na všech třech uvedených ministerstvech zásadní nesouhlas. MMR svolalo k tomuto problému – na žádost MZV – jednání zástupců ČKAIT a ČKA, jehož účelem bylo dosažení shody stanovisek. Předseda ČKA Ing. arch. Mráz trval na

svém nesouhlasu s požadavkem ČKAIT s odůvodněním, že

1) zákon č. 360/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, umožňuje získat autorizaci udělovanou ČKA pro obor pozemní stavby i absolventům technických, popř. i ekonomických škol, kteří nesplňují požadavky vyplývající ze směrnice, pokud prokáží požadované znalosti dějin a teorie architektury, urbanismu a navrhování staveb;

2) autorizaci udělovanou ČKAIT pro obor pozemní stavby **převážně získávají osoby vykonávající odborné vedení realizace staveb a ne činnost architekta;**

3) ze zákona vyplývá, že autorizovaný inženýr v oboru pozemní stavby není oprávněn vypracovávat projektovou dokumentaci pozemních staveb, které jsou zvláštním předpisem, územním plánem nebo rozhodnutím příslušného orgánu územního plánování označeny za architektonicky nebo urbanisticky významné.

Jak bylo možno předpokládat, ke shodě zástupců obou komor nedošlo.

MMR potom na MZV zaslalo svoje obsáhlé stanovisko, ze kterého cituji:

„Jako gestor za harmonizaci na úseku uznávání profesní kvalifikace u regulovaných činností ve výstavbě jsme toho názoru, že stav, kdy by jako samostatná formální kvalifikace bylo uznáno pouze osvědčení autorizovaného architekta v oboru pozemní stavby udělené ČKA, zatímco osvědčení autorizovaného inženýra v oboru pozemní stavby udělené ČKAIT by jako samostatná formální kvalifikace uznáno nebylo, je právně i věcně neopodstatněný a systémově nekonsekventní. V této souvislosti se naskýtá otázka, zda zamítavý postoj ČKA vůči požadavku ČKAIT je motivován pouze snahou chránit veřejné zájmy ve výstavbě, nebo zda jde i o projev zájmů stavovských.“

Je třeba počkat na další vývoj. Představenstvo na svém dubnovém zasedání zdůraznilo, že bude nadále usilovat o nápravu zatím nepříznivého stavu, který vznikl nekolegiálním jednáním ČKA.

Konečně třetím veledůležitým dokumentem, který se připravuje, je nový stavební zákon s příslušnými vyhláškami. Představenstvo ČKAIT s uspokojením konstatovalo, že řada jejích členů se má možnost na přípravách tohoto zákona podílet. Zároveň však zdůraznilo, že je třeba tuto činnost koordinovat.

Ing. Bohumil Rusek
místopředseda ČKAIT

ČESTNÉ ČLENSTVÍ ČKAIT

Prof. Ing. Jindřichu Cigánkovi, CSc., prvnímu děkanovi nově vzniklé fakulty stavební v Ostravě v roce 1997, bylo uděleno čestné členství v České komoře autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě. K řadě jiných významných ocenění (Medaile G. Agricoly VŠB-TUO, Zlatá medaile Státní báňské správy v Praze, řádné členství v Ukrajinské akademii věd, Šolínova medaile ČVUT Praha) tak přibýlo i toto prestižní ocenění ČKAIT.

Prof. Ing. Jindřich Cigánek, CSc., absolvoval obor výstavba dolů (1958) a profesorem byl jmenován v r. 1990. V současné době působí jako profesor na katedře stavebních hmot a hornického stavitelství na Fakultě stavební VŠB-TU v Ostravě. V pedagogické a vědecko-výzkumné práci se věnuje problematice stavebních hmot pro výstavbu bezpečnostních hrázových objektů v extrémních tlakových podmínkách a komplexu problémů souvisejících se stavební likvidací dolů. Byl a je řešitelem několika grantových projektů GA ČR.

Publikoval na 300 prací (z toho 22 učebnic a učebních textů). Je členem vědeckých rad vysokých škol a stavebních fakult a členem řady jiných orgánů VÚC.

Prof. Ing. Jindřich Cigánek, CSc., se od vzniku ČKAIT vždy aktivně podílel na spolupráci jak s oblastní kanceláří Ostrava, tak i v rámci volených orgánů ČKAIT. Dohoda o vzájemné spolupráci mezi ČKAIT a FAST VŠB-TUO byla uzavřena v červnu v roce 1997.

Oblastní kancelář ČKAIT Ostrava

Prof. Ing. Jindřich Cigánek

VÝSTAVBA BYTŮ I REGENERACE BYTOVÝCH OBJEKTŮ V PANELOVÝCH DOMECH ZŮSTÁVÁ I NADÁLE PROBLÉMEM

V představenstvu Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR jsem považován většinou koordinací spolupráce mezi nevládními organizacemi působícími ve stavebnictví. Ke koordinaci patří bezesporu i vzájemná informovanost o nejvýznamnějších aktivitách zájmových členů všech nevládních organizací. Jednou z nejzájemnějších pro nás členy ČKAIT je i aktivita SPS směřující k oživení bytové výstavby i k opravdovému nastartování programu „PANEL“, na kterém se vytvořením informačních a poradenských středisek ve všech krajích výrazně ČKAIT podílí.

Věřím, že informace, kterou jsem z jednání představenstva SPS připravil, vás zaujme.

Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR, který je přizván k jednání parlamentního podvýboru pro průmysl a stavebnictví, byl vybidnut, aby v případě své potřeby předložil do jednání podvýboru dne 11. března 2003 materiál k problému, který považuje za aktuální. Svaz proto vybral z akutních problémů investiční výstavby problematiku výstavby bytů a údržby bytového fondu, konkrétně **výstavbu obecních bytů se státní dotací a opravy panelových domů**.

Oba problémy spadají do bytové politiky, kterou současná vláda vyhlásila ve svém Programovém prohlášení za prioritu, protože se dotýká širokých vrstev obyvatel a téměř všech sociálních skupin. Cílem materiálu je poukázat na některé legislativní i praktické překážky bránící zlepšení situace v obou oblastech a v klidné a věcné diskusi zákonodárců, zástupců státu a ostatních účastníků výstavby a oprav bytů a jejich uživatelů je odstranit.

1. Výstavba obecních bytů se státní dotací

Tato forma výstavby bytů prováděná v současné době podle vládního nařízení č. 481/2000 Sb., velmi účinně přispěla k celkovému zvýšení ročního počtu dokončených bytů a vedle stavebního spoření a podpory hypoték patří k neúčinnější formě, jakou obce a města staví nové byty a řeší svoji bytovou potřebu a plnění volebních závazků. Výstavba

obecních bytů se státní dotací je vedle developerské bytové výstavby a výstavby rodinných domů nejvíce užívanou formou bytové výstavby a je určena nejširšímu segmentu obyvatel se středními a nižšími příjmy, kteří svoji bytovou situaci nemohou řešit nákupem bytu na volném trhu či výstavbou rodinného domu. Jsou však schopni zkulovat své finanční prostředky s prostředky obce a státní dotací (nebo úvěrem) a v krátké době tak řešit svoji bytovou situaci. Jedná se zejména o začínající manželství, rodiny s nižšími příjmy, lidmi v produktivním věku, kteří uvolní např. velké byty či rodinné domy.

V současné době ministerstvo pro místní rozvoj předložilo do vlády návrh nařízení vlády o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení formou dotace ke krytí části nákladů spojených s výstavbou bytů pro příjmově vymezené osoby. Tento návrh, namísto aby novelizoval stávající vládní nařízení č. 481/2000 Sb., jehož platnost de facto skončila dne 31. 12. 2002, navrhuje zcela jiné podmínky pro poskytnutí dotace na výstavbu nájemních bytů obcím, a to takové, že zužuje oblast výstavby nájemních bytů pouze na úzký segment bytů pro sociálně nejslabší skupinu obyvatel a nemožňuje podporu výstavby nájemních bytů v plné šíři.

Návrh vládního nařízení je legislativně nedokonalý, nekontrolovatelný, pro obce a města nepřijatelný a nebude plnit svoji funkci ani v úzkém segmentu, pro který je určen. Přichází pozdě a bude-li znamenat současně ukončení dosavadní platné úpravy podle vládního nařízení č. 481/2000 Sb., bude mít za následek prudký pokles bytové výstavby nájemních bytů v roce 2004. Existuje množství argumentů i vyjádření odborných institucí, které podporují toto stanovisko. Pro řešení situace a odvrácení nebezpečí poklesu zahajovaných bytů v roce 2004 navrhuje podvýbor přijetí následujících závěrů:

Podvýbor pro průmysl a stavebnictví pokládá návrh nařízení vlády o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení formou dotace ke krytí části nákladů spojených s výstavbou bytů pro příjmově vymezené osoby za nedostatečné pro podporu výstavby nájemních bytů obcemi v plné šíři. Vzhledem k tomu, že může řešit pouze úzký segment výstavby bytů pro příjmově nejslabší skupinu obyvatel se požaduje, aby dále paralelně platilo vládní nařízení č. 481/2000 Sb., o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení formou dotace ke krytí části nákladů spojených s výstavbou bytů, ve znění pozdějších předpisů, a to až do doby nahrazení obou nařízení novým předpisem řešícím souhrnně celou problematiku výstavby obecních nájemních bytů. Vzhledem k předpokládanému nedostatku finančních prostředků na

přímé nenávratné dotace navrhuje snížit míru dotace na 1 bytovou jednotku a sníženou část dotace nahradit formou úvěru poskytnutého fondem.

Odůvodnění: Stávající platné nařízení vlády č. 481/2000 Sb., je užíváno již několik let a umožňovalo obcím realizovat výstavbu nájemních bytů tím, že bylo možné vícezdrojové financování výstavby. Argumenty používané odpůrci této metody v poslední době neobstojí, protože se jedná o ojedinělé pochybení obcí a není důvod k opuštění celého systému, protože tento systém je v případě potřeby a podle poznatků praxe velmi jednoduše opravitelný. Nelze ho však nahradit systémem, který problematiku řeší mnohem užší segment. To by bylo v rozporu s potřebami obcí a měst i záměry státu v oblasti bytové politiky.

2. Opravy panelových domů

V České republice je cca 1,3 milionu bytů postavených do roku 1992 panelovou technologií v mnoha různých konstrukčních soustavách, různého stáří a kvality a v různém stupni morálního a fyzického opotřebení. Vzhledem k tomu, že v minulém období bylo pro výstavbu panelových bytů používáno mnohdy nekvalitních materiálů (rozvody inž. sítí, izolace apod.) a vzhledem ke špatné údržbě vyžaduje dnes velká většina panelových objektů rekonstrukci včetně modernizace vybavení bytů, zateplení objektů atd.

Stát si je vědom odpovědnosti v důsledku kontinuity právní i věcné za stav bytového fondu a proto vládním nařízením č. 384/2000 Sb., č. 299/2001 Sb., a následně č. 398/2002 Sb., vymezil podmínky pomoci státu majitelům panelových objektů při jejich opravách. Tato dobře míněná snaha však není dostatečným impulsem pro nastartování oprav panelových domů v takové míře, aby se celkově stav panelových objektů zlepšoval, ale naopak převládá negativní trend snižování kvality panelových objektů, a to stále častěji až do havarijního stavu. Důvodem ovšem není jen malá podpora státu vlastníků, ale také např. skladba majitelů bytů v jednom domě způsobená mnohdy rychlým prodejem bytů obcemi a městy zájemcům, avšak bez upozornění, že byt vyžaduje následně finančně náročnou opravu a objekt rekonstrukci vyžadující konsensus majitelů bytů, nebo dokonce majitelů a nájemníků.

Je třeba říci, že za dobu platnosti stávající legislativy pro podporu oprav panelových domů bylo vykonáno mnoho pozitivních kroků, na nichž se ve spolupráci s MMR a MPO podílely i odborné organizace a sdružení včetně Svazu podnikatelů ve stavebnictví, České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (poradenská střediska pro opravy

panelových objektů), vysoké školy, pověřené banky, stavební spořitelny a mnohé další instituce. Výsledek je však nedostatečný a pokud by tento trend pokračoval dále, nebyly by opravy skončeny v cca desetiletém intervalu, jak se původně počítalo.

Přitom je třeba uvést, že Státní fond rozvoje bydlení má v současné době dostatečné prostředky, které by umožnily až trojnásobné zvýšení objemu oprav (v roce 2001 bylo na dotace úvěrů uvolněno 250 mil. Kč, v letošním roce je možno použít 800 mil. Kč). Klíčovým momentem pro nastartování většího objemu oprav panelových domů je zlepšení podmínek pro dotace úvěrů bank pro poskytování záruk Státním fondem rozvoje bydlení. Svaz podnikatelů ve stavebnictví proto navrhuje odstranit tyto bariéry bránící většímu objemu oprav.

Návrh závěrů:

1. Dopracovat a předložit do vlády zákon o vlastnictví bytů, který by posílil pozici společenství vlastníků (předkladatel MMR).
2. Zpracovat a vydat nařízení vlády, které by Státnímu fondu rozvoje bydlení umožnilo poskytovat záruky za úvěry.
3. Zvýšit dotaci na úvěr pro opravy panelových obytných domů plošně na 5 % (5 dotačních bodů), a to na dobu dvou let.
4. Umožnit rozdělení rekonstrukce panelového domu na etapy – např. vnější úpravy (okna, zateplení, střechy) a vnitřní úpravy – výměna instalací, modernizace vnitř. zařízení bytů a podobně.
5. Zpracovat pro hlavní konstrukční systémy panelových domů vzorové (typizované) projekty hlavních rekonstrukčních prací (zateplení, střechy apod.), které by projektant pouze upravil co do rozsahu, výšky objektu či některých jeho specifíků (spolupráce s MPO).

Odůvodnění:

ad 1) Zákon o vlastnictví bytů by dal prostor družstvům (společenstvím) vlastníků pro jednání o úvěrech a dalších potřebných záležitostech. Z nepochopitelných důvodů je tento nástroj (v zahraničí zcela běžný systém kondominia) opomíjen a nemá oporu v zákonech.

ad 2) Státní fond rozvoje bydlení nemůže v současné době využívat své schopnosti poskytovat záruky za úvěry, což by zřejmě dovedl pružněji než banky. Místo toho musí prostředky refundovat bankám. Tento legislativní nedostatek snižuje využití a operativnost fondu.

ad 3) Zvýšení bodového ohodnocení dotace na 5 bodů plošně po dobu 2 let by za současné výše úroků umožnilo nastartování většího objemu oprav panelových domů se zdůrazněním dočasného charakteru těchto výhodných podmínek pro majitele panelových domů.

ad 4) Při rozhodování majitelů často negativně působí požadavek celkové rekonstrukce objektu a nemožnost rozdělit ji na etapy, aniž by se ztratil nárok na udělení dotace.

ad 5) Vytvoření typizovaných projektů pro některé hlavní rekonstrukční práce by snížily podstatně potřebu financí při přípravě opravy objektu.

*Zpracoval: Ing. Miloslav Mašek, CSc.
viceprezident a generální ředitel
Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR*

*Pro Z + i připravil: Ing. Svatopluk Zídek
člen představenstva SPS*

KOMORA – INTEGRUJÍCÍ PRVEK V OBLASTI

Rozvoj soukromopodnikatelských aktivit po roce 1989 byl v oblasti výstavby a stavebnictví zvláště významný. Rozpadly se mnohé velké stavební podniky a prakticky všechny velké projektové ústavy a jejich úlohu přebírali jednotlivci či malé organizace, mnohé pak pod heslem „děláme všechno“.

Uplynulá léta tuto širokou a nepřehlednou scénu poněkud zredukovala, došlo k určité specializaci a i když konkurenční boj pokračuje v míře neztenčené, projevuje se větší potřeba profesní spolupráce. Dokladem toho mohou být mnohé projektové a realizační soutěže, které jsou odbornou i laickou veřejností dobře přijímány a hodnoceny.

Kdo by se měl o profesní spolupráci v oblasti výstavby snažit? Tato otázka nemusí být v podmínkách hlavního města či Brna, kde je dostatek odborných kapacit a odborných institucí v rámci jednoho segmentu výstavby, tak zajímavá jako v jednotlivých oblastech. Bez spolupráce hrozí profesním organizacím jejich postupné oslabování. Typickým příkladem byl pokles zájmu o činnost ČSSI po vzniku ČKAIT, stejný problém mají organizace sdružující architekty. S poklesem zájmu se potýkají SPS ČR a Hospodářská komora, pokud současně působí v oblasti stavebnictví. S centralizací řídicí činnosti ČKA do Prahy, zrušením regionálních zástupců se architekti cítí opuštěni („jen to placení příspěvků nám zůstalo“). Přitom ale vznikají další instituce, reagující na nově vzniklé problémy např. v právní oblasti (oblastní pobočky Společnosti pro stavební právo) či pro působení v rámci EU.

Vliv jednotlivých organizací na veřejný život v krajích je značně omezený a redukuje se obvykle na jednotlivé personální vazby. Úplně chybí odborný ucelený a vyvážený názor na rozsáhlou problematiku, kterou dostaly nově zřízené kraje do vlnu a které se dotýkají oblasti výstavby. Jsou to zejména otázky stavebního řádu, odborného školství, rozvoje infrastruktury, podnikatelských aktivit, životního prostředí a ochrany památek. Významnou aktivitou kraje je též přeshraniční spolupráce v těchto otázkách.

Výbor ČKAIT naší oblasti si je této situace plně vědom a jeho snahou je cílevědomě sdružovat profesní organizace pro řešení společných zájmů. Vymezení okruhu působnosti jednotlivých organizací a jejich posílení považujeme za daleko důležitější než snahu získat jakousi převahu jedné organizace nad druhou. Vycházíme v prvé řadě z toho, co je vlastním úkolem té které organizace a tuto činnost se snažíme využít i ku prospěchu ostatních. Vycházíme též z možností jednotlivých organizací daných jejich vahou. Společnou platformou je pak oblastní Zpravodaj, který vydává ČSSI ve spolupráci s ČKAIT a SPS ČR, Společností pro stavební právo a poskytujeme jej též členům ČKA.

Společná síla těchto organizací se již začíná projevovat např. i tím, že pro tradiční Ples stavbařů, pořádaný významnými stavebními organizacemi v kraji, poskytuje ČKAIT, ČSSI a SPS ČR druhým rokem svoji záštitu. Nejvýznamnější ze společných akcí je přehlídka stavebních realizací s názvem PRESTA jižní Čechy. Její druhý ročník, uzavřený v březnu letošního roku, potvrdil její vzrůstající význam a přínos pro výstavbu v kraji. Dobré výsledky přičítáme zejména tomu, že zde úzce spolupracují čtyři profesní organizace v kraji. Hlavním pořadatelem je ČSSI, který vede ekonomiku akce a zajišťuje zejména společenskou část. Spolupořadatelé jsou ČKAIT, zajišťující technickou stránku organizace a odborné poradenství, SPS ČR, který kontaktuje přihlašovatele, a ČKA, poskytuje podklady pro soutěžní podmínky. Soutěžní porota je složená z odborníků všech uvedených organizací, předsedou poroty byl zvolen zástupce SPS ČR. Průběh a konkrétní výsledky soutěžní přehlídky PRESTA jsou uvedeny v samostatném článku.

Samostatnou kapitolou spolupráce je vztah ČKAIT a ČKA. Vzájemná rivalita inženýrů a architektů je u nás stejná jako kdekoli jinde. Společná účast na akcích typu PRESTA či na diskusích při odborných akcích ukazuje, že společných zájmů je podstatně více než těch, které nás rozdělují. Současně to vyvolává respekt k práci těch druhých, což posouvá rivalitu do jiné, dá se říci, soutěživé

podoby. Na této úrovni je pak vzájemná spolupráce podstatně jednodušší.

Potřebu společného postupu vidíme zejména v souvislosti se vstupem do Evropské unie. V zahraničí budou pracovat společně naši inženýři s architekty (či naopak), většina autorizovaných architektů a polovina autorizovaných inženýrů se bude řídit stejnou směrnicí EU č. 85/384/EHS. Novým a pro obě komory společným úkolem bude zřejmě kontrola kvalifikace a vedení evidence cizích občanů u nás pracujících, včetně nezbytné dohlídky na jejich konkrétní činnost. Řešení těchto úkolů je nutno urychleně dohodnout! Pokud si místo spolupráce budeme navzájem podrážet nohy, ztratíme všichni. Rozhodující je hledat a najít vhodné formy spolupráce, což vyžaduje jediné – chtít. Že to nemusí být tak velký problém nás snadno přesvědčí situace v sousedním Rakousku, kde v rámci jedné komory fungují dvě sekce – architektů a inženýrů, které řeší společné problémy společně a specifické problémy každá sekce sama. Přitom existují čtyři samostatné komory, každá pro více spolkových zemí. Jsem toho názoru, že základem úspěšného postupu v těchto otázkách je spolupráce profesních organizací v oblasti výstavby jak v krajských pobočkách, tak i v jejich ústředních orgánech.

*Ing. Jiří Schandl
přednosta oblasti ČKAIT České Budějovice*

OCHRANA OZNAČENÍ ARCHITEKT A INŽENÝR-KONZULENT V RAKOUSKU

Převzato ze ZT Nachrichten 2003

Ochrana označení zaměstnání v zákoně o civilních technících z r. 1993 má oproti stejnému zákonu z r. 1957 jiná trestní ustanovení. Znamená to, že ten, kdo bez odpovídajícího oprávnění užívá označení „Civilní technik“, „Architekt“, „Inženýr-konzulent“ a „Civilní inženýr“, nebo neoprávněně tato označení připojuje k názvu firmy, dopouští se správného přestupku.

Neoprávněné označení zaměstnání může být rovněž stíháno civilním soudem na základě zákona o nekalé soutěži. Takto

označené zaměstnání, které by mohlo uvádět svým významem v omyl, může být rovněž stíháno. Přitom je možno využít žaloby „pro zanedbání“ a na náhradu škody.

Nejsou povolena následující označení, např. „Společnost architektů“, „Architektonická společnost“, pokud ke společnosti nepatří architekti, „Architektonická kancelář“ nesmí používat např. stavitel nebo jiné osoby, které nemají oprávnění používat titul architekt. Nepřípustné je také firemní označení „Konzultace a inženýring“, protože toto je oprávněním Inženýra-konzulenta. Označení „Živnostenský architekt“ je však upraveno rakouským živnostenským zákonem a propůjčuje se zvláštním rozhodnutím.

Pozn. redakce: S ohledem na množství se zneužívání autorizačního razítka neoprávněnými osobami a označení „autorizovaný“ ve firemních materiálech by bylo vhodné o podobné právní úpravě u nás uvažovat.

REAKCE NA ČLÁNKY V Z + i ČKAIT Č. 1/2003

Po přečtení některých příspěvků v Z + i 1/03 jsem prožil určité „hnutí mysli“, po kterém jsem si musel naordinovat oddechový čas, proto reaguji až nyní.

K příspěvku „Co tomu říkáte?“ upřímně odpovídám, že raději nic (musel bych se rozčítat až do běla nebo být impertinentní až vulgární, což není nejlepší stav).

Osobně se pohybuji ve stavební branži profesionálně od roku 1987, pokud nepočítám studia. Od roku 1991 jsem, kromě zaměstnaneckého poměru u více zaměstnavatelů, podnikal s jejich souhlasem na ŽL, od roku 2001 pak výhradně podnikám jako OSVČ.

Mohu za sebe zcela zodpovědně prohlásit, že citace, kterou uvádíte na straně 4 Z + i 1/03 má hodnotu žvástu a velmi se divím vrcholným představitelům ČKA, kteří něco takového vůbec mohli spáchat. Na druhou stranu bych rád věřil ve zdravý rozum uvedených ústavních činitelů a státních úředníků, oslovených ČKA. A to nejen v jejich...

Další přímo související, ne zcela objasněnou otázkou může být, proč má ČKA takovou snahu pod svá křídla dostat právě členy

ČKAIT autorizované v oboru pozemní stavby...?

Zabývám se projektováním v oboru pozemní stavby, prováděním autorských dozorů, stavebního dozoru (odborným dozorem nad prováděním stavby, odborným vedením stavby, technickým dozorem investora) a inženýrské činnosti.

Myslím si, že moje profesní činnost by se bezpochyby dala označit za práci architekta a nikoli stavbyvedoucího.

Ve svém blízkém i širším okolí znám zejména bezpočet osob zabývajících se činností shodnou s tou, kterou uvádím výše; pokud někdo vlastní realizační stavební firmu, vykonává většinou vedle řízení své firmy samozřejmě i funkci hlavního stavbyvedoucího (autorizovaného) a pokud to stíhá současně s mnoha dalšími činnostmi podnikatele, pak třeba zároveň i šéfa vlastního projektového ateliéru.

Kolegové architekti by se měli hluboce zamyslet a poctivě uznat, že jejich profese a profese stavebního inženýra pozemního stavitelství víceméně jedno jest – oni jsou primárně o něco lépe vybaveni v oblasti výtvarně-umělecké a inženýři zase technicko-konstrukční a realizační, o tom není pochyb. Následným sebevzděláním se tyto malé difference mohou v průběhu aktivního profesionálního života obou skupin i zcela setřít.

Zejména by si ale vážení kolegové měli udělat ve vlastním zájmu pořádek zejména ve svých řadách, u některých arogantních členů, hlavně pak zástupců a představitelů, kteří reálně předvádějí povýšenecké chování, podivné a otravné kroky, jejichž přínos je ve všech ohledech bezpochyby destruktivní.

Článek „Budou stavební inženýři v EU diskriminováni“ mne vedl k hlubšímu zamyšlení o úrovni racionálního, když už ne tvůrčího, myšlení některých státních úředníků. V této souvislosti se ovšem domnívám, že máme dosti práce i sami u sebe v rámci ČKAIT.

V dubnu 1994 jsem vykonával autorizační zkoušku v sídle RS Brno a v květnu 1994 mně byla udělena autorizace (AT) „Autorizovaný technik pro pozemní stavby“ osv. č. 1101288.

K tomu, abych mohl získat autorizovaného inženýra (AI), mně chyběla pouze délka odborné praxe v dané (vyžadované) struktuře, veškeré další parametry jsem splňoval. Dnes, po uplynutí 8 let a prokazatelně doložitelné odborné kontinuální (nepřerušené) praxi ve stavebnictví, bych měl mít dle mého názoru nárok na AI, a to na požádání automaticky. Autorizační zkoušku jsem přece již vykonával

(tehdy žádné diferencované zkoušky pro AI, AT, AS neexistovaly – byla jedna stejná zkouška pro všechny!), požadované délky praxe jsem už dosáhl, hloupější snad asi nejsem (?) – navíc probíhá program celoživotního vzdělávání, odborného pochybení řešeného ČKAIT disciplinárně jsem se nikdy nedopustil, slib jsem už dříve složil a nové razítko vč. nutných souvisejících poplatků si uhradím. Nevím tedy, proč bych měl nyní, kromě již dosažené (vyžadované) praxe pro získání AI, cokoli prokazovat!

Stejně by na tom měl pravděpodobně být i ten, kdo v minulosti získal AT (AS) jako středoškolač a nyní dosáhl akademického vzdělání. Ono totiž nejde pouze a výhradně o rovnoprávnou možnost práce v EU, problémy v tomto ohledu jsou již nyní i se Slovenskou republikou – pokud nejsem AI, neuznají mi autorizaci pro práci projektanta ve svém oboru, kterou nyní v ČR vykonávat mohu!? Zajímalo by mě, jak tento popisovaný problém se získáním AI řeší anebo bude řešit ČKAIT, tj. vstřícně ke svým členům?

Ing. Karel Foltis

autorizovaný technik pro obor Pozemní stavby

PŘEDSTAVENÍ NOVÝCH ČLENŮ ORGÁNŮ KOMORY

Dne 22. 3. 2003 se v Praze konalo Shromáždění delegátů, které zvolilo nové orgány ČKAIT. Ve Věstníku ČKAIT budou uveřejněna jména zvolených funkcionářů včetně fotografií. Na tomto místě uvádíme jen stručné charakteristiky nově zvolených členů.

Členové představenstva ČKAIT

Ing. Ladislav Brett

Narozen 16. 9. 1949 v Jičíně. V Praze absolvoval Střední průmyslovou školu stavební a následně ČVUT Fakultu stavební, kterou ukončil v roce 1974. Po absolvování pracoval v Pragoprojektu, kde prošel funkcemi projektanta, vedoucího projektu až po vedoucího ateliéru. Od roku 1998 pracuje v VPU DECO Praha a.s. jako hlavní inženýr ateliéru. Autorizován je od 7. 6. 1993 v oboru pozemní stavby. V roce 2000 byl zvolen do výboru oblasti Praha a Středočeský kraj, kde pracuje dosud. Ve své funkci zastupoval oblast na řadě jednání s partnery ČKAIT, vedl jednání se stavebními úřady při vyjasňování vzájemných vztahů

a různých školeních. V roce 2002 byl zvolen do výboru pražské pobočky ČSSI a v současné době se věnuje koordinaci činnosti oblasti ČKAIT a pobočky ČSSI.

Ing. Josef Jeníček

Narozen v roce 1954. Je absolventem ČVUT v Praze, obor konstrukce a dopravní stavby, studium ukončil v roce 1978. V témže roce nastoupil u n.p. Autobrzdy Jablonec nad Nisou jako stavební technik, od roku 1981 byl zaměstnancem Silničního investorského útvaru Liberec, postupně jako stavební dozor, vedoucí inženýrského týmu přípravy staveb, vedoucí dokumentačního oddělení a technický náměstek ředitele. V roce 1991 byl jmenován do funkce ředitele SIU Liberec, po sloučení organizace do Ředitelství silnic a dálnic ČR v roce 1997 jako ředitel Správy Liberec. V roce 1988 ukončil dvouleté postgraduální studium na Stavební fakultě ČVUT Praha, obor zvyšování kvality a efektivnosti výstavby silnic a dálnic. Člen rady České silniční společnosti. Autorizován v roce 1993 pro obor dopravní stavby.

Ing. Jan Konícar

Narozen 20. 6. 1958, Jihlava
ČVUT Praha, Fakulta stavební, obor pozemní stavby
Agrostav Jihlava
Samostatný projektant
Vedoucí ateliéru projekce
Zrušení projekce, pokračoval jako OSVČ, nástupnická organizace projekce AGS Jihlava
Odborná stáž u americké firmy „CHIEF“, výroba a projekce ocelových konstrukcí

Ing. Robert Špalek

Narozen 16. 12. 1962 v Plzni, kde po základní škole navštěvoval matematicko-fyzikální větev gymnázia. Na ČVUT v Praze vystudoval stavební fakultu, obor KD. Během studia se úspěšně prezentoval v soutěžích SVOČ se zaměřením na mechaniku a dynamiku pod vedením prof. Šejnohy. Od roku 1986 pracoval v plzeňském Stavoprojektu jako statik. V roce 1989 ukončil státní závěrečnou zkouškou studium němčiny a poté pracoval pro zahraniční firmy ve Švýcarsku a Německu. V roce 1993 založil s dalšími společníky v Plzni projektovou kancelář Torion, s.r.o., a od března 1995 je členem ČKAIT jako autorizovaný inženýr v oboru statika a dynamika staveb. Aktivní přístup ke svému členství prokázal ve funkci delegáta pro Shromáždění delegátů. Jako statik kanceláře Torion vypracoval např. statická řešení projektů výrobních závodů pro firmu SEELE CZ na Borských polích, TROLLI BOHEMIA, s.r.o., v Křimicích, NOVEM Car Interior Design s.r.o. v Městě Touškově. Pracoval i na zahraničních zakázkách, např. jako statik projektu výrobního závodu firmy ROLEX. Velmi aktivně se podílel na pomoci

Na Shromáždění delegátů 2003 bylo zvoleno nové představenstvo komory s mandátem do roku 2005. Na snímku jsou členové představenstva po ukončení volby předsedy a místopředsdů.

městu Plzeň při odstraňování povodňových škod v roce 2002. Ing. Špalek jako velice komunikativní stavební odborník a praktik s širokým všeobecným vzděláním a přehledem má předpoklady být velice platným členem představenstva ČKAIT.

Členové stavovského soudu ČKAIT

Ing. Bohumír Baxa

Narozen 22. 5. 1934. Je absolventem Stavební fakulty ČVUT v Praze. Převážnou část své praktické činnosti pracoval jako vedoucí projektant v podniku Stavoprojekt Karlovy Vary. Od 1. ledna 1997 je v důchodu a pracuje příležitostně ve svobodném povolání. Je autorem řady projektů, realizovaných především v karlovarské oblasti, ale i v severních Čechách a v Praze. Je členem ČSSI, a to jak v období šedesátých let, tak od počátku i v obnoveném ČSSI. Je již druhé období úspěšným předsedou OP ČSSI v Karlových Varech. Je dlouholetým předsedou soutěžní komise studentů středních škol a předsedou komise pro vyhodnocování studentského „Projektů roku“. Autorizován byl 12. 8. 1993 jako autorizovaný inženýr v oboru pozemní stavby. Je členem senátu stavovského soudu v Praze.

Ing. Antonín Jakubík

Narozen 4. 8. 1946 v Jablunkově. Autorizovaný inženýr v oboru Technologická zařízení staveb. Absolvoval s vyznamenáním v roce 1970 Vysokou školu dopravní v Žilině, obor strojírenská technologie – specializace průmyslové inženýrství. V letech 1970 – 1990 pracoval v Báňských projektech Ostrava postupně jako projektant, vedoucí strojírenského oddělení a vedoucí oddělení pro komplexní zajištění projektové přípravy výstavby Uralského plynárenského komplexu Karačaganak v Kazachstánu.

V tomto oboru absolvoval dvě postgraduální studia, a to:

- projektování výroby, výrobních závodů a zón (VŠT Košice v letech 1975-77)
- řízení investičního rozvoje palivoenergetického komplexu (VŠB Ostrava v letech 1983-85)

V letech 1991 – 1992 byl ředitelem státního podniku Projekta Ostrava a po jeho privatizaci pak v letech 1992 – 1995 ředitelem akciové společnosti Projekta Ostrava a místopředsdou jejího představenstva (do doby ukončení projektové činnosti v této firmě novým majoritním vlastníkem). Po krátkém období soukromého podnikání je v současné době pracovníkem Hutního projektu Ostrava a.s. Je členem dozorčí rady ČKAIT.

Ing. Zdeněk Rylich

Narozen v roce 1931, bydlí a pracuje v Praze. Po celou dobu svojí praxe pracoval ve Stavoprojektu Praha v oboru pozemních staveb v činnosti projektové, inženýrské a investorské. Zpracovával nebo se podílel na mnoha úkolech v podniku, jako např. Ústřední přepravní budova Praha-Malešice, telekomunikační objekty po celém území republiky, rozvojové dokumenty resortu spojů atd. V současné době vykonává na živnostenský list poradenskou inženýrskou a konzultační činnost v oboru pozemní stavitelství. Je členem ČSSI, od roku 1997 byl zkušební komisářem v oboru pozemní stavby a od roku 1997 je členem stavovského soudu ČKAIT s pověřením do funkce předsedy disciplinárního senátu StS.

Členové dozorčí rady ČKAIT

Ing. Radoslav Holý

Narozen v roce 1932. Autorizovaný inženýr v oboru dopravní stavby, mosty a inženýrské konstrukce. Vystudoval VUT FAST, obor konstrukce a dopravní stavby. Do roku

1990 pracoval v Dopravoprojektu Brno. Od roku 1991 do roku 1994 v Dopravně-inženýrské organizaci v Brně. Od roku 1995 do konce roku 1999 byl zaměstnán v Brněnských komunikacích, a.s. Od 1. 1. 2000 důchodce. Členem ČSSI od roku 1965 do jeho zrušení a pak od roku 1990. Nyní člen výboru pobočky ČSSI v Brně. Od roku 1993 (s přestávkami) je předsedou zkušební komise pro obor dopravní stavby.

Doc. Ing. Miloslav Novotný, CSc.

Narozen roku 1955 v Třebíči. V roce 1979 ukončil studium na Fakultě stavební VUT v Brně. Od roku 1980 pracuje v Ústavu pozemního stavitelství VUT v Brně (1980-83 jako interní vědecký aspirant, 1984-99 odborný asistent, 1999 docent). V letech 1986-89 samostatný projektant PVÚ VUT v Brně. Od roku 1994 je autorizovaným inženýrem a členem ČKAIT, od roku 1999 člen DR RS Brno. Od roku 1997 soudní znalec pro obor stavebnictví, odvětví stavby obytné a stavby průmyslové. Odbornou specializací je oblast poruch a rekonstrukcí staveb a rozvoj metod měření vlhkosti stavebních látek. Vedle vedení přednášek, projektů a diplomových prací se podílí na vědecko-výzkumné činnosti (granty a vědecké záměry) a vede studenty postgraduálního doktorského studia. Je autorem nebo spoluautorem řady projektů, výzkumných zpráv, článků, skript a odborných a znaleckých posudků.

Ing. Josef Sláchal, CSc.

Narozen 10. 11. 1943. Maturita na průmyslové škole strojní v Kopřivnici (1961). Absolvent ČVUT Praha, fakulta strojní, obor strojírenská technologie (1966). V letech 1968 – 1992 pracoval v Tatře Kopřivnici v oblasti projektování a realizace strojírenských provozů. Postgraduální studium „Automatizace výroby“ na VUT v Brně (1976). V roce 1986 obhájil disertační práci v oboru projektování. V letech 1992 – 1995 pracoval jako odborný asistent na katedře mechanické technologie Fakulty strojní VŠB-TU.

Autorizovaný inženýr v oboru technologická zařízení staveb (1993), je členem zkušební komise a její předseda pro oblast Brno. Autorizace pro obor technika prostředí staveb (1999). Vlastní evropský a český personální certifikát „Manažer jakosti“. Od r. 1995 zaměstnán ve VÍTKOVICE, a.s., divize Engineering, ve funkci ředitele pro jakost. Podílí se na „Projektu systému jakosti ČKAIT“ pro podporu malých firem při získávání certifikátu systému jakosti.

SHROMÁŽDĚNÍ DELEGÁTŮ ČKAIT 2003

VYSTOUPENÍ HOSTŮ NA SHROMÁŽDĚNÍ DELEGÁTŮ V PRAZE 22. BŘEZNA 2003

Ing. Jan Búrgermeister

náměstek primátora hl. m. Prahy

Osm let jsem působil ve funkci starosty městské části Praha. Do mých nových kompetencí patří územní rozvoj. To znamená i výkon státní správy v oblasti účinnosti stavebního zákona, památková péče, bydlení a určité kompetence ve vztahu samosprávy, tj. samosprávná část reformy veřejné správy tak, jak v Praze probíhá.

Od roku 1992 jsem členem komory autorizovaných inženýrů a něco o její práci vím. Nepatřil jsem mezi ty, kteří podporovali myšlenku komorového uspořádání architektů nebo inženýrů. Vývoj komory inženýrů mne však přesvědčil, že mé obavy byly zbytečné a že komora je tím správným uspořádáním, jak hájit profesní kvalitu v této činnosti a jak být partnerem v kvasu, který zažíváme. Ve zprávě předsedy zaznělo, že velká část práce komory spočívá také v účasti na přípravě zákonů, které ovlivňují naši profesi. Říkám ještě naši, i když sám už od roku 1995 práci inženýra nevykonávám, protože jsem se stal komunálním politikem. Pražská komunální reprezentace tak, jak jsme prošli volbami, představuje dost významnou sílu politickou. Přímými vazbami na parlament, koaličním uspořádáním, velmi dobrým zázemím u silných politických stran můžeme nabídnout komoře velmi účinnou spolupráci. Komora by nám mohla nabídnout též spolupráci. Byla tady zmíněna novela stavebního zákona, to je norma, která nesmírně zasáhne do práce nejen inženýrů, ale samozřejmě ovlivní i výkon státní správy a samosprávy. Pokud se podaří, aby byla norma přehledná a plně funkční, vznikne to, na co dlouho čekáme. Cílem reformy veřejné správy v Praze, cílem naší práce obecně je zpřehlednit chování samosprávy, výkon státní správy a udělat ji homogennější ve výstupech tak, abychom byli ve svém rozhodování mnohem více předvídatelní. Víím, co trápí profesi, mám s tím sám mnoho let zkušeností a myslím si, že jsem se oboru tolik nevzdálil. Chtěl bych zde získat informace v oblasti legislativní, v oblasti politiky, kde můžeme asi nejvíc pomoci. Z úrovně politické reprezentace

města jsme také dlužní, ale to se dá všechno rychle změnit.

I když jste celorepublikové shromáždění, poměr členů komory pražské k počtu členů celkových snad další mou poznámku opravňuje. Zmínil bych se, jaké jsou cíle v nejbližším roce v oblasti reorganizace řízení města. Chceme využít mnohem více potenciálu městských částí a maximum činností i ve výkonu státní správy, to znamená v činnosti stavebních úřadů. Od této reformy si slibujeme hlavně jednodušší postavení při projednávání a zajišťování všech povolení, možnost vyřizovat odvolání v půdorysu města, ministerstvu nechat určitou supervizi, nebo aby bylo místem odvolacím pro nejdůležitější stavby. Útvar rozvoje města by měl být pilotní lodí v městském know-how a ne jenom dalším odborem, který úřednický, velmi klopotně a pracně vykonává práci, kterou ukládá stavební zákon. Nemůžeme přesvědčit nikoho z kvalitních a zkušených odborníků, aby se do tohoto pole působnosti pustil a pomohl nám. Chceme, aby tento útvar byl stejným partnerem pro samosprávu jako pro investory, architekty a inženýry, aby se v postupu projednávání a přijímání problému jejich postupy při řešení problému nijak nelišily. Chceme, aby byl útvar rozvoje města hlavní databází o městě, aby byl funkční pojem hlavní architekt, aby se dopravní problémy daly konzultovat tam a ne na pěti místech s pěti různými výstupy, jak se děje teď. To jsou naše představy, naše představy, naše plány.

Prof. Ing. Jiří Witzany, DrSc.

rektor ČVUT

V tomto roce přechází České vysoké učení technické na tzv. strukturované studium. Komora jako orgán, podnikatelé a majitelé projektových kanceláří by měli tuto

skutečnost vzít na vědomí a pomoci ve dvou oblastech. Ta první je pomoc při osvětě v odborné i dalších sférách, co se od nových absolventů bakalářského studia očekává, jaké jsou předpoklady, jaká má být jejich kvalifikace, jak vytvořit podmínky pro jejich úspěšný vstup do praxe. Současná situace je taková, že je nedostatečná osvěta jak z hlediska vysokých škol, tak z hlediska příslušných orgánů státní správy. Není dostatečně připraveno prostředí pro jejich plnohodnotné uplatnění. Jedná se o absolventy, kteří získávají ukončené vysokoškolské vzdělání a měli by být schopni řešit běžné praktické inženýrské úlohy.

Stojíme před otázkou přestavby náplně předmětů, vytváří se zcela nová situace bouřlivým rozvojem poznání, vstupu nových technologií, nových materiálů atd. Vzniká tedy poněkud odlišná situace oproti situaci před 40, 50, 60 lety, kdy znalosti získané na vysoké škole z větší části pokrývaly veškeré potřeby absolventů vysokých škol.

Dnes je situace jiná. Bez aktivní spolupráce vysokých škol s odborníky, s profesními komorami z praxe není možné dosáhnout, aby absolventi dosáhli takové úrovně, která by praxi uspokojila a napomohla jejímu rozvoji. Nebojte se zasahovat do procesů, které souvisí s vlastní výukou, s obsahem jednotlivých předmětů. Moje zkušenost je, že studenti mimořádně pozorně sledují vystoupení odborníků z praxe, protože učitele školy vnímají jako abstrahované od praktických problémů. Vstup odborníka z praxe je pro studenty velice významný. Je to otázka i vstupu do komisí, ať už jsou to komise týkající se ukončení určitých etap studia, anebo závěrečné státní komise. Spolupráce probíhá, ale bude pravděpodobně nutné v ní nejenom pokračovat, ale možná ji i zintenzivnit.

Shromáždění delegátů komory 2003 v Praze v Národním domě na Vinohradech. Pohled od předsednického stolu do zasedacího sálu.

V současné době se na úrovni České konference rektorů hovoří o nutnosti vytvoření systému hodnocení kvality studia. Komory a profesní organizace mají nezastupitelnou roli v systému externího hodnocení kvality studia. Opět je to jedna z otázek, která je důležitá proto, aby se naši absolventi dobře uplatnili v praxi.

Přechodem na strukturované studium v oblasti stavebního inženýrství dochází k určitým změnám. Pokračovatelem oboru pozemní stavby je obor architektura a stavitelství v plném rozsahu tohoto oboru, jehož historie byla vlastně produktem 50. let. Je to velice složitá problematika, je to obor, který je na pomezí stavebního inženýrství, na pomezí architektury. Této otázce osobně věnuji velkou pozornost, mám trvale jednání s významnými představiteli architektů. Existuje určité řešení, které by splnilo jeden ze základních cílů nebo povinností, to znamená, aby měli absolventi plnohodnotné uplatnění v praxi. V připravovaném článku budu o této problematice ještě po proběhnutí určitých jednání informovat.

Na posledním setkání se Slovenskou rektorskou konferencí se hovořilo o vydávání dvojdiplomů. Česká republika v současné době hostí jako studenty normálních programů, které jsou přednášeny v češtině, přes 7 000 studentů ze Slovenska. Na ČVUT je to necelých 700. Lze předpokládat, že zde dojde k daleko většímu pohybu. Jednání vedeme na úrovni RVT Aachen a chceme je rozšířit na další školy. Vznikla by se školou dohoda, že pokud by student absolvoval jeden semestr na zahraniční škole, získá tzv. dvojdiplom. Tím by se poněkud rozšířilo a zjednodušilo uplatnění našich absolventů v zahraničí.

Velice důležitá bude v současné době otázka, nejenom pro ČVUT, ale také pro Vysoké učení technické v Brně, Technické univerzity v Ostravě, v Pardubicích, v Liberci, jak se nám podaří zvětšit procento zahraničních studentů. Z necelých 200 před třemi lety studuje nyní na ČVUT téměř 800 zahraničních studentů. Máme řadu zahraničních studentů ze Spojených států, z Jižní Ameriky atd. Chceme se pokusit výrazným způsobem posílit studenty zejména z Číny. Všichni ti studenti jsou vlastně velvyslanci českého vysokého školství, jsou velvyslanci České republiky, a to je velice důležité. Máme podepsané asociční smlouvy s univerzitami v Šanghaji, Pekingu, Hongkongu, v současné době se rozvíjí intenzivní spolupráce s univerzitou v Singapuru, připravujeme se do Indonésie, Japonska a podobně. Existuje zde jeden problém, že samozřejmě pro tyto studenty je zajímavější získat absolutorium např. na některých anglosaských univerzitách. Musíme hledat taková řešení, abychom je na jejich cestě do anglosaského světa zastavili u nás.

V současné době se na půdě Konference

rektorů zahajuje menší kampaň na posílení tzv. podpory institucionální vědy. Vysoká škola ČVUT přistoupila v loňském roce jako asi jedna z 25 univerzit svým podpisem k Magně, chartě v Boloni. Tento podpis znamená, že v souladu se zákonem č. 111 o vysokých školách má být na vysokých školách rovnocennou činností vedle vzdělávací činnosti také vědecká činnost. V současné době je státní podpora vědecké činnosti samozřejmě rozdílná, resp. získávání prostředků na vědu. Jednak ji tvoří tzv. institucionální prostředky, to je to, co dostaneme podle určitých kritérií, a pak je tam částka, která se získává v soutěžích v rámci grantových agentur. České vysoké učení technické spolu s Karlovou univerzitou jsou dvě univerzity, které získávají v rámci centrální evidence projektů z hlediska porovnání s dotačními prostředky na vzdělávání 40 % prostředků získaných na vědu v porovnání s prostředky na vzdělávání. U ostatních univerzit je částka menší. Chtěli bychom, aby byl tento poměr přibližně jedna ku jedné.

Podle mého názoru vzniká reálné nebezpečí, že budou mít univerzity do určité míry problémy udržet krok se špičkovými firmami, kde je přirozený tlak na udržení špičkové technologie, vysoké techniky, kde potřeba uspět na trhu nutí management podniku, aby pěstoval a rozvíjel poslední špičkové technologie. Nechtějí-li se stát vysoké školy institucemi, které nebudou stát v čele, ale stranou tohoto rozvoje, je potřeba v této oblasti obrovské množství opatření a strategických rozhodnutí. Jedno z nich vidím v tom, že se zintenzivní spolupráce vysokých škol nejen se špičkovými firmami, ať už jsou to v oblasti stavební mohutné podniky jako je Metrostav, IPS atd., v jiných oblastech Siemens, ale i s malými a středními podniky.

Zamyslete se bez nějakých formálních překážek, zda nemáte problémy, které by se mohly stát předmětem institucionálního výzkumu, kde bychom společně vytvářeli jakési kooperační smlouvy. Váš podíl by nemusel být majoritní, mohl by být v řadě případů i symbolický. Mohl by být především tím, co se velice často diskutuje, to je, aby se výsledky vědy nebo výzkumu skutečně v praxi uplatnily, aby to nebyly mrtvé zprávy, které se kupí v knihovnách. Přicházejte s tématy pro doktorandské práce. Jsou to práce, jsou to úkoly, které jsou výhodné pro střednědobý výzkum. Nicméně bych chtěl vyslovit přesvědčení, že učiníme vše, aby se spolupráce prohlubovala, byla oboustranně prospěšná a pomohla dobrému jménu českého stavebního inženýra.

Upřímně a neformálně vyjadřuji u příležitosti významného výročí České komory autorizovaných inženýrů a techniků hlubokou poklonu a uznání panu předsedovi,

inženýru Machovi. Je obdivuhodné, jestliže někdo prošel s takovou noblesou deset let nejednoduchých diskusí, nejednoduchých situací. Obdivuji na panu předsedovi, že dokázal vedle toho nadále aktivně odborně pracovat. Je to především jeho přístup, jeho velice skromný a korektní přístup k řešení problémů, že je komora v takovém konstituovaném stavu, v jakém je. Jako představitel jedné z nejstarších technik bych mu chtěl poděkovat. Budu se těšit, že při nejbližší příležitosti budu moci tuto skutečnost vyjádřit patřičným uznáním, kterým by byla oceněna záslužná činnost pana inženýra pro rozvoj inženýrství v této oblasti.

Ing. arch. Petr Mráz

předseda České komory architektů

Poslední dobou spolupracovala Česká komora architektů velmi intenzivně s představiteli ČKAIT, zejména na připomínkování zákonů, které jsou pro naši profesi určující, to znamená zákona č. 360, stavebního zákona, ale nejen těchto zákonů, ale i na novele společného textu Honorářového řádu. Domnívám se, že ve všech bodech jsme zaznamenali téměř 100% shodu. Malý problém byl pouze u technických adaptací pro výkon povolání v evropském prostoru, tato drobnost je spíš technického rázu a na skutečný výkon profese bude mít zcela marginální vliv.

Rádi bychom v této spolupráci pokračovali i dále, i když činnost na dvou hlavních zákonech již bude hotová. Na tomto shromáždění padlo jméno architekta Mencla, což je bohužel autorizovaný architekt, nicméně je personifikací určité skupiny poslanců napříč politickými stranami, kteří navrhují do zákona č. 360 body, které by znamenaly buď prakticky likvidaci systémů komor, likvidaci samosprávy, anebo minimálně její relativizaci. Například ponechání zvláštní způsobilosti v systému přístupu k profesi. Rád bych ubezpečil, že architekt Mencl, ač je autorizován, jeho činnost není z pověření naší komory. Veškeré jeho kroky jsou činěny s vědomím, že koná proti našemu společnému zájmu. On to dobře ví a já pevně věřím, že bude muset brzy ze svého jednání složit účet.

Naše dvě komory jsou odlišné vnitřní strukturou, což je dané hlavně tím, že naše komora je o jeden řád menší než komora inženýrů. Nicméně pracovní princip a profese, jejíž výkon tyto komory regulují, jsou shodné a shodné jsou i úkoly, které vlastně členové nebo zástupci našich komor řeší. Práce na projektu je vlastně jakousi týmovou spoluprací lidí, která spěje k jednomu cíli, to znamená k úspěšnému dokončení projektu v dokonalé kvalitě. Vznikem a vývojem komor došlo k trochu absurdní a ne zcela logické situaci, kdy na jedné zakázce pracuje skupina lidí, která podléhá dvěma jurisdikcím a vnitřním

řádům dvou různých komor. Když už tuto nelogickou profesionální strukturu při výkonu povolání máme, měli bychom se společnými silami snažit o to, aby alespoň právní rámec a profesní rámec byl, ne-li stejný, tak alespoň velmi podobný.

Zákon o výkonu povolání máme společný, máme velmi podobné vnitřní řády, máme možná trochu jiné zvyky v jejich uplatňování, nebo každá z komor klade akcent na jiné části svých vnitřních řádů. Naším evergreenem je uplatňování nebo aplikace autorského práva na výkon povolání architekta projektanta. Možná, že vaše komora tento problém necítí tak palčivě. Tady vidím velmi široké pole pro to, abychom se k sobě přibližovali. Samozřejmě není to snadné, ale jsem přesvědčen, že vztah našich dvou komor za deset let existence vedle sebe nebyl ještě nikdy tak harmonický a tak bezproblémový.

Přeji vašemu shromáždění a dovolte mi, abych využil této příležitosti a pozval zástupce vaší komory, jmenovitě pana předsedu Macha, na jednání naší valné hromady, která bude 12. dubna tohoto roku v Brně.

Prof. Ing. Zdeněk Bittnar, DrSc.

děkan Stavební fakulty ČVUT

Můj příspěvek se bude týkat podobných problémů, o kterých mluvil pan rektor Witzany, jenom z poněkud jiné úrovně, z úrovně stavební fakulty. Soustředím se na tři hlavní problémy, které bych rád během svého působení ve funkci děkana prosazoval.

První je samozřejmě dokončení a realizace strukturovaného studia. Stavební fakulta pražská i ostravská přistoupila k poněkud netytickému uspořádání bakalářského a magisterského studia, a to v tom smyslu, že máme čtyřleté bakalářské studium, zatímco na většině škol je tříleté. Důvodem je skutečnost, abychom vyšli vstříc současným požadavkům komory, ale i požadavkům, které jsou obvyklé v Evropě, tj. aby absolventi bakalářského studia měli šanci získat oprávnění pro svou profesní činnost. Nechtěli jsme významně změnit strukturu studia. Budeme mít již akreditovaný systém 4 + 1,5, čili zachováváme v zásadě stejný způsob vzdělávání, jaký panuje dosud. Na konci bude absolvent rovněž inženýrem. Rádi bychom využili této příležitosti k zefektivnění způsobu vzdělávání. Představa je taková, že první čtyři roky bakalářského studia bude ucelené inženýrské vzdělávání a nástavbová studia, magisterské studium, bude pod vedením školy ukázkou, jak se má inženýr chovat, potřebuje-li změnit specializaci. Bude to pro něj do života jakýsi návod, jak pokračovat dál, protože nevěříme, že dnes může někdo vystačit se vzděláním, které získal na vysoké škole. Bakalářské studium bychom rádi uspořádali

takovým způsobem, aby existovala velká variabilita v pokračování. Na západ od nás je velmi populární kombinace technického vzdělání a následného manažerského vzdělávání. Chceme umožnit studentům, aby se připravili na výkon manažerských funkcí na všech stupních řízení a přitom měli velmi seriózní technické vzdělání.

Co se týče struktury studia, v současné době jsou akreditovány tři programy: architektura a stavitelství, geodézie a kartografie a stavební inženýrství. Rozhodli jsme se od tohoto roku nepřijímat studenty speciálně na obory, nýbrž budeme přijímat studenty pouze na tyto programy, tzn. na stavebním inženýrství dojde k rozdělení studentů na jednotlivé obory až po druhém ročníku studia. Stavební fakulta pražská má v současné době přes 5 000 studentů a přibližně 300 doktorandů. Otevíráme od 1. září 2003 i první pokus přímého magisterského studia, které bude pouze v anglickém jazyce, jmenuje se Engineering computations in advance civil engineering design a očekáváme, že se nám podaří zachytit studenty z východu, kteří směřují na západ. Nakolik budeme úspěšní, uvidíme za rok.

Podstatnou složkou každé vysoké školy je věda. Skutečně máme už některá pracoviště na stavební fakultě, která vědou vydělávají přes 50 % peněz potřebných pro svůj provoz. Věda ve stavebnictví má těžší situaci než obory jako elektrotechnika, nicméně v současné době velmi vzrostl zájem o technologické procesy ve stavebnictví, speciálně spojené s betonovým stavitelstvím. Beton je nejrozšířenější uměle vyráběný materiál na světě. Na jednoho obyvatele na zeměkouli připadá 270 kg betonu ročně vyrobeného. Beton sám je poměrně šetrný ekologicky, bohužel jeho výroba není příliš ekologicky šetrná. Je řada velmi horkých oblastí, jak opustit zcela portlandský cement, jít zcela na směsné cementy a podobné technologie. Zdá se, že i Evropská unie vytvoří prostor v rámci 6. rámcového programu, aby vznikla centra zaměřená na tuto problematiku.

Věda na vysoké škole je neoddelitelně spojena s doktorandským studiem. Ve velice krátké době se mi podařilo přesvědčit firmy Metrostav a Skanska, které budou již od příštího školního roku financovat zhruba 30 studentů doktorandského studia s tím, že zadají témata doktorandských prací a budou tyto studenty platit. Rozšíření na další velké firmy by bylo ku prospěchu nejen fakulty, ale i firem.

Nepochybně nejdůležitějším bodem spolupráce stavební fakulty s komorou pro nejbližší období bude záležitost výkonu povolání, což se u nás promítá do záležitosti výchovy studentů. Máme akreditovaný program architektura a stavitelství. Nejednoduché jednání s fakultou architektury

dospělo do klidnějšího a věcnějšího stádia, které může prospět oběma fakultám. V letošním roce přijmeme na tento program 300 studentů a věříme, že to budou úspěšní studenti. Signály, které máme z jednotlivých organizací, říkají, že absolventi tohoto programu, který se dříve jmenoval pozemní stavby a architektura, jsou velice ceněni a jsou pokládáni za velice výkonné pracovníky. Velmi bych uvítal, kdyby se podařila těsnější spolupráce při výchově inženýrů. Komora se velice vehementně stará o vzdělávání svých členů, ale ve vyspělých zemích je obvyklé, že se praxe často podílí na výchově nových inženýrů. Na stavebním inženýrství University of Calgary mají studenti povinnou praxi během studia v rozsahu 12 až 16 měsíců. Na technické univerzitě v Delftu musí jeden blok studia studenti strávit v praxi. To nemůže bez vaší spolupráce škola žádným způsobem zajistit. Je nejvyšší čas na to, abychom začali velmi vážně diskutovat, jak můžeme společnými silami připravit takové prostředí, aby studenti mohli během studia pracovat v praxi řízeným způsobem. Další oblast je spolupráce v oblasti diplomových prací. Na zmíněné univerzitě v Delftu zpracovává třetina stavebních inženýrů diplomovou práci ve firmách, pracují na normálních zakázkách ke vzájemnému prospěchu studenta, školy a firmy. Závěrem o spolupráci ve vědě a podpoře výzkumu. Je škoda, že stavebnictví využívá málo zdrojů, které by mohly být získány z Evropské unie nebo prostřednictvím ministerstva průmyslu.

Doc. Ing. Miloslav Pavlík, CSc.

*předseda Českého svazu
stavebních inženýrů*

Zaměřím se ve svém příspěvku na skutečnost, že se, dle mého názoru, ještě stále nedostatečně odpovědně připravujeme na naše působení v rámci evropského otevřeného trhu práce. Po 1. květnu 2004, po našem vstupu do Evropské unie, se od nás a od naší činnosti bude vyžadovat, abychom dodržovali pravidla, která v rámci tohoto společenství přijmeme. Domnívám se, že již tady několikrát padlo slovo harmonizace předpisů. Pokud objektivně sledujete dění v Evropské unii, již jste pozorovali, že členské státy mají v oblasti legislativy, v oblasti norem a dalších předpisů jedno pravidlo. Buď je jejich národní předpis harmonizován s předpisy ostatních členských států, nebo v té oblasti existuje společný evropský předpis, nebo existuje možnost třetí: nově přistoupivší země si mohou vybrat odpovídající předpis kterékoliv členské země a ten převztít. Myslím si, že neschopnost, ať už věcná nebo ekonomická, která naši republiku řadí mezi státy s největšími problémy v této oblasti, nás může v tom stále se krátcím čase dovést do situace, kdy budeme muset

možná nesystematicky přistoupit právě k třetí variantě.

Za velice důležité proto považuji, aby se prakticky všechny nevládní i vládní organizace, které působí na poli investiční činnosti, intenzivně zapojili do přípravy nejen nového stavebního zákona, ale i dalších zákonů, nařízení a doprovodných vyhlášek. Je pro nás životně důležité, aby tato oblast byla co nejvíce harmonizována s předpisy Evropské unie. Chtěl bych upozornit, že ve stávajícím návrhu, který je již v paragrafovém znění předložen na úrovni ministerstva místního rozvoje, jsou zavedeny nové instituty, které se nás a naší činnosti budou velice týkat. Celý zákon je zpracován ve smyslu poměrně rozsáhlé „liberalizace“ stavebního řízení, v některých jeho oblastech až „privatizace“ stavebního řízení. Jednoznačně přenáší věcnou, technickou a právní zodpovědnost na stavebníka – investora. Rozšiřuje okruh staveb, které se budou realizovat, aniž bude nutné je ohlásit, a to v případě, že budou splňovat parametry, které budou stavebním zákonem a příslušnými vyhláškami stanoveny. Rozšiřuje se v poměrně velkém rozsahu okruh staveb, které bude možné pouze ohlásit. Ale je tam pro nás jedna velice důležitá odpovědnost, kterou bychom měli v rámci projednávání sledovat. S ohledem na jejich výslednou kvalitu bude potřeba, aby zjednodušenou projektovou dokumentaci zpracovala, příp. ověřila autorizovaná osoba.

Další významnou, pro nás novou formou, je možnost zkrácení stavebního řízení. Podmínkou k naplnění tohoto záměru je zavedení institutu „autorizovaných inspektorů“. Autorizovaný inspektor bude autorizovaná osoba ČKAIT nebo ČKA, fyzická osoba s autorizací prvního stupně, kterou bude povinna „povyšit“ o znalosti v oblasti legislativně právní. Tyto osoby, které budou jmenovány ministrem, budou ve smyslu stavebního zákona uzavírat s investory řádnou obchodní smlouvu, čili smluvní vztah, na základě kterého budou oprávněny povolovat stavbu. Asi si ani v tuto chvíli nedovedeme představit, jak přesně bude tento proces v praxi probíhat! V současné době se projednává i návrh, aby rozsah staveb nebyl taxativně určen a systém zkráceného stavebního řízení platil prakticky pro všechny stavby. Autoři tohoto znění stavebního zákona, ale i státní správa a především zahraniční zkušenosti naznačují, že by se tím mohlo pomoci „odbourat“ jeden nešvar – a tím je korupce, jejíž existenci si nechceme přiznat, ale předpokládám, že určité zkušenosti s ní každý má...

Myslím si, že právě nastavená pravidla, zprůhlednění smluvně potvrzených pravidel, by nás mohlo orientovat blíže západní civilizaci. Aby mohl autorizovaný

inspektor a stavebník, většinou zastoupený projektantem, najít společnou „řeč“, musí být mimo jiné zpracován obsah dokumentace pro jednotlivé výkonové fáze, aby bylo přesně stanoveno a objektivizováno, co bude v rámci stavebního řízení posuzováno.

Dalším naším problémem jsou veřejné zakázky, nedodržení ceny z výběrového řízení, problematika kvality projektové dokumentace sloužící jako podklad pro tendrové řízení a z toho vyplývající požadavek na formulaci obsahu dokumentace ve fázi výběru dodavatele. Proti zvyklostem v zemích EU nám také zcela určitě bude chybět komplexní popisovník technických a uživatelských standardů. To je problematika, která v oboru pozemních staveb není v porovnání například s oborem dopravních staveb vůbec řešena, stávající popisy URS jsou plytké. ČSSI na tuto situaci upozorňuje minimálně už pět let. Řešení se díky „diplomacii“ určitých zainteresovaných firem neustále točí v jakémsi bludném kruhu. Teď jsme v situaci, kdy jedna soukromá společnost převzala iniciativu v oblasti průmyslové komunikace a návrhu, realizace a aplikace databázových informačních systémů zaměřených především na podporu malých a středních podnikatelských subjektů. Ve spolupráci s RTS Brno, což je jeden z nositelů stávajícího popisu standardů, které ve stávající podobě nevyhovují ani svému poslání v podobě následného stanovení cen stavebních prací, usiluje o zavedení katalogu normovaných pozic. V praxi zjišťujeme, že v podstatě nemáme k dispozici reálný základ pro stanovování ceny jednotlivých investičních akcí. I to je jeden z důvodů, že potom dochází k neskutečnému „rozptylu“ nabídek v rámci jednotlivých výběrových řízení a ve svých důsledcích k překročení původních nabídek! Tzv. „přecvočkování“ původních cen, mající snad svůj základ v osmdesátých letech, které byly stanovovány za zcela jiných podmínek výstavby, za použití zcela odlišných technologických postupů, ale především za zcela jiného hospodářského systému, je dle mého názoru dále neudržitelný stav.

Právě proto je jednou z možností definovat standardní postupy, které povedou k odbourávání výše vzpomenutých negativních jevů, neboť vytvoří základnu pro vypracování následných srovnávacích metodik. Zavádění standardů bude mít v neposlední řadě pozitivní vliv na ochranu zájmů spotřebitelů.

Upozornil bych ještě na jednu problematiku oblast. Tím, že se naše republika připojí k otevřenému stavebnímu trhu, zcela určitě budeme v daleko vyšší míře „zaplaveni“ stavebními výrobky, stavebními materiály a technologiemi.

Domnívám se, že nejsme na to legislativně dobře připraveni a spoléháme na svoji schopnost improvizace v tom dobrém slova smyslu! Připravenost rozumím nejen ve smyslu znalosti vlastností a parametrů výše uvedených výrobků, ale i připravenost ve smyslu „ochrany“ našich tradičních výrobků. To říkám s plnou odpovědností, tak se logicky chovají všechny státy, ale my stále jistou obranu a ochranu našich výrobků nedokážeme zabezpečit. Sami si musíme stanovit a deklarovat „parametrický klíč“ pro jednotlivé výrobky, klíč, který stanoví neoddiskutovatelně jednotlivé stavební fyzikální a další parametry, které budou na našem trhu závazné. Především naši projektanti budou odpovědní tuzemskému, ale i zahraničnímu investorovi za volbu stavebního výrobku, materiálu, stavební technologie a bez dokonalých podkladů bude jejich rozhodování a volba více než svízelná! ČSSI i ČKAIT by měly napomáhat k vytvoření takového profesního prostředí, které jejich členům tuto profesní činnost co nejvíce usnadní.

DISKUSE NA SHROMÁŽDĚNÍ DELEGÁTŮ 2003

Doc. Ing. Alois Materna, CSc., MBA

člen představenstva ČKAIT

Navazuji na několik příspěvků, v nichž se hovořilo o vzdělávání a celoživotním vzdělávání. V dopolední fázi jsme slyšeli o stavu přípravy programů vysokých škol. Projekt přípravy celoživotního vzdělávání stavebních inženýrů běží už pátý rok a je zařazen do skupiny projektů „Sokrates Erasmus“. Kromě naší komory se ho zúčastňuje 15 profesních komor a 127 fakult z celé Evropy.

V současné době se v tomto projektu snažíme definovat určité standardy, které by měly splňovat jak bakalářské, tak magisterské studijní programy, ale také programy celoživotního vzdělávání. Pro přípravu našeho projektu u nás funguje akreditační komise, která posuzuje kvalitu předkládaných projektů, a řídící komise, která potom rozhoduje o jejich definitivním zařazení a rozřazení do jednotlivých tematických okruhů. Při zahájení pilotního projektu celoživotního vzdělávání bylo rozhodnuto, že do 31. prosince letošního roku bude potřebné splnit 10 bodů. Tento požadavek vyvolal poměrně prudké diskuse a věnovali jsme se mu možná až příliš mnoho. V současné fázi bylo rozhodnuto, že se bude v podstatě postupovat takovým způsobem, že ti, kteří splnili beze zbytku požadavky, budou odměněni a bude jim předán certifikát o úspěšném absolvování prvního okruhu vzdělávání. Patřil jsem do skupiny lidí, kteří říkají, že vzdělávat se dá

těžko proti vlastní vůli a že lidé nemohou být jakousi obětí vzdělávacího programu, že musí sami projevovat chuť a iniciativu se vzdělávat. To se projevilo zejména u okruhu programů, které jsou zcela bezplatné. Jestliže jsme vynaložili určité úsilí, přihlásili jsme se na nějaké jednání, konferenci, vyjedeme tam, absolvujeme to bez jakýchkoliv problémů, zatímco na akcích, které jsou bezplatné, není účast velká.

V diskusích na valných hromadách se také hovořilo o přípravě elektronických materiálů. Komora se zapojila do projektu Leonardo, který je koordinován Kloknerovým ústavem Českého vysokého učení technického, vedoucím celého mezinárodního programu je profesor Holický. Jsme schopni tyto materiály, které mohou být úspěšně využívány, získat jak v angličtině, tak v národních verzích.

Představenstvo na svém posledním jednání uložilo řídicí komisi, aby vyhodnotila celý průběh projektu, připravila návrh na další období. Domníváme se, že bude možné v tomto projektu s drobnými změnami pokračovat. Budeme samozřejmě vděční i za vaše připomínky. Připravuje se seminář pro přednosty oblastí a další pracovníky, kteří jsou na systému celoživotního vzdělávání zainteresováni. Bude možné připravit takový systém vzdělávání, abych nemusel dostávat takové dopisy jako ten, v němž jeden autorizovaný inženýr přikládá lékařské potvrzení, že není schopen se celoživotně vzdělávat.

Ing. Jan Konícar

Oblastní kancelář Jihlava

Seznámím vás s otázkami a problémy vzniklými požadavky členů naší komory z regionální sekce Brno, tj. oblasti Brno, Olomouc, Zlín, Ostrava a Jihlava.

Prvním okruhem problémů, na který naši členové poukazují, je určení minimálního rozsahu projektové dokumentace. Stále se jim jeví nedostatečné určení rozsahu projektové dokumentace podle vyhlášky MMR č. 132/1998 Sb., která provádí některá ustanovení stavebního zákona. Konkrétně § 18 „Projektová dokumentace předkládaná ke stavebnímu řízení“ a § 3 „Návrh na vydání územního rozhodnutí“. Jedná se o doplnění našeho výkonového a honorářového řádu a jeho příloh, kde je rovněž uveden doporučený rozsah a obsah dokumentace. Tyto přílohy se zdají nedostatečné, členové by uvítali samostatnou příručku s pokud možno přesným popisem rozsahu a obsahu projektu staveb. Zřejmě starší kolegové vzpomínají na starší vyhlášky, např. č. 5, která v minulosti tuto záležitost řešila a dávala podrobný návod a rozsah dokumentace.

Druhou připomínkou našich členů je stále se opakující požadavek na zprostředkování českých státních norem. Zde by uvítali co

možná nejjednodušší přístup k technickým normám.

Dalším okruhem problémů je připravenost jich samotných na vstup do Evropské unie. Uvítali by aktivní pomoc naší komory v přípravě pro zvyšování jejich informovanosti vzhledem k Evropské unii a směřování přípravy tak, aby se stali konkurenceschopnými v novém prostředí, kdy se uvolní pohyb zboží, služeb v evropském regionu.

Hlavním úkolem naší komory je vlastní postavení autorizovaných osob v procesu přípravy staveb a udržení rovnoprávného stavu s architekty. Zde nám začínají napomáhat i nové trendy ve stavebnictví a architektuře. Je to především nový konstruktivistický trend v pozemním stavitelství, použití stále technicky dokonalejších konstrukcí, kombinace netradičních materiálů, především oceli, sklo a plast v kombinaci s tradičními. Nové konstrukce a větší nároky na technickou stránku stavby dávají důležitost profesním odborníkům. V pozemním stavitelství se jedná o projektanta konstruktéra, který musí skloubit všechna hlediska stavby, samozřejmě včetně architektonického, ale podíl hledisek konstrukčních a ekonomických výrazně narůstá.

Závěrem se dotknu našeho školství. Jako stavební projektant nemohu souhlasit s tím, že matematika se stává nepovinná, pouze volitelná část maturity. Myslím, že historická tradice našeho státu je spojena především s technickou úrovní našich obyvatel a tradici průmyslu v technických odvětvích. Mně osobně připadalo nelogické učit se na technickém gymnáziu k maturitě literaturu, konkrétně sbírky šílených básníků a chápat jejich básně. A tak jsem pro to, když ministryně školství považuje matematiku v mnoha oborech lidské činnosti za nepotřebnou, že by literatura neměla být povinnou součástí maturit na technických školách. Český jazyk se může zúžit na prostředek ke komunikaci a literatura být nepovinná.

Dr. Ing. Vladimír Sklenář, CSc.

Český svaz stavebních inženýrů

Ve druhém čtení byl v Poslanecké sněmovně zamítnut návrh zákona o koordinátorovi bezpečnosti ochrany zdraví při práci na staveništích. Zdánlivě se to stává nebo výkonu povolání netýká, ale osobně si myslím, že se to lidí dotýká velice těsně, protože perspektivně budou funkci koordinátora vykonávat především autorizované osoby, technici a stavitelé.

Tento zákon měl být implementací nebo má být implementací evropské směrnice č. 92-57 v našem právním řádu a jeho nepřijetím se Evropě nikoliv přibližujeme, ale vzdalujeme. Na některých tabulkách zahraničních investorů, kteří v Praze staví,

je rovněž uváděno jméno koordinátora.

Byl jsem jako evropsky proškolený koordinátor, díky porozumění Bavorské inženýrské komory a Bavorské inženýrské akademie, požádán o určitou expertizu záznamu prvního a druhého čtení, ve kterém byl zákon zamítnut. Po přečtení přestávám věřit svým očím, protože nepochopení smyslu a účelu koordinátora způsobilo, že v republice může být ohrožena ochrana osobních zájmů obvyklá v Evropské unii. Neustále je zapotřebí přesvědčovat všechny účastníky investičního procesu, že úloha koordinátora je koordináční, že on nezpracovává žádné projekty organizace výstavby, že projektantům neukrajuje z krajíce, že zhotovitelům staveb nemůže zastavit stavbu, že stavebníkovi bude odvádět kvalitní práci. Řadu instruktážních podkladů mám, hovořil jsem o tom na mezinárodní konferenci visehradské čtyřky v Bratislavě minulý rok. Slovenští kolegové už tento zákon přijali.

Po konzultaci s předkladatelem tohoto zákona, ředitelem odboru ministerstva práce a sociálních věcí Ing. Cucem, jsem byl požádán o zprostředkování pomoci a podpory na úrovni Českého svazu stavebních inženýrů a České komory autorizovaných inženýrů a techniků. Tuto věcnou a aktuální argumentaci jak svazu, tak komoře předám, doložím a poprosím o vstřícný kontakt s poslanci, s nimiž komora a svaz spolupracují, o vysvětlující kampaň, kterou předkladatel ministerstva práce a sociálních věcí připravuje a na kterou budou svaz i komora přizváni.

V rámci Českého svazu stavebních inženýrů funguje přípravný výbor České společnosti stavebních koordinátorů. Výzvu k účasti na práci této společnosti budete zanedlouho číst ve Stavebních listech a ve Zprávách a informacích.

Prosím o zvážení, zda by do usnesení dnešního shromáždění delegátů nemohlo přijít doporučení: Shromáždění doporučuje podpořit na úrovni Poslanecké sněmovny přijetí zákonné Normy upravující podle zvyklostí Evropské unie výkon funkce koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví na staveništi.

Ing. Karel Vaverka

člen představenstva Hospodářské komory ČR

Byl jsem požádán prezidentem HK Dr. Ing. Jaromírem Drábekem, abych jeho jménem a jménem celé HK vaše shromáždění pozdravil a popřál mu úspěšný průběh.

V loňském roce, který byl pro HK ČR rokem volebním, došlo kromě jiných změn ke změně na postu prezidenta. Po dlouholetém působení prezidenta Dr. Somra byl do této funkce uveden Dr. Ing. Drábek.

HK ČR nabízí ČKAIT zásadní prohloubení spolupráce. Abychom nezůstali pouze

u proklamací, nabízí ihned spolupráci minimálně ve dvou oblastech. Jednou z největších slabých stránek naší komory je ovlivňování legislativního procesu. Protože se HK potýká se stejnými problémy, nabízí spolupráci v této oblasti s cílem podstatně zvýšit účinnost tohoto procesu. Novému vedení HK ČR se podařilo prosadit a v státním rozpočtu získat podporu v programu nazvanému „Informační místo podnikatele“. Smyslem tohoto projektu je vybudovat celostátní síť poradenských míst, pomocí kterých bude podnikatelům usnadněn vstup do EU. Protože ČKAIT se metodicky stará o významný sektor podnikatelů, je logické, aby měla v těchto informačních místech zastoupení a na tomto programu se podílela.

Rád bych z tohoto místa apeloval na nově zvolené orgány vaší komory, aby zvážily tyto nabídky a případně učinily patřičné kroky.

VYHODNOCENÍ DISKUSÍ NA VALNÝCH HROMADÁCH OBLASTÍ V ROCE 2003

Úkol č. 0301-2 uložený na představenstvu
13. února 2003

Blok:

- Stavební zákon, normy
- Kvalita pracovníků stavebních úřadů
- Kvalita prováděných prací autorizovaných osob
- Postavení odpovědného zástupce firmy v praxi
- Celoživotní vzdělávání
- Stavební listy
- Sanace po povodních a protipovodňová opatření
- Rozvojové programy stavebnictví v jednotlivých krajích

Charakteristické názory a doporučení

ad a) Stavební zákon, normy

Největší problémy v činnosti autorizovaných osob se projevují v oblasti stavebního řízení. Jedná se o neadekvátní požadavky stavebního zákona a v návaznosti stavebních úřadů na rozsah dokladů požadovaných při stavebním řízení. Tato situace pak v mnoha případech vede k odstoupení investora od svého záměru a nebo řešení problému nelegální cestou. S tím je spojen i zbytečný nárůst nákladů na případné práce. Neustále narůstá počet vyžadovaných

dokladů nejen ke stavebnímu povolení, ale i k územnímu řízení. Pro další rozvoj stavebnictví je nutné zabezpečit taková opatření, která povedou ke snížení byrokracie a ke skutečné kontrole technické kvality záměrů.

Dalším problémem ve stavebnictví, se kterým se všichni setkávají, je nejednoznačně definovaný rozsah projektové dokumentace ve stavebním zákoně. Projektanti pokud chtějí vypracovat projekt podle svého nejlepšího svědomí, tj. v rozsahu potřebném pro provedení stavby, pak v napjatém konkurenčním prostředí podléhají těm, kteří vypracují jen minimální rozsah projektové dokumentace.

ad b) Kvalita pracovníků stavebních úřadů

V diskusích zazněly požadavky ohledně zvýšení kvality práce pracovníků stavebních úřadů. Padl návrh, aby tyto pracovníci byli autorizovanými osobami.

ad c) Kvalita prováděných prací autorizovaných osob

Vliv ČKAIT na zkvalitnění práce autorizovaných osob spatřuje autor diskusního příspěvku:

- při přípravě a skládání autorizačních zkoušek požadovaným stupněm náročnosti zkoušek autorizovaných osob se zahrnutím vývojového stupně poznání v dané oblasti, etické a morální souvislosti s výkonem povolání;
- v průběhu činnosti autorizovaných osob zabezpečit zvyšování jejich odborných znalostí formou celoživotního vzdělávání, dbát na dodržování kvality seminářů a školení;
- posílit prevenci a postihy v rámci řádu komory;
- v rámci informační činnosti seznamovat své členy, ale i veřejnost o významných kvalitně provedených projektech a stavbách.

ad d) Postavení odpovědného zástupce firmy v praxi

V příspěvku se diskutující zabýval postavením odpovědného zástupce u odborné firmy ve vztahu ke změně živnostenského zákona. Navrhuje od komory vymezení působnosti, podmínek výkonu a způsobu odměňování odpovědných zástupců. Na základě výše uvedených návrhů pak zpracovat vzorové pracovní právní vztahy a typy smluv, které by byly v souladu s provedenými změnami živnostenského zákona.

ad e) Celoživotní vzdělávání

V celoživotním vzdělávání je pozitivně hodnoceno, že evidence nemá sloužit pro represivní opatření vůči členům, ale naopak pro pozitivní hodnocení těch členů, kteří přijatá kritéria plní.

U akcí, kde se nejedná o pouhou propagaci vlastních výrobků určité firmy, ale součástí prezentace je i odborná informace o použitých materiálech, upozornění na chyby při projekci a zkušenosti z praktického použití,

je dle odezvy účastníků přínos takovýchto akcí skutečně vysoký. Důkazem je statistika účasti autorizovaných osob na prezentacích pořádaných ČKAIT nebo ve spolupráci s ČKAIT.

ad f) Stavební listy

Obecně lze konstatovat, že obsah tohoto časopisu se v poslední době co do kvality stále zlepšuje. Stížnosti členů jsou ale na zpoždující se expedici na uveřejňování a propagaci akcí, které v době, kdy členové časopis dostávají, jsou již ukončené, nebo termín přihlášek na akce již prošel. Je nutno působit na redakci, aby uveřejňovaná inzerce a informace o akcích byly i z hlediska termínů expedice časopisu aktuální.

ad g) Sanace po povodních a protipovodňová opatření

V oblastech územně zasažených povodní zazněly požadavky na zajištění odborných akcí ohledně protipovodňových opatření a komplexního vyhodnocení povodní v roce 2000.

ad h) Rozvojové programy stavebnictví v jednotlivých krajích

V jednotlivých oblastech zástupci měst a krajských úřadů informovali v diskusních příspěvcích o investičních a rozvojových programech v daných lokalitách.

Ing. Milan Válek

člen představenstva ČKAIT

SIA ČR – RADA VÝSTAVBY

Ing. Václav Mach, předseda ČKAIT
– současným prezidentem SIA ČR

Systém rotace v obsazování funkce prezidentů SIA, jehož smyslem je snaha zabezpečit nestranné vedení této v naší republice jedinečné organizace, sdružující všechny významné profesní organizace působící ve stavebnictví, přivedl do nejvýznamnější funkce této nevládní organizace, po ukončení mandátu prezidenta Českého svazu stavebních inženýrů doc. Ing. Miloslava Pavlíka, CSc., představitele České komory autorizovaných inženýrů a techniků Ing. Václava Macha.

Významným posílením autority této stavbařské vrcholové organizace je skutečnost, že jejími členy se staly, na posledních dvou zasedáních přijaté, nejdůležitější organizace architektů, a to na prosincovém jednání SIA v závěru loňského roku Česká komora architektů a na březnovém i Obec architektů. Je objektivním faktem, že naplnění snahy

o integraci stavebských sil patří jak současnému vrcholovému vedení obou organizací architektů, tak i prezidentu ČSSI, který se ve spolupráci s nimi o uskutečnění integrace výrazně zasloužil.

Osvědčené značce SIA, sdružující již před 138 lety naše předchůdce, jsme dali posunutý význam – znamená v našem pojetí zkratku slov stavebnictví, inženýrství, architektura. Snahou současné generace je tak navázat na činnost celostátní inženýrské organizace, která byla násilně ukončena v roce 1951. Ustavující schůzky přípravného výboru SIA, která se uskutečnila v Karlových Varech v květnu roku 1999, se účastnili představitelé tak zvaných „zakládajících členů“, kterými byli ČKAIT, ČSSI, Svaz podnikatelů ve stavebnictví, Česká společnost pro stavební právo, Nadace ABF, ale i Obec architektů a Česká komora architektů. Bohužel tehdejší představenstva organizací architektů na svých následujících jednáních návrh na přistoupení svých organizací do SIA neschválila, a tak došlo k „dokompletování“ SIA do vskutku reprezentativní sestavy až téměř po čtyřech letech. Stanovy SIA umožňují všem nevládním organizacím působícím ve stavebnictví přistoupení s plnohodnotnými právy i povinnostmi s jedinou výjimkou, kterou je právo obsazovat rotující funkci prezidenta, která je vyhrazena výlučně zakladatelským organizacím.

Pokládám za prospěšné vás v úvodu tohoto informačního článku o činnosti SIA ČR – Rady výstavby seznámit s jejím současným složením.

Radu výstavby SIA v současné době tvoří:

- Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě
- Český svaz stavebních inženýrů
- Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR
- Česká společnost pro stavební právo
- ABF – Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství
- Česká komora architektů
- Obec architektů
- Společnost pro techniku prostředí
- Svaz zkušeben pro výstavbu
- Česká asociace konzultačních inženýrů
- Sdružení pro výstavbu silnic

Na jednání SIA dne 6. března 2003 požádala o členství v SIA Česká vědecko-technická vodohospodářská společnost. Představenstvo SIA s případným přistoupením společnosti souhlasí a pověřilo doc. Pavlíka dalším jednáním směřujícím k jejímu přijetí.

Trvalým hostem pravidelných zasedání představenstva se stal člen České společnosti pro stavební právo Dr. Ohm (Legislativní rada vlády ČR), který informuje představenstvo o aktuálním průběhu přijímání nových legislativních opatření. Z nejdůležitějších projednávaných opatření je pro naši činnost novela zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu vybraných činností ve výstavbě, nový, zatím zamítnutý, zákon o koordinátorech bezpečnosti práce

i nový zákon o zadávání veřejných zakázek a zejména nový Stavební zákon. Naši činnosti se ale dotýká i řada dalších zákonů, jakým je na příklad správní řád, novela zákona o DPH, zákon o uznávání vzdělávání a celá řada dalších.

Náměstkyně ministra pro místní rozvoj Mgr. Hanačíková, která se účastnila prosincového jednání rady, informovala o svém záměru sestavit pracovní konzultační komisi pro přípravu stavebního zákona a požádala představitele SIA o nominaci svých zástupců do této komise. Komise pod vedením Dr. Vobrátilové i za účasti radou nominovaných zástupců SIA po svém ustavení již řádně pracuje. Zajímavá byla i informace paní náměstkyně o snižování počtu stavebních úřadů v souvislosti s probíhající reformou státní správy.

O odborné problematice tvorby nových zákonných opatření pravidelně informuje představenstvo SIA předseda České společnosti pro stavební právo (ČSSP) JUDr. Miroslav Hegenbart. ČSSP navrhla uspořádání dvou konferencí (Praha, Brno) k návrhu nového Stavebního zákona pod garancí SIA ve druhé polovině letošního roku. Zajímavá pro čtenáře Z + i je rovněž informace o skutečnosti, že je připraveno druhé doplnění a přepracované vydání Všeobecných obchodních podmínek pro stavby a dokumentaci staveb, jakož i informace o plánovaném zřízení Nejvyššího stavebního úřadu. Informoval rovněž o průběhu historicky prvního československého semináře o právní problematice ve stavebnictví od rozdělení republiky.

Ing. arch. Jan Fibiger, CSc., předseda správní rady Nadace ABF, informoval SIA o skutečnosti, že došlo i k praktickému oddělení Nadace ABF od činnosti akciové společnosti ABF. Do představenstva a do dozorčí rady nadace byli nominováni představitelé SIA. Sídlo nadace na Václavském náměstí 31 slouží od letošního roku výhradně potřebám Nadace ABF a společnosti ABF, a.s., zde již nesídlí. Členové představenstva byli podrobně seznámeni s programem nadace pro letošní rok – zájemci se mohou podrobně informovat o programech na webových stránkách.

Prezident SPS doc. Ing. Milan Veverka, CSc., informoval o trvalé činnosti SPS při připomínkování návrhů zákonů i o přípravě publikace „Stavebnictví ČR před a po vstupu do EU“ a vyzval partnery v SIA ke spolupráci při její přípravě.

Prezident CACE Ing. Veselý informoval o zablokování výstavby významných dopravních staveb různými občanskými iniciativami, o ustavení rozhodců CACE, o materiálu FIDIC k omezení střetu zájmů v projektování jednotlivých stupňů projektové dokumentace a o materiálech FIDIC s tematikou omezování korupce.

Prezident Obce architektů Ing. arch. Doubner informoval o činnosti v Šanghaji, o činnosti OA a o jejich rozhodujících

aktivitách (Grand Prix OA, Salon OA, časopis Architekt a Zpravodaj OA).

Ing. Zídek informoval o semináři „Pocta meziválečné avantgardě“ na stavebním veletrhu IBF v Brně, kde je SIA spoluorganizátorem spolu s a.s. Veletrhy Brno, o přípravě 2. Bienále technických památek a konverze průmyslové architektury, které se uskuteční v posledním červnovém týdnu v Praze a o nabídce vzdělávacích programů v Sasku, které nabídl Saský svaz podnikatelů z prostředků EU a saské vlády, jejímž garantem bude SPS. Nabídka byla adresována všem organizacím SIA. Jediným nákladem, který musí český účastník uhradit za týdenní pobyt, je jízdné tam a zpět do místa konání.

Ing. Frýba, STP, informoval o zapojení STP do legislativního procesu při přípravě novely zákona č. 258 o ochraně veřejného zdraví.

Ing. Mach, ČKAIT, informoval o zřizování profesních rad, které budou specifikovat potřeby autorizovaných osob, o vzbudách hygienických podmínek na připravovaný stavební zákon i záměru vydat společně s partnery v SIA Všeobecné podmínky pro dodávky staveb i o záměru zřídit stálý sekretariát SIA (dosavadní praxe, kdy sekretariát SIA vykonával sekretariát úřadujícího prezidenta SIA již nevyhovuje) i o záměru prezentovat SIA prostřednictvím internetu.

Jsem přesvědčen o skutečnosti, že SIA ČR se stává opravdu neopominutelným partnerem státní správy i samosprávy i o tom, že budou informace o její činnosti i nadále pro čtenáře Z + i zajímavé. Myslím, že bude užitečné jim proto věnovat v časopisu Z + i trvalou pozornost.

Ing. Svatopluk Zídek

NOVÉ TRENDY VE STAVEBNICTVÍ – NOVÉ OTÁZKY, NOVÉ PROBLÉMY – NOVÁ VÝZVA!

Jak je uvedeno v Agendě 21 pro udržitelnou výstavbu [1], stavebnictví reprezentuje v EU až 10 – 12 % hrubého národního produktu, spotřebovává asi 40 % energie a vytváří 40 % z celkového množství člověkem vyprodukovaných odpadů. Kromě toho je stavebnictví zdrojem asi 30 % z celkového množství průmyslově vzniklého CO₂ s dopadem mj. na skleníkový efekt a s tím související známé negativní důsledky. Je tedy zřejmé, že stavebnictví nemůže stát stranou při snaze o řešení problémů spojených s tzv. **trvale udržitelným**

rozvojem (a dodejme, že řada odborníků to ještě pregnatněji nazývá trvale udržitelným životem!).

Je však také zřejmé, že vhodná opatření představují mimořádně komplikovanou aktivitu, která přináší mnoho obtížných otázek a problémů nejenom technických, ale též manažerských, morálních, výchovných, ekonomických, politických a tedy zejména legislativních. Snahou tohoto textu je pokus o pojmenování těchto problémů, některých jejich souvislostí i důsledků a případně také otevření širší (a asi dlouhodobější) diskuse s cílem nalézt cesty pro stavebnictví k řešení těchto nelehkých problémů. Taková diskuse je nezbytná – jedná se o výrazně multidisciplinární problematiku a autoři si dobře uvědomují, jak malé znalosti, schopnosti a zkušenosti na tomto poli mají, a že ČKAIT nemůže být jediným fórem pro takovou aktivitu. Čím více úrovní debat a pokusů o řešení vznikne, tím větší bude naděje na to, že inženýři, stavitelé, výrobci, investoři a uživatelé stavebních děl budou problém trvale udržitelného života chápat, snažit se o nápravu současného stavu a mít porozumění pro počáteční komplikace, resp. možné počáteční zvýšení nákladů.

Tento článek jistě není první, který zmiňuje toto téma. Připomeňme v našich stavebních periodikách alespoň debatu [2] a článek [3] (které také vznikly v rámci projektu Grantové agentury ČR č. 103/02/1161 „Trvale udržitelný rozvoj ve vztahu k betonovým konstrukcím“. Řešiteli tohoto projektu jsou: ČVUT Praha – katedra betonových konstrukcí, ČKAIT a Česká betonářská společnost).

Jako prvotní je ale nutné vidět snahy mezinárodní, zejména výše zmíněnou Agendu 21. V [1] pak byl mj. zmíněn velký mezinárodní projekt s názvem „Performance – Based Building“ (PeBBu), což lze snad volně přeložit jako „Navrhování a provádění stavebních objektů s ohledem na jejich užitné vlastnosti“, resp. ještě volněji „Navrhování ... objektů šitých na míru“. V tomto příspěvku chceme uvést podrobnější informaci s ohledem na to, že vznik projektu byl veden snahou nejenom o šíření informací o problémech trvale udržitelného rozvoje ve vztahu ke stavebnictví, ale též snahou o podporu inovací a zvýšení konkurenceschopnosti. Jde vlastně o vytvoření rozsáhlé mezinárodní sítě, která má zprostředkovávat tvorbu a šíření informací, koordinovat výzkum a vypracovávat doporučení pro aplikaci nových postupů a technologií. Tato aktivita je velmi široce pojata; Česká republika byla v závěru r. 2002 do této činnosti také zapojena (VUT v Brně a TU Ostrava).

Jde o prioritní aktivitu CIB (International Council for Research and Innovation in Building and Construction), zaměřenou na přístupy, které se zabývají snahou o zásadní inovace ve stavebnictví, totiž o objekty, konstrukce a stavební výrobky navržené a vyrobené s ohledem na jejich cílové, specifické vlastnosti, více než dosud otevřené přáním zákazníka. Současně to má vést k průměrnému snížení cen staveb a k dalším zásadním dopadům na konstruování staveb, jejich provádění a na obchodní postupy stavebních firem. Ve zdůvodnění tohoto evropského projektu, který byl zahájen v říjnu 2001 se tvrdí, že to celkově má ve stavebnictví v blízkém horizontu ušetřit asi 7 % nákladů a v dlouhodobém pohledu pak až 25 %!

V některých zemích jsou již jisté zkušenosti s tímto trendem. V Japonsku, USA, Kanadě a Austrálii započal vývoj v tomto směru téměř před 10 lety. V mezinárodní standardizaci pro stavebnictví a konstrukce byla iniciována snaha po tvorbě základních norem na principech PeBBu (ISO/TAG8, příp. TC59/SC14 „Design Life“) a také CEN (Evropská komise pro standardizaci) se tomu hodlá věnovat. Již dříve vznikly související mezinárodní projekty, např. ve 4. rámcovém programu EC v letech 1996–99 projekt DuraCrete, zaměřený také na návrhové postupy performance-based, explicitně zohledňující požadavky životnosti a spolehlivosti železobetonových konstrukcí. Projekt poukázal na nevhodné postupy současných normativních předpisů, které vlastně jenom „předepisují“ pravidla bez ohledu na dlouhodobé důsledky, tj. bez na nákladů na údržbu, opravy a event. demolic. V současnosti na tento projekt navazuje další evropská aktivita DuraNet.

Jedním ze základních vlastností konstrukcí/materiálů je trvanlivost. Připomeňme, že Evropská direktiva 89/106/EEC (Směrnice pro konstrukční prvky a výrobky CPD) vyžaduje, aby základní požadavky na stavební práce byly dodrženy po celou dobu předpokládané životnosti; odtud vyplývá, že pro každý materiál a stavební produkt musí být deklarovány (a také ověřeny) jeho vlastnosti v čase. Všechny tyto záměry by měly zasahovat jak do sféry projektování, tak do výroby i managementu, podněcovat další liberalizaci trhu a napomáhat k tvorbě trvale udržitelného prostředí. Takové snahy mohou být efektivní pouze v případě, kdy odpovídající znalosti budou mít všichni účastníci stavebních procesů (vč. uživatelů!), kdy budou známy okolnosti, které ovlivňují životnost a vhodné metody pro predikci i testování. To vše by mělo být reflektováno také v kontrole kvality, certifikačních procesech a marketingu. Informace o způsobech a časové souslednosti údržby

i oprav by u ekonomicky náročnějších staveb měla být součástí projektu.

Vraťme se nyní k aktivitě PeBBu a uveďme o ní základní údaje:

- doba trvání: 1. 10. 2001 až 30. 9. 2005 (v případě dodatečně zařazených 15ti institucí ze zemí přidružených EU je zahájení vztaženo k 1. 10. 2002);
- členění: devět tzv. Domén –
D1 konstrukční materiály a prvky
D2 stavební fyzika
D3 navrhování budov
D4 vystavěné prostředí
D5 organizace a management
D6 právní praxe, tvorba smluv a kontraktů
D7 předpisy
D8 inovace
D9 informace a dokumentace
- členové řešitelské sítě: 48 institucí ze zemí EU a ze zemí přidružených;
- finanční krytí: z 5. rámcového programu Evropské komise, mimoevropské země financují výzkum z vlastních programů a kromě toho např. Nizozemsko, Finsko a UK zaměřily již na PeBBu některé své další národní výzkumné aktivity. Dále se očekává, že jiné, podobně zacílené projekty budou financovány ze zdrojů vyčleněných pro 6. rámcový program;
- první očekávané aktivity: šíření informací a myšlenek PeBBu, získání přehledu o dosavadních výzkumných aktivitách na národních úrovních, jejich zařazení do mezinárodního kontextu (event. zamezení duálního výzkumu), získání přehledu o postojích a názorech stavebních firem a výrobců pomocí dotazníků, testování postupů, příprava úkázek/aplikací, výchovná a vzdělávací činnost. Obecně tedy půjde o stimulaci investování do relevantního výzkumu a projektů; vytváření možností pro optimální přístup zúčastněných zemí k výsledkům; koordinace aktivit.

Další podrobnosti a aktuální informace najde čtenář na internetových stránkách www.cibworld.nl pod heslem „Performance Based Building“.

V následujícím uvádíme výčet hlavních otázek, které spadají převážně do domény 1, ale zasahují jistým způsobem též do domén ostatních. Zde by měl být aktivní též český výzkum; současně je to tematika, kterou by se měla vážně zabývat stavařská komunita:

- je nutné vyvíjet tlak na investory, projektanty a výrobce, aby podřídili rozhodování a plánování **optimalizaci** environmentálních dopadů s uvážením celkových nákladů. Jde o minimalizaci negativních vlivů stavebních činností a jejich dopadů na kvalitu života a prostředí z dlouhodobého hlediska. Je nutno tedy

přihlížet k **nákladům za celý životní cyklus objektu** a konstrukce navrhovat již s ohledem na životnost – viz např. též [5], resp. [7];

- důležitá je přitom **minimalizace spotřeby energie** celkově užitá při výrobě, provozu, rekonstrukcích a odstranění stavby či **minimalizace emisí** svázaných se stavební činností;
- rozhodování o strategii při budování i údržbě infrastruktury je nutné se opírat o **hodnocení rizik** (viz např. [4]);
- výzkum v oblasti prefabrikovaných **demontovatelných konstrukcí**, tj. s možností následného použití některých prvků i po ukončení životnosti původního objektu;
- přednostní používání **recyklovatelných materiálů** a materiálů již **recyklovaných**;
- problematika degradace stavebních materiálů a problematika trvanlivosti a **životnosti** konstrukcí (vč. metod pro prognózu životnosti – viz např. [6], [8]);
- prosazování zásady, aby pro rozsáhlejší konstrukce s předpokládanou delší životností bylo povinností projektanta vyhotovit též jakýsi „návod“ k používání stavby (obsahující mj. systém inspekce a údržby);
- pro většinu výpočtů a rozhodovacích činností by mělo být samozřejmé, že budou brát do úvahy v přírodě i v praxi nevyhnutelný rozptyl vlastností či kvantifikujících veličin, tj. bude nutno častěji pracovat pomocí prostředků matematické statistiky a **teorie pravděpodobnosti**;
- rozhodující vlastností nosné stavební konstrukce je úroveň její **spolehlivosti**. Její požadovaná hodnota musí být dodržena ve všech stádiích působení konstrukce, tj. po celou její životnost, stávající, v praxi používané postupy navrhování konstrukcí to však nezaručují. V posledních letech se o nápravu snaží mj. mezinárodní komise – blíže viz www.jcss.ethz.ch.

Je vhodné upozornit také na mezinárodní obchodní tendence, které bude nutné vzít v úvahu:

- při sbližování evropských/světových trhů se národní marketingové koncepce míjí účinkem;
- právní rámec marketingu se stále více sjednocuje na evropském základě (viz např. automobilový průmysl, ale začíná se to projevovat i ve výrobě některých stavebních hmot a výrobků – např. cementu).

Některým z výše uvedených otázek či problémů je již v České republice věnována pozornost, většinou ale zatím jen ve výzkumné sféře nebo jen nedostatečně a nesystematicky; zejména chybí legislativní

rámec a poučení investoři. Je zřejmé, že cesta k uplatnění výše popisovaných námětů bude velmi obtížná a asi z počátku i ekonomicky „náročná“ – viz dnes běžná snaha po nízkých počátečních nákladech, bez ohledu na náklady dlouhodobé. Informace o správných postupech je nutné šířit a postupně vyžadovat jejich aplikaci – nejprve alespoň u státních zakázek. U zahraničních zakázek to brzy bude otázkou konkurenceschopnosti. Positivní roli může sehrát též přístup pojišťovacích společností – ve vyspělých státech se již stává samozřejmostí odstupňování pojistného budov a provozů dle hladiny spolehlivosti a dle životnosti. Ostatně i v české legislativě se již první vlašťovka objevila: **zákon č. 353/1999 Sb.**, „O prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami...“ vyžaduje analýzu rizika již pro účely zahájení stavebního řízení, příp. u žádosti o stavební povolení a dle § 4 se tím má řídit i výše pojistné částky pro pojištění odpovědnosti!

Jsme si vědomi, že tento text se odlišuje od charakteru ostatních zpráv a oznámení, jsme ale vedeni snahou seznámit co nejširší odbornou veřejnost s touto závažnou tématikou, se kterou se rozhodně v blízké budoucnosti stavební praxe bude muset zabývat.

Břetislav Teplý a Václav Mach

Literatura

- Agenda 21 pro udržitelnou výstavbu, CIB Report Publication 237, český překlad, ČVUT 2001 (edit. Petr Hájek)
- KRÍSTEK, V., MACH, V., TEPLÝ, B. a HÁJEK, P.: Trvale udržitelný rozvoj ve vztahu k betonovým konstrukcím. Stavební listy 2002, ročník VIII, čís.5, str. 10 – 14
- Hájek, P., Teplý, B. a Krístek, V.: Trvale udržitelný rozvoj a betonové konstrukce. Beton TSK 2002, číslo 4, str. 40 – 42
- TEPLÝ, B.: Analýza rizika jako nezastupitelný nástroj pro rozhodovací a legislativní činnost ve stavebnictví. Stavební listy 2001, roč. VII., číslo 11, str. 6 – 7
- TEPLÝ, B., BAUER, K., KRÍSTEK, V.: Problematika rizik a celkových nákladů stavebních objektů. Konference Betonářské dny 2000, ČBZ Pardubice, Sborník str. 193 – 198
- Teplý, B., Keršner, Z. a Rovnaníková, P.: K navrhování železobetonových konstrukcí s ohledem na životnost. Beton TSK, 6/2002, 41 – 45
- Hájek, P.: Hodnocení environmentálních dopadů betonových konstrukcí. Konference Betonářské dny 2002, ČBZ Pardubice, Sborník str. 145 – 149

- Teplý, B.: Odhady životnosti konstrukcí – metoda součinitelů. Stavební obzor 1999, číslo 5, str. 137 – 139

AKCE PROGRAMU ČŽV OBLASTI BRNO

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků, oblast Brno pořádá do konce prvního pololetí 2003 následující akce zařazené do programu celoživotního vzdělávání autorizovaných osob:

1.
Termín: **29. května 2003** – exkurze na stavbu infrastruktury na Černovické terase v Brně
Sraz účastníků: ve 14 hodin na parkovišti, ulice Tuřanka, proti továrně Slatinka, u objektu Flextronics
Garant exkurze: Ing. Josef Luňáček
Dotazy a informace: Kancelář komory Brno, Vrchlického sad 2, tel./fax: 545 574 310
e-mail: ckait@brno.anet.cz

2.
Termín: **10. června 2003** – prezentace Velkého městského okruhu v Brně přehled a prezentace aktuálního stavu
Zahájení: 14.00 hodin, Fakulta stavební VUT Brno, budova D, místnost č. 182
Garant: Ing. Josef Luňáček
Dotazy: Kancelář komory Brno (viz 1.)

3.
Termín: **17. června 2003** – exkurze na stavbu lávky pod hradem Veveří přes brněnskou přehradu
S ohledem na to, že v místě stavby ani v její blízkosti není prostor pro odstavení osobních aut, je program exkurze připraven následovně:
Účastník exkurze si zakoupí jízdenku (nejlépe zpáteční) lodní dopravy na hrad Veveří (zpáteční jízdenka stojí 55,- Kč).
Odjezd lodi z přístaviště v Brně-Bystřici: 14.30, příjezd ke hradu Veveří: 15.17 h
Na zastávce u hradu Veveří účastníci vystoupí, uskuteční se prohlídka stavby
Odjezd lodi od hradu Veveří do přístaviště je v 16.10 h s příjezdem do Bystřice v 16.57 h (pozdější odjezd lodi v 17.40 h s příjezdem v 18.27 h).
Garant: Ing. Josef Luňáček
Dotazy: Kancelář komory Brno (viz 1.)

Program na 2. pololetí 2003 bude uveřejněn v čísle Z + i 3/03, na internetu na adrese www.ckait.cz a ve Zpravodaji ČSSI.

EXKURZE NA STAVBU TUNELU BŘEZNO

Oblastní kancelář ČKAIT v Brně pořádala v dubnu 2003 v rámci spolupráce s Fakultou stavební VUT v Brně exkurzi pro členy komory, studenty FAST VUT a specialisty z firem ŽS, a.s. Brno a Geotest, s.r.o. Brno na stavbu železničního tunelu na přeložce trati Březno u Chomutova–Chomutov.

Tunel je stavěn pro jednokolejnou elektrifikovanou trať o limitní rychlosti 100 km/h. Plocha čelby je 70 m², délka ražené části 1 478 m a hloubené 280 m.

Vzhledem k tomu, že ve specifických geologických podmínkách byla metoda obvodového vrubu použita poprvé na území ČR, přinesla exkurze zúčastněným odborníkům i studentům zajímavé přínosy technické i ekonomické.

Za organizaci exkurze a dopravy si zaslouží poděkování naši kolegové a vedení firmy ŽS, a.s. Brno.

Geologická charakteristika trasy tunelu:

Z pohledu morfologické pozice překonává tunel Březno hřeben vrchu Chocholáč. Geologicky je území budováno terciárními jíly a jílovci holešovického a libkovického souvrství, když v podloží se nachází zapadající svrchní a střední uhelná sloj, oddělená jílovci s uhelnou příměsí. Svrchní uhelná sloj, která zasahuje do prvních cca 300 m tunelu a posléze zapadá pode dno tunelu až do hloubky více než 15 m, je velmi silně porušena těžbou bývalého dolu Sírúš a především reliktů neevidovaného (tzv. selského, patrně 17. až 18. století) dobývání uhlí chodbicováním – jámy, vzdálené cca 50 m s hvězdicovitě uspořádanými chodbicemi.

Dotčené jíly a jílovce jsou geotechnicky řazeny do tříd F5, F6, F7 a především F8 respektive podle pevnosti převážně do třídy R5. Jsou silně rozpukané, přičemž pukliny jsou hladké a v zásadě všesměrné, běžně nepříznivě ukloněné.

V připořádkových úsecích je předpokládán průnik vody (kvartérní, srážkové) po puklinách, což může dále snižovat stabilitu horniny ve výrubu.

V úsecích ražby, které byly postiženy starou hornickou činností byla nutná rozsáhlá sanační injektáž.

Poznámky:

Investor díla: Doly Nástup Tušimice

Technický investor: ČD

Hlavní zhotovitel: Metrostav, divize 5 (ředitel stavby Ing. J. Heřt – hert@metrostav.cz; hlavní stavbyvedoucí Ing. P. Živnůstka

Exkurze v tunelu u Chomutova, pohled na portál razicího stroje.

Účastníci exkurze na stavbu tunelu u Chomutova se studenty VUT FAST Brno.

– zivnustka@metrostav.cz)

– GP: SUDOP Praha (Ing. R. Smida)

Vrubovací stroj: fy BEC a.s. (Francie, Ing. T. Ebermann – bec_chomutov@iol.cz; bec_chomutov@seznam.cz)

Poradce SD a.s. Ing. B. Štastný, CSc. – stastny_ps@volny.cz

Po dokončení nejdelší tunel u ČD (dl. 1 758 m, o 11 m delší než tunel Špičák na trati Železná Ruda – Klatovy)

Špičkový postup ražby: 100 m/měsíc

ø výkon ražby 90 m/měsíc

Doc. Ing. Vladislav Horák, CSc.,
FAST VUT v Brně

Ing. Miroslav Loutocký, ČKAIT Brno

EXKURZE NA STAVBU REKONSTRUKCE SPRÁVNÍ BUDOVY SEVEROMORAVSKÝCH PLYNÁREN, A.S., V OSTRAVĚ

Dne 26. 3. 2003 zorganizovala OK Ostrava exkurzi na stavbu rekonstrukce správní budovy Severomoravských plynáren, a.s., v Ostravě, ve spolupráci se zpracovatelem projektu, kterým je Ateliér SIMONA Ostrava. Exkurze se účastnilo 114 AI. Před vlastní exkurzí proběhla přednáška o postupu projektování a výstavby.

Komentář ke stavbě:

1. Stručný popis stávajícího objektu

Správní budova SmP byla postavena v letech 1967–1971 a skládá se z výškové 14ti podlažní podsklepené budovy a jednopodlažní podsklepené přístavby. Na střeše výškové budovy je postavena nástavba sloužící jako kotelná pro vytápění objektu. Zastavěná plocha celkem činí 783 m², obestavěný prostor 20 300 m³.

Nosnou konstrukci budovy tvoří železobetonový rámový skelet, navržený a realizovaný jako kombinace monolitických sloupů a prefabrikovaných průvlaků s ozubem, do nichž byly kladeny stropní panely. Hlavní budova je konstrukční trojtrakt, který má čtyři podélné tuhé rámy, čímž vznikají dva krajní trakty kancelářů a střední chodba.

2. Architektonické řešení

Vzhledem k umístění objektu – v centrální části Ostravy a nově vybudované tramvajové trase vedoucí v bezprostřední blízkosti objektu administrativní budovy SmP, a.s. – bylo zvoleno nové ztvárnění a výškové členění fasády odpovídající reprezentativnímu

charakteru objektu a dominantnímu výškovému postavení v přílehlé části Ostravy. Nově budovaná nástavba nad výškovou budovou tvořící vizuálně „čepici budovy“ klínovitě přecházející do nově navrženého pláště stávající budovy. Objekt se tak stává jakýmsi majákem a zároveň dominantou viditelnou z velké části města Ostravy.

Vlastní obvodový plášť je pak navržen z vysoce kvalitních materiálů s důrazem na podtržení účelu a funkce objektu. Fasáda je řešena jako kombinace představené prosklené hliníkové fasády a hliníkových alucobondových kazet. Plastičnosti je dosaženo předsunutím okenních pásů tvořících pásové „kaslíky“, jejichž výška se při zvyšujícím se podlaží snižuje. Dalším dominantním prvkem jsou nově navržené jedací místnosti umístěné v prostoru bývalého únikového schodiště, jejichž část vybíhá před boční fasádu, kde jsou ukončeny prosklenou stěnou. Tato skleněná stěna probíhající od 2. – 14. NP půdorysným tvarem připomínající část elipsy, tak tvoří pomyslný prosklený „tubus“, jež se v horní části nespojující rozevírá.

Nad nově ztvárněným vstupem je umístěn celoskleněný přístřešek umocňující reprezentativní charakter objektu.

Vnitřní dispoziční uspořádání bylo změněno z důvodu nedostačujících využitelných ploch a došlo k částečné přístavbě a nástavbě jednopodlažní části budovy.

*Ing. Svatopluk Bijok
přednosta oblasti ČKAIT Ostrava*

Pohledy na rekonstruovanou budovu

SLOVENSKÝ REGISTR STAVEBNÍCH VÝROBKŮ

Stále ještě společný zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (na Slovensku „zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku“) stanoví shodně v § 47: „(1) Pro stavbu mohou být navrženy a použity jen takové výrobky a konstrukce, jejichž vlastnosti z hlediska způsobilosti stavby pro navrhovaný účel zaručují, že stavba při správném provedení a běžné údržbě po dobu předpokládané existence splňuje požadavky na mechanickou pevnost a stabilitu, požární bezpečnost, hygienu, ochranu zdraví a životního prostředí, bezpečnost při užívání (včetně užívání osobami s omezenou schopností pohybu a orientace), ochranu proti hluku a na úsporu energie a ochranu tepla. (2) Vlastnosti výrobků pro stavbu mající rozhodující význam pro výslednou kvalitu stavby musí

být ověřeny podle zvláštních předpisů^{3/} z hledisek uvedených v odstavci 1. (3/ Např. zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, zákon ČNR č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.“ Podobně slovenský stavební zákon: „Zhotovitel (dodávateľ) stavby musí pre stavbu použiť len výrobky, ktoré majú také vlastnosti, aby po dobu predpokladanej existencie stavby bola pri bežnej údržbe zaručená požadovaná mechanická pevnosť a stabilita, požiarne bezpečnosť, hygienické požiadavky, ochrana zdravia a životného prostredia, bezpečnosť pri užívaní, ochrana proti hluku a úspora energie.“

Tím jsou v nejdůležitějším veřejnoprávním předpisu pro výstavbu stanoveny základní požadavky na stavební výrobek a jeho použití ve stavbě. Ověřování vlastností vybraných stavebních výrobků, které je pro členské státy Evropské unie („evropská patnáctka“) a státy, které se členy EU stanou v nejbližších letech (mezi nimi Česká republika a Slovenská republika) dáno Směrnicí Rady EHS/89/106/EHS ze dne 21. 12. 1998 o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se stavebních výrobků (zkráceně „evropská směrnice o stavebních výrobcích“), je již v obou zemích – v České republice a ve Slovenské republice – upraveno odlišně. V České republice je ověřování vybraných stavebních výrobků upraveno nařízením vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky. Toto nařízení vlády je prováděcím předpisem k zákonu č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, v platném znění. Podrobněji se procesem posuzování shody a certifikace stanovených stavebních výrobků zabývá např. publikace ČKAIT „České technické normy ve výstavbě“, kterou vydalo Informační centrum ČKAIT v prosinci 2002 a kterou obdrželi všichni členové komory.

Ve Slovenské republice je toto řešeno zákonem č. 90/1998 Z. z., o stavebních výrobcích ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou Ministerstva výstavby a regionálního rozvoje SR č. 520/2001 Z. z., kterou se určují skupiny stavebních výrobků a podrobnosti prokazování shody.

Technické požadavky na výrobky jsou obsaženy v právním (technickém) předpisu nebo harmonizované (resp. určené) normě. Při posuzování shody provádí nebo zajišťuje výrobce nebo dovozce u stanovených výrobků před jejich uvedením na trh posouzení shody jejich vlastností s technickými požadavky. Tam, kde příslušný předpis požaduje u prohlášení shody účast třetí osoby (v ČR autorizované osoby podle zákona č. 22/1997 Sb., v Evropské unii notifikované osoby), poskytne výrobce nebo dovozce potřebné údaje, technickou dokumentaci

a vzorky výrobku, třetí osoba provádí průkazné zkoušky stavebního výrobku nebo posouzení systému kvality u výrobce a o výsledku vydává příslušný doklad – certifikát výrobku, zprávu o hodnocení dohledu. Náklady spojené s procesem certifikace výrobku nebo posouzení systému řízení výroby nese ten, kdo o tuto činnost požádal (tj. v praxi výrobce nebo dovozce, jehož výlučným majetkem se stávají výsledky procesu posouzení shody).

Povinnosti výrobce nebo dovozce stanoveného výrobku podle českých právních předpisů

Podle příslušných ustanovení zákona č. 22/1997 Sb. je výrobce nebo dovozce stanoveného výrobku povinen před uvedením výrobku na trh vydat písemné prohlášení o shodě výrobku s technickými předpisy a o dodržení stanoveného postupu posouzení shody. Náležitosti prohlášení o shodě stanoví vláda nařízením. Pokud tak stanoví vláda nařízením, je výrobce nebo dovozce nebo jiná osoba stanovená nařízením vlády povinna poskytovat na základě žádosti kopie certifikátů nebo jiných dokumentů včetně souvisejících dokladů Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví nebo jiným autorizovaným osobám a v případech stanovených pro splnění mezinárodní smlouvy též zahraničním osobám. Doklady o použitém způsobu posouzení shody a prohlášení o shodě a podklady k němu v rozsahu stanoveném nařízením vlády je výrobce nebo dovozce povinen uchovat na území České republiky a kdykoliv poskytnout na vyžádání orgánu dozoru do deseti let od ukončení výroby, dovozu nebo uvedení na trh. Tato doba může být nařízením vlády upravujícím stanovené výrobky určena odchylně.

Zápornou stránkou tohoto českého systému posuzování shody u stanovených výrobků a povinností výrobce a dovozce je značná míra „utajení“ výsledků zkoušek a měření, které v procesu posuzování shody provádí třetí osoba. Samotné prohlášení o shodě, případně certifikát výrobku představuje pouze obecné ujištění o tom, že výrobek vyhověl technickým požadavkům (s nimiž je ve shodě), resp. požadavkům harmonizovaných nebo určených technických norem, v dokumentu konkrétně uvedených. Dokument nevypovídá nic o tom, zda výrobek pouze splňuje požadavky obsažené v normě, nebo dosahuje mírně či významně lepších hodnot, nelze provést srovnání, který výrobek vyhovuje lépe atd. Výrobci se brání uveřejňování výsledků zkoušek a měření tím, že bývají zneužity konkurenčními subjekty (které argumentují jejich dokumentací s tím, že vyrábějí shodný výrobek), že údaje zpřístupňují prostřednictvím Internetu, ve

svých prospektech apod. Zde však nemají oprávnění zájemci (stavebník, projektant, zhotovitel – jako účastníci procesů ve výstavbě) důkaz o tom, že publikované údaje jsou shodné s výsledky měření a zkoušek provedených v procesu certifikace třetí stranou. Současně je pro účastníky výstavby náročné a obtížné zjišťovat přehled všech stanovených výrobků v dané kategorii (např. zdících prvků, přísad do betonu, izolačních materiálů, oken, dveří, zárubní aj.). Pokud však stát ukládá určitým předpisem povinnosti fyzickým nebo právním subjektům, měl by na druhé straně zajistit, aby informace o splnění těchto povinností byly pro veřejnost průkazné a doložené. Analogicky můžeme porovnat s procesem autorizace vybraných činností ve výstavbě. Jestliže stavební zákon (§ 46a) ukládá u vybraných činností ve výstavbě, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů, povinnost pro fyzické osoby získat oprávnění k těmto činnostem na základě ověření jejich odborné způsobilosti, stanoví na druhé straně autorizační zákon (č. 360/1992 Sb., v platném znění) povinnost České komory architektů a České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě vést seznamy autorizovaných osob. Tyto seznamy včetně údajů o oboru nebo specializaci autorizace příslušné fyzické osoby komory zpřístupňují (na Internetu, k osobnímu nahlédnutí v sídle komory, případně v regionálních kancelářích). Absence registru stanovených stavebních výrobků v ČR s příslušnými zjištěnými údaji v procesu posuzování shody a certifikace působí problémy při navrhování, provádění a posuzování staveb a jejich částí. Zejména u stavebních výrobků je tento problém závažnější o to, že vlastnosti stavebních výrobků je třeba posuzovat a znát ve vztahu k jejich účelu, funkci a místu zabudování ve stavbě.

Jak řeší tento problém slovenské předpisy a praxe?

Slovenský zákon č. 90/1998 Z. z., o stavebních výrobcích v platném znění ukládá Ministerstvu výstavby a regionálního rozvoje SR mj. povinnost zabezpečit jednotný informační systém o stavebních výrobcích a vést Slovenský registr stavebních výrobků. Stavební výrobek, který je na základě prokázání shody vhodný pro použití na stavbě, označí výrobce značkou shody a může jej dát zapsat do Slovenského registru stavebních výrobků. Slovenský registr stavebních výrobků je seznam stavebních výrobků, které se ve Slovenské republice uvádějí na trh na základě certifikace prokázání shody nebo na základě prohlášení o shodě. Uveřejňují se v něm údaje o názvu stavebního výrobku, o výrobcí, o vlastnostech výrobku a jeho

vhodnosti při použití na stavbě, o použitém postupu prokázání shody, o platnosti certifikátu nebo prohlášení o shodě, resp. údaje o vydání, změně nebo zrušení technického osvědčení. Zápisy v registru mají evidenční charakter a osvědčují zapsané údaje. Do registru může nahlížet každý, kdo prokáže právní zájem. Výpisy z registru se pro žadatele provádějí za úhradu nákladů. Údaje z registru se každoročně pro potřeby praxe uveřejňují.

Ministerstvo výstavby a regionálního rozvoje SR uveřejňuje aktualizovanou údajovou základnu registru jednou ročně ve svém věstníku. Poslední uveřejněné údaje o stavebních výrobcích zahrnutých v registru podle stavu k 6. 12. 2002 byly publikovány ve Věstníku MVRR SR č. 4/2002, vydaném v prosinci 2002. Jedná se již o čtvrté vydání; každému výrobku je vyhrazen řádek obsahující plný název výrobku, registrační číslo certifikátu, jeho platnost, jméno a sídlo výrobce a stát původu; celkový rozsah tištěného registru představuje 453 stran formátu A 4. Registr se skládá ze dvou samostatných částí. V první jsou výrobky uspořádány podle původní přílohy k zákonu č. 90/1998 Z. z., o stavebních výrobcích, ve druhé části pak podle přílohy č. 1 k vyhlášce MVRR SR č. 520/2001 Z. z., kterou se určují skupiny stavebních výrobků. Tato vyhláška rozlišuje 56 skupin stavebních výrobků. Číselné označení skupin je doplněno písmeny A až D, která vyjadřují předepsaný postup prokazování shody (A = certifikát, B až D = prohlášení výrobce o shodě). Správcem registru je odbor prokazování shody stavebních výrobků Ministerstva výstavby a regionálního rozvoje SR, který sídlí na adrese Špitálská ul. 8, Bratislava (srsrv@build.gov.sk, tel.: +421 259 364 302, paní Jachymová). Správce provádí během roku pravidelně měsíčně aktualizaci registru. Individuálně si mohou zájemci objednat z registru podrobnější rešerši; správce nabízí volbu ze šesti sestav s různou mírou množství a podrobností uváděných údajů o výrobcích. Ukázky rešerší jsou publikovány ve Věstníku jako vzory. Zpracování rešerše je zpoplatněno v úrovni skutečných nákladů (maximální sazba 2 Sk/výrobek u rešeršní sestavy č. IV a V + organizační a manipulační poplatky). Prakticky je možno objednat rešerši např. určité kategorie stanoveného stavebního výrobku – např. na plastová okna – s volitelným rozsahem výpisu údajů z databáze u každého výrobku/plastového okna.

Registr obsahuje údaje nejen o stanovených stavebních výrobcích, jejichž výrobci mají sídlo ve Slovenské republice, ale také údaje o výrobcích české a další zahraniční provenience. Z výrobků zapsaných v registru je cca 1/3 domácího původu, 1/3 ze zemí EU, 1/6 z České republiky a 1/6 z jiných zemí. Základní sestava registru je

vystavena také na internetové adrese slovenského ministerstva výstavby a regionálního rozvoje (www.build.gov.sk). Je tu rovněž k dispozici plné znění slovenského zákona o stavebních výrobcích, prováděcí vyhlášky a další dokumenty.

Slovenský registr stavebních výrobků vydaný ve Věstníku MVRR SR je k dispozici ve studovně Informačního centra ČKAIT, stejně tak ostatní čísla věstníku a další materiály, vydávané slovenským ministerstvem výstavby a regionálního rozvoje a často neprodejně. Informační centrum ČKAIT je získává na základě dohody o výměně publikací a jiných materiálů s knihovnou MVRR SR.

Podobný informační zdroj zatím v České republice postrádáme. Vytvoření a provozování takového registru v České republice by jistě ocenili investoři, projektanti, zhotovitelé staveb, stavební úřady. Zatím můžeme využívat na Internetu dostupný slovenský registr.

Marie Báčová

Informační centrum ČKAIT

INFORMACE O EVROPSKÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISECH A JEJICH TRANSPOZICI DO PRÁVNÍHO ŘÁDU ČR

V dubnu 2003 vydalo Informační centrum ČKAIT spolu se společností GRAND České Budějovice již třetí CD ROM STAVEBNÍ KODEX. Členové ČKAIT našli nabídku tohoto elektronického média v objednávkovém listě č. 5/2002 ve Zprávách a informacích; podrobnou informaci o obsahu tohoto CD přinesly v závěru roku 2002 Stavební listy. STAVEBNÍ KODEX přináší v první řadě plné aktuální znění předpisů veřejného stavebního práva v ČR a dalších předpisů týkajících se výstavby nebo se stavebními předpisy souvisejícími. Do textu stavebního zákona jsou vloženy hypertextové odkazy. Značka (***), odlišena modrou barvou, umístěná na konci vybraných jednotlivých ustanovení upozorňuje, že s daným ustanovením souvisí nebo na ně navazuje jiná část stavebního zákona, případně jiný právní předpis. Po jednoduchém poklepu myši počítače na značku odkazu se otevře seznam souvisejících dokumentů; při poklepu myši na vybraný dokument se tento

otevře v plném znění. Vedle plného znění vybraných právních předpisů obsahuje CD další dokumenty, uspořádané v současné době do 15 rubrik:

1. Slovo úvodem
2. Předpisy stavebního práva
3. Správní řízení podle stavebního zákona
4. Žádosti, podání a rozhodnutí ve výstavbě
5. Smluvní vztahy a smluvní vzory ve výstavbě
6. Vybraná stanoviska odboru stavebního řádu MMR ČR
7. Rozhodnutí a opatření MF ČR
8. Vybraná rozhodnutí a stanoviska soudů ČR
9. Právo EU
10. Adresáře vybraných úřadů a institucí působících ve výstavbě
11. Stavebnictví v zrcadle konjunktury
12. Signální informace ČKAIT (nové přírůstky databáze odborné stavební literatury vydávané v ČR a v SR)
13. Publikace ČKAIT
14. Nabídka výrobků prací a služeb
15. Aktuální rubrika

Rozdělení obsahu CD do hlavních rubrik a podrubrik, resp. vložení dalších rubrik není ještě definitivně uzavřeno. Možnosti a kapacita CD nejsou zdaleka vyčerpány a předpokládá se doplnění dalších informačních zdrojů podle zkušeností prvních uživatelů, potřeb stavební praxe, vývoje právního prostředí ČR a EU, obchodních zvyklostí stavebního trhu aj. Na třetím CD STAVEBNÍ KODEX byla výrazně doplněna a rozšířena rubrika „Právo EU“, věnovaná právním předpisům EU, především směrnicím Evropského společenství (directives), které zavádějí členské státy EU do národního právního řádu formou a způsobem, který považují pro sebe za nejvýhodnější (jako samostatný předpis, jako součást stávajícího předpisu). Směrnice ES musí převzít do svého právního řádu nové členské státy před vstupem do EU. Pro STAVEBNÍ KODEX byly pochopitelně vybrány směrnice, které se významně dotýkají procesů ve výstavbě. Na přípravě rubriky Právo EU spolupracují vydavatelé s ministerstvem průmyslu a obchodu, odborem stavebnictví. Obsah této rubriky je následující:

• **Úvod do práva Evropského společenství**
Vysvětlení základních termínů evropského práva, jejich obsahu a souvislostí: primární právo Společenství, sekundární právo, nařízení, směrnice, rozhodnutí, doporučení, zelené knihy, bílé knihy. Přehled hlavních institucí EU a náplň jejich činnosti. Způsob označování právních předpisů ES; informační systém CELEX. Zdroje informací k právu EU. Předvstupní strategie EU. Zavádění evropských předpisů do českého právního řádu. Pokud je v textu odkazováno na české

právní předpisy (související s výstavbou), lze je otevírat přímo v místě odkazu. (Hypertextový odkaz = název nebo číslo předpisu, psáno modře a podrženo). Také uváděné odkazy na www stránky evropských a národních institucí na Internetu jsou současně hypertextovým odkazem a lze je otevřít v místě odkazu. Hypertextové odkazy jsou takto používány ve všech textech rubriky Právo EU.

• Chronologický přehled předpisů ES

Přehled směrnic, nařízení, rozhodnutí a dalších dokumentů citovaných v této rubrice, uspořádaný chronologicky podle roku vydání předpisu.

• Obecné předpisy

- A. Nový a globální přístup
- B. Vzájemné uznávání výsledků posuzování shody

C. Ochrana spotřebitelů
Každá z těchto tří kapitol obsahuje vysvětlující komentář, odkazy a stručnou charakteristiku evropských předpisů, které řeší příslušnou problematiku.

• Nařízení vlády

Prováděcí předpisy k zákonu č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, v platném znění.

Tato nařízení vlády představují transpozici evropských směrnic do českého právního řádu.

- Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
- Konkurenceschopnost stavebnictví
- Koordinovaná statistika
- Kvalifikace
- Nebezpečné látky a přípravky
- Ochrana životního prostředí
- Stavební výrobky
- Technická zařízení
- Úspory energií
- Veřejné zakázky

Výše uvedených 10 tematických oblastí práva Evropského společenství, vztahujících se k procesům ve výstavbě, obsahuje vždy úvodní komentář, za nímž následuje výčet a charakteristika vybraných právních předpisů k dané oblasti (název předpisu v češtině a angličtině, způsob uveřejnění, anotace obsahu předpisu). Každá podrubrika je ukončena přehledem právních předpisů ČR, jimiž byly evropské předpisy převzaty do právního řádu ČR.

• Směrnice Rady 89/106/EHS a prováděcí předpisy

Plné aktuální znění základní směrnice ES pro stavebnictví, týkající se stavebních výrobků. (Kliknutím na barevný symbol státní vlajky v pravém horním rohu obrazovky lze volit český nebo anglický text směrnice.) Plné aktuální znění příloh směrnice včetně šesti interpretačních dokumentů. Přehled

Produkt	Základní cena	Snížená cena
Instalace pro 1 PC	1 700 Kč	1 360 Kč
Síťová verze pro 2 – 5 PC	2 700 Kč	2 160 Kč
Síťová verze pro 6 – 10 PC	4 300 Kč	3 440 Kč
Síťová verze nad 10 PC	6 900 Kč	5 520 Kč

navazujících rozhodnutí Komise k této směrnici pro evropské harmonizované normy (hEN), pro řídicí pokyny pro evropská technická schválení (ETAG), obecně pro technické specifikace (citace plného názvu rozhodnutí v češtině a v angličtině). Vybraná rozhodnutí jsou na CD k dispozici v plném znění, otevírají se v místě hypertextového odkazu. Výčet Pokynů Stálého výboru pro stavebnictví Evropské komise, které jsou návodem, jak postupovat při uplatňování směrnice o stavebních výrobcích v praxi.

Studium textů v rubrice „Právo EU“ předpokládá seznámení a znalost základních pojmů procesu posuzování shody v tzv. regulované oblasti (stanovené stavební výrobky) a evropské technické harmonizace, minimálně v rozsahu, který přináší publikace ČKAIT „České technické normy ve výstavbě“. Rubrika bude na dalších vydáních CD dále doplňována, aktualizována a rozšiřována. Přinese rovněž obsah tak zvané „přístupové dohody“ o detailních podmínkách přistoupení ČR k Evropské unii, sjednané na evropském summitu v Kodani v letošním roce, se zdůrazněním dopadů pro sektor stavebnictví.

CD ROM STAVEBNÍ KODEX je vydáván 3x ročně; objednávat se formou předplatného. Objednávka se automaticky prodlužuje na další rok, pokud ji předplatitel nezruší. Objednávku předplatného lze provést v Informačním centru ČKAIT.

Ceny předplatného naleznete v tabulce nahoře.

Snížená cena předplatného je určena pro členy ČKAIT, ČSSP a odborné školy.

Obsluha CD je jednoduchá a snadná. CD se nemusí instalovat, spouští se automaticky po vsunutí CD ROM do šachty počítače. Doporučená konfigurace: PC Pentium, 32 MB RAM, SVGA 800x600 16 bit, myš, CD ROM (8x), Windows 95 a vyšší. Zájemci o předvedení a seznámení s CD se mohou obrátit na vydavatele, případně na Oblastní kanceláře ČKAIT.

Marie Báčová
Informační centrum ČKAIT

VÝZVA BAVORSKÝCH INŽENÝRŮ K POLITIKŮM

Předpokládám, jako většina soudných lidí v naší republice, kladný výsledek referenda o vstupu naší republiky do Evropské unie. Rok 2004, který bude datem našeho předpokládaného přistoupení k Evropské unii se kvapem blíží. Bude to bezesporu významná událost pro celou naši společnost. Nepatřím k euroskeptikům a jsem jednoznačně pro naše přistoupení k EU. Bylo by ale falešným mámením veřejnosti předstírat, že se připravujeme ke vstupu do ráje. Je faktem, že jedna z nejsilnějších ekonomik evropského společenství, kterou beze sporu je německá ekonomika – ekonomika našeho nejvýznamnějšího obchodního partnera v EU – neprožívá v současné době konjunkturu. Tento stav ekonomiky se pochopitelně okamžitě odráží ve stavebnictví, v oboru, který je na ekonomické změny snad nejcitlivější. Ani naši němečtí, konkrétně bavorstí, kolegové nestrkají před touto skutečností hlavu do písku, ale nabízejí své vládě pomoc při konkrétním řešení i spolupráci inženýrské komory při jeho realizaci. Tato nabídka spolupráce, adresovaná na letošním Inženýrském dni přítomnému ministru vnitra Bavorské vlády Dr. Güntheru Becksteinovi, zaznívala z projevu téměř všech řečníků. Nejadresněji však z vystoupení prezidenta Bavorské inženýrské komory Prof. Dr.-Ing. e.h. Karl Klinga, jehož jsem požádal o souhlas seznámit s hlavními myšlenkami projevu, který přednesl na Inženýrském dni Bavorské inženýrské komory v Mnichově dne 17. ledna 2003, čtenáře časopisu Z + i naší komory. Na základě souhlasu jsem z jeho projevu připravil následující krátkou informaci.

Ekonomická situace v oblasti projektování a výstavby

V současné době rozvoje Evropy si klademe otázku: „Na které straně ulice stojíme v Evropě dnes, na slunečné nebo spíše v dešti?“ Nacházíme se v osmém roce poklesu konjunktury ve stavebnictví. Ve stavebnictví ohlásilo v minulém roce 11 000 podniků ve Spolkové republice Německo platební neschopnost. Aktuální ekonomická data Spolkového statistického úřadu ze dne

16. ledna tohoto roku mluví za všechno. „Nulový růst“ (růst 0,2 % v roce 2002) a pokles reálných brutto investic o 6,4 %. Výdaje na spolkové úrovni a na úrovni, zemí a obcí, jsou podle údajů Spolkového statistického úřadu o 77,2 miliard EUR nižší než příjmy. V roce 2001 činí deficit 2,8 procent – to znamená mohutné porušení Maastrichtských kritérií – očekáváme, že co nejdříve přijde poštovní posel s modrým dopisem z Bruselu. Škrtnutí státního příspěvku na stavbu vlastního bytu znamená pro mnohé rozloučení se snem o vlastních čtyřech stěnách. Poptávku po výstavbě zatěžuje omezení možností odpisů a plánovaná daň z přírůstku hodnoty u nemovitostí. Máme tedy maximální pochopení pro bavorské stavebnictví, které vyzvalo k protestnímu průvodu na protest proti plánům na změnu daní rudozelené spolkové vlády na 24. ledna v Norimberku. Investiční slabost veřejných i soukromých investorů se stává všedností. Motor konjunktury vynechává. Soutěž je velmi tvrdá. Počet pracovních míst se snižuje. Vlastní kapitál podniků je spotřebován. Vývoj trhu má silně klesající tendenci.

Pro politiky zaznívá z řad inženýrů následující výzva:

Je nutno zřetelně zvýšit investice do dopravy, životního prostředí a bydlení. Nesmí existovat žádné omezení podpory bytové výstavby. Odbourání byrokracie a deregulace je nezbytností. Svobodná povolání je nezbytně nutné osvobodit od byrokratických překážek! Je potřeba zjednodušit povolovací řízení staveb. Je nezbytně nutné vytvořit legislativní pravidla pro zlepšení platební morálky. Pro usnadnění rozvoje ekonomiky a stavebnictví je nezbytně nutné snížit objem předpisů a norem.

Pro inženýry ve svobodném povolání je potřebné v roce 2003 provést novelu struktury honorářového řádu

Uveřejnění posudku k 6. novele struktury honorářového řádu se neuskutečnilo. Od roku 1992 do roku 1996 nedošlo ke zvýšení honorářových sazeb. Všechny náklady rostou a nabírají nežádoucí vývoj. Ze Spolkového ministerstva hospodářství se proslychá, že ministr Clement prohlásil posudek k 6. novele honorářového řádu za tajný dokument. K jeho uveřejnění má dojít teprve po volbách do Zemského sněmu.

Apel inženýrů v Bavorsku na Vás milý pane státní ministře Dr. Güntere Becksteine zní:

Zasadte se významným hlasem Svobodného státu Bavorsko spolu se svými kolegy z jiných spolkových zemí o to, aby tento posudek byl uvolněn a mohl být prodiskutován ještě před termínem voleb v Hessensku a Dolním Sasku 2. února.

Deregulace a odstranění byrokratismu ve Svobodném státě Bavorsko je podmínkou nastartování rozvoje

Bavorská inženýrská komora vítá Komisi pro deregulaci a odstranění byrokratismu, kterou ustavila Bavorská státní vláda. Je to důležitý signál pro hospodářství, společnost a správu. Naše výbory a pracovní skupiny vypracují návrhy k odstranění zbytečné byrokracie. Všichni naši členové byli vyzváni, aby v online-anketě Bavorské státní kanceláře předložili své nápady a myšlenky. Musíme se oprostit od byrokratického poručníkování svobodných povolání, stavebnictví a správy. Tvůrčí duch má budoucnost, ale nezbytně potřebuje prostor k tomu, aby se mohl rozvíjet.

Novela Stavebního řádu v roce 2003 je nástrojem

Cílem harmonizace stavebního práva musí být vytvoření jednotných předpokladů pro vykonávání inženýrského povolání. Dalším z cílů je urychlení povolovacího řízení a posílení vlastní odpovědnosti stavebníka a projektanta. Nutností je i odstátnění povolovacího řízení. Schválení vzorového stavebního řádu Spolkové republiky Německo konferencí ministrů stavebnictví v listopadu 2002 bylo rozhodujícím krokem. My bavorští inženýři děkujeme státnímu ministru Dr. Günteru Becksteinovi za příslib, že předloží úpravy vzorového stavebního řádu a doporučení Bavorské inženýrské komory jako návrh k zapracování do budoucí novely bavorského stavebního řádu. Vyslechnutí svazů při novelizaci Stavebního řádu je přínosem pro jeho následné fungování.

Svět se globalizuje

Rozšíření Evropské unie v roce 2004 přijde. Inženýr orientovaný na budoucnost se dívá přes okraj svého talíře. Trénuje na soutěži. Navazuje mezinárodní spolupráce. Zakládá společenství nabízejících pro export služeb. Pomoc nabízí Clearingová kancelář Bavorské inženýrské komory s know-how, jak se stát úspěšným při činnosti v zahraničí. O rozšíření činnosti této kanceláře na jiné spolkové země (Sasko a Durynsko) se diskutuje. Předpokladem je podpora ze spolkové úrovně v rámci zmíněného desetibodového programu Spolkové vlády na podporu zahraničního hospodářství.

Výstavba se musí stát šetrnou ke zdrojům

Projektování a výstavba se musí opět stát pružinkou, která pohání pracovní místa a konjunkturu. Ekologické výstavbě šetrné ke zdrojům a respektující stavební kulturu patří hlavní role. Projektování a výstavba jsou dnes mezi dvěma mlýnskými kameny – na jedné straně stojí uspokojení potřeb lidstva, na druhé straně nesmí být ohrožen rozvoj budoucích generací. Inženýři jsou

prostředníky mezi oběma póly. Zdroje, které máme k dispozici, jsou konečné. Je třeba přejít na racionální využívání stavebních materiálů a stavebních pozemků a používání obnovitelných surovin a energií, tomu se nelze vyhnout. Pouze jedno procento stavebních hmot zpracováványch v současné době končí později opět v surovinovém cyklu. S tímto vědomím se inženýři chápou svých úkolů spolu se svými partnery ve stavebním týmu, s architekty, stavebnictvím, stavebními úřady, stavebníky a vědou. Proto je hlavní myšlenkou tohoto inženýrského dne šetření zdrojů.

Apel pro inženýry i mladé lidi v současné době

Čelme příštím výzvě s důvěrou v budoucnost a s optimismem. Dáváme dobrý příklad především svým mladým kolegům a budme jim vzorem. Je krásné být inženýrem. Je to povolání, které má budoucnost. Martin Heidecker říká: „Stavění je život.“ Inženýr je povolání s bohatým dědictvím stavební kultury v Bavorsku. Každá stavba je unikát – je důvodem k použití tvůrčí síly inženýra s odpovědností vůči obecnému blahu a kvalitě tvorby k její realizaci.

*Informace připravil s použitím překladů
Ing. Jany Zachové Ing. Svatopluk Zídek
člen představenstva ČKAIT*

VÝKONOVÝ A HONORÁŘOVÝ ŘÁD A EVROPSKÁ UNIE

**Několik poznámek ke 3. vydání
Výkonového a honorářového řádu ČKAIT,
ČKA a ČSSI**

V pořadí již třetí vydání Výkonového a honorářového řádu architektů, inženýrů a techniků činných ve výstavbě nebylo, alespoň dle mého názoru, dosud dostatečně zhodnoceno. Zhodnocením nemyslím pouze poděkování členům autorského kolektivu, a to zejména odpovědným nositelům úkolu inženýrům Chromému a Křečkoví, ale i ostatním členům autorského úkolu, včetně koordinátora celé práce Dr. Ing. Sklenář, CSc., ale o zhodnocení významu tohoto materiálu pro společnost i členy našich profesních organizací. Jedná se o dokument, který chrání nejen veřejný zájem, ale měl by svým způsobem ochránit i samy členy našich profesních organizací před sebou samými. Honorářový řád je v naší republice pouze metodickou

pomůckou. Pro mnohé z našich kolegů je to málo a byli by rádi, kdyby tento, případně podobný, honorářový řád získal v České republice postavení jako má například ve Spolkové republice Německo Výkonový a honorářový řád známý u nás pod zavedenou zkratkou HOAI. Rozhodnutí Evropského soudního dvora ve věci národních honorářových řádů nespochybnila právo vydávat jednotlivé národní honorářové řády, neboť evropskému právu neodporují. Přesto a možná právě proto jsou honorářové řády častým cílem politické agrese, a to nejen u nás, ale i v ostatních evropských státech a v poslední době i v Německu. Rozhodnutí o tom, jakou autoritou se honorářový řád stane, není záležitostí autorů ani představenstva či ostatních orgánů komor, ale výhradně záležitostí politickou – záležitostí celospolečenskou. Komory na základě práce autorského kolektivu, jejíž výsledky ve velice krátké době prověřil nejlépe praxe, mohou pouze prokazovat to, o co se snaží od prvního vydání řádu v roce 1993, to je skutečnost, že pro zpracování kvalitního projektu potřebuje každý projektant minimálně takové množství práce, které výkonový a honorářový řád stanoví.

O skutečnostech, že diskuse na téma „honorářový řád“ inženýrů a architektů je záležitostí celoevropskou svědčí i řada článků z odborných časopisů ze zemí našich sousedů. Pro konfrontaci a názory našich členů i jako příspěvek do diskuse jsem připravil z překladů Ing. Jany Zachové z článků březnového čísla rakouského časopisu „Konstruktiv“ a dubnového čísla německého časopisu „Deutsches IngenieurBlatt“ několik názorů.

Konflikt ohledně německého honorářového řádu

(z časopisu Konstruktiv – Rakousko)

Mezi inženýry konzultanty a architekty v Německu panuje velká nespokojenost: honorářový řád HOAI, v němž jsou definovány téměř veškeré základní a projektové výkony pro všechna běžná odvětví a ohodnoceny přesnými honoráři v rozpětí od – do, se dostal do politických řečí. (Zpráva od Klause Werwatha, šéfredaktora německého časopisu „Deutsches IngenieurBlatt“.)

Jádrem kritiky HOAI je skutečnost, že základem honorářů je hodnota hrubé stavby, což vede již po léta k výtkám směřovaným na projektanty, že nejsou zainteresováni na snižování stavebních nákladů. Německé spolkové ministerstvo hospodářství zadalo nezávislý posudek s cílem změnit tento princip honorování. Tento posudek má předložit návrhy, jak lze změnit mechanismy honorování tak, aby bylo orientováno na snižování stavebních

nákladů a úspory energií. Současné měl posudek konstatovat, do jaké míry mají inženýři a architekti v Německu nárok na zvýšení svých honorářů, které se již od roku 1996 nezvyšovaly, naopak. Vlivem rostoucích nákladů na kancelář a klesajících cen stavby došlo od roku 1996 k reálnému poklesu honorářů, který mnohé donutil zavřít své kanceláře nebo propustit kvalifikované pracovníky. Mnohé svazy projektantů v Německu odhadují, že honoráře poklesly až o 30 %. V současné době existuje v Německu 120 000 architektonických a inženýrských kancelářů s cca 550 000 zaměstnanci. Tyto kanceláře mají obrát 37 miliard EUR.

Tajný dokument

V této situaci obrátili kolegové v Německu své naděje k posudku s oficiálním názvem „Statusbericht 2000 Plus Architekten/Ingenieure“ a doufali, že v něm získají nezávislé potvrzení skutečnosti, že teoreticky vypočtená ztráta odpovídá objektivní skutečnosti. Tento posudek měl zákonodárci posloužit jako bezpečná databáze, na jejímž základě by bylo možno přikročit k novelizaci HOAI. Ale místo toho, aby byl posudek po svém vyhotovení neprodleně zveřejněn, dal jej nový „super“ ministr Wolfgang Clement (SPD) pro začátek pod zámek. Zvedla se vlna rozhořčení. Začátkem února byl posudek po několikaměsíčních sporech zveřejněn. Časopis německých inženýrů „Deutsches Ingenieurblatt“, který vydává Spolková inženýrská komora, to ve svém posledním vydání hodnotí takto:

„Ať je to, jak je to: už je tady! Má 600 stran! A má takřka epochální hloubku ostroti. Neboť experti považují za nutné, aby architekti a inženýři odzvonili novou éru své profesní existence...“

...současné s tím je nutno provést obsahové přetvoření HOAI, chceme-li jej udržet i v budoucnu.“

I podle názoru expertů je to rozumné, neboť na otázku makroekonomické odůvodněnosti HOAI odpověděli experti naprosto kladně. Předpokladem je ovšem reforma „kultury výkonu povolání“ architektů a inženýrů. Museli by se vyvinout v „odborníky se širokým záběrem, kteří mají určitou specializaci“ a ve vzdělání i praxi by museli dohnat některé nedostatky v práci, především koordinaci, dozor a profesionálně aktivní respektování ekonomických, ekologických a právních souvislostí. Také by museli brát svůj status svobodného povolání vnitřně – z vlastního popudu – vážněji, neboť jediným objektivně prokazatelným kritériem pro svobodná povolání – a tedy pro makroekonomickou odůvodnitelnost HOAI – je zvláštní kvalifikace a také zvláštní kvalita jejich výkonů. Tedy: nejen

vystudovat, ale vzdělávat se dále po celý život. Honoráře garantované státem ve smyslu ochrany spotřebitelů může prý příslušník svobodného povolání očekávat také pouze tehdy, když je vůči objednateli ve vztahu jakéhosi správce, přičemž tento vztah může doložit svou profesní kvalifikací a uznávanými, zažitými a průběžně prověřovanými profesními pravidly. Tak vzhůru do komor, kde je třeba zůstat a podílet se na jejich činnosti! Konečně je prý HOAI z makroekonomického hlediska odůvodnitelný také pouze tehdy, když je „obecně respektován“. Tedy: Konec s „realistickými“ nabídkami honorářů na obou stranách. A honoráře? Experti označují za „překvapivý“ poznatek, že příjmová situace většiny příslušníků svobodných povolání je „zřetelně lepší“ než u architektů a inženýrů. U projektantů nosných konstrukcí by např. bylo třeba provést zvýšení o 20 až 30 procent, u projektantů technického vybavení až o 37 procent. „Deutsches Ingenieurblatt“ si přeje, aby z toho Spolková rada nyní odvodila politický závazek k rychlému zvýšení tabulkových hodnot, k němuž by mělo dojít ještě před vlastní novelizací HOAI, která si určitě vyžádá ještě nějaký čas.

Zpráva „Statusbericht“ i její zkrácené znění jsou k dispozici jako dodatečná informace DIB na internetové adrese www.deutsches-ingenieurblatt.de.

Pohled za hranice

(z časopisu *Konstruktiv – Rakousko*)

Vlastně bychom mohli našim německým kolegům projektantům i v dobách dnešní nespokojenosti trochu závidět. Přece jen mají svůj zákonný závazný honorářový řád a zpráva o stavu „Statusbericht“, která byla nakonec přece jen předložena, dokládá i z rakouského hlediska rozumnost zákonné úpravy. Bez takových opatření je nutno počítat s nárůstem národohospodářských ztrát v důsledku vadných a nedostatečných výkonů projektantů. Růst výskytu stavebních škod zvyšuje také riziko vzniku nebezpečí. Zpráva o stavu hodnotila kladně úlohu HOAI pokud jde o zvláštní odpovědnost projektantů jako lidí ručících vůči objednatelům i v souvislosti se zvětšující se šancí, že inženýři převezmou v rámci diskutované reformy správy koordinaci, kontrolu a expertizu. Příslušníci svobodných povolání se však musí zvýšenou měrou podrobovat kontrolám kvality a dalšímu vzdělávání, chtějí-li za svůj výkon dosáhnout uznávaných honorářů. Tyto zákonné rámcové podmínky je nyní třeba zohlednit v plánované novelizaci našeho profesního zákona. Při tom německá zpráva o stavu určitě pomůže naší argumentaci. Rakouští civilní technici (Ziviltechniker) chtějí vědomě zůstat v nejvyšší směrnici EU o uznávání

podle svého vzdělání i ve smyslu naší rakouské legislativy. Německý honorářový řád byl našim směrnícím o honorářích vždy vzorem a zůstane jím i nadále. Naším cílem, který budeme prosazovat vůči politikům a našim objednatelům, bude proto i nadále pochopení pro uznávané rámcové podmínky kultury projektování v evropském kontextu. Kvalita má svou cenu a přesto se vyplatí!

Robert M. Krapfenbauer, prezident Spolkové komory architektů a inženýrů konzultantů Rakouska

HOAI – ano či ne? – Toto říkají němečtí architekti

(z časopisu *Konstruktiv – Rakousko*)

V roce 2001 zadal německý spolkový ministr hospodářství na návrh Spolkové komory architektů vypracování posudku „Statusbericht 2000 plus Architekten/Ingenieure“. Zpráva ukazuje, že HOAI je nutno důkladně přepracovat. Nyní by mohla začít práce na 6. novele HOAI. Projektová skupina „Hlavní plán odbourání byrokracie“ při Spolkovém ministerstvu hospodářství a práce však překvapivě navrhl, aby byl honorářový řád nahrazen cenovým doporučením. Ani investoři ani architekti však odstranění HOAI nežádají. HOAI poskytuje státními i soukromému investorovi rozumný základ pro popis a zaplacení výkonů architektů a inženýrů, a to stejně pro rodinný domek jako pro kliniku nebo letiště. Je spolehlivým rámcem, garantem férové soutěže výkonů a nástrojem na ochranu investora! Je příspěvkem k ochraně spotřebitele. Lidé mají vitální a oprávněný zájem, aby jejich stavební projekty jejich prostředím byly dobré, přívětivé, rozumné z ekologického i ekonomického hlediska, trvale udržitelné. A to je důvod pro existenci státního honorářového předpisu pro architektky a inženýry.

Peter Conradi, prezident Svazu německých architektů

HOAI musí zůstat garantem za zajištění kvality a ochrany spotřebitele

(z časopisu *Ingenieure in Bayern*, příloha časopisu *Ingenieurblatt – Německo*)

Inženýři v Bavorsku

Diskuse na téma „Zpráva o stavu – Statusbericht 2000 plus“

Na uveřejnění zprávy „Statusbericht 2000 plus“ o ekonomické situaci inženýrů a architektů se čekalo dlouho. Sotva ji uveřejnili, zvedlo se vlnobití. Honorářový řád pro architektky a inženýry se stal předmětem diskuse.

Expert, kteří zprávu o stavu vypracovali, se vyslovili pro další vývoj HOAI. To je však

názor, který nesdílí projektová skupina při Spolkovém ministerstvu hospodářství. Zde se uvažuje o odstranění HOAI. Návrh je odůvodňován snahami spolkové vlády pomoci novému rozmachu hospodářství odbouráním byrokracie.

HOAI je však vším jiným než regulačním nástrojem, který brzdí konjunkturu. Je garantem kvality a ochrany spotřebitele, stanoví spolehlivý a obecně platný rámec a brání tedy tomu, aby se při výstavbě prosadily manýry „divokého západu“. Teprve HOAI umožňuje soutěž tvořivosti a nápadů.

Máme tedy dostatek důvodů, abychom se o udržení HOAI zasadili se vši vehemencí. Inženýrské komory jednotlivých zemí, Spolková inženýrská komora a AHO vedou dialog se zástupci politiky, objednatelů a stavebnictví ve snaze bojovat proti plánům na odstranění HOAI. Ale i každý jednotlivý inženýr může a má v rámci svých možností ovlivňovat nositele rozhodnutí.

Již několikrát se prezident Bavorské inženýrské komory, Prof. Dr.-Ing. e.h. Karl Kling vyslovil pro udržení HOAI. „Inženýři v Německu,“ říká Kling, „potřebují hospodářské a profesní rámcové podmínky, které jim umožní být konkurenceschopnými v národním i mezinárodním měřítku.“ A politika by měla tyto věci prosazovat, protože inženýři mohou podstatně přispět k blahu veřejnosti a ke kultuře ve výstavbě. „Výkony inženýrů v naší společnosti nelze podcenit. Kdyby inženýři nedali k dispozici svého tvůrčího ducha a své vědomosti, nestál by jediný dům, nebyly by k dispozici energie, nejezdila by auta ani vlaky na dobře vybudovaných komunikacích, netekla by pitná voda, nelikvidovaly by se odpady ani splašky, nevznikaly by nové továrny ani by se nevyvíjely nové inovační nápady pro budoucnost,“ řekl Kling.

Aktuálně k HOAI

(Z časopisu *Ingenieure in Sachsen*, příloha časopisu *IngenieurBlatt – Německo*)

Spolkový ministr hospodářství Clement schválil dne 5. 2. 2003 ke zveřejnění zprávu „Statusbericht 2000 plus – Architekten und Ingenieure“ a vydal ji členům řídícího výboru, mj. Spolkové inženýrské komory, Spolkové komory architektů a AHO.

Zprávu, která obsahuje cca 600 stran, lze stáhnout na internetové stránce www.bingk.de/hoai.htm. Zpráva obsahuje dlouhodobé hodnocení profesní situace architektů a inženýrů a formuluje doporučení pro jednání o budoucím uspořádání rámcových podmínek, doporučení týkající se modernizace a zjednodušení HOAI a začlenění HOAI do evropského práva. Posudek obsahuje alternativní návrhy mimo jiné jako odpověď na požadavky Spolkové rady při poslední novelizaci HOAI.

Téměř ve stejnou dobu oznamuje spolkový ministr Clement, že honorářový řád pro architektury a inženýry (HOAI) bude odstraněn resp. bude platit pouze jako doporučení! Odůvodnění: Protože stejně více než 50 % inženýrů a architektů jde ve svých nabídkách pod hodnoty stanovené v HOAI, není HOAI zřejmě nutný. Poté, co se již Spolková inženýrská komora a Spolková komora architektů i jiné profesní svazy vehementně vyslovily proti tomuto opatření obsaženému v „Hlavním plánu odbourávání byrokracie“ Spolkového ministerstva hospodářství a práce, navázalo představenstvo naší komory kontakt se saským poslancem Spolkového sněmu a snažili jsme se vést jednání na toto téma. Důsledná obhajoba udržení HOAI bude na tomto pozadí rovněž předmětem našich jednání se Saskou státní vládou.

Ing. Svatopluk Zidek
člen představenstva ČKAIT

Z ČINNOSTI ZAHRANIČNÍCH INŽENÝRSKÝCH KOMOR

Z NĚMECKÉHO STAVEBNICTVÍ

• Pasport stavby, zavedený před časem společným úsilím Spolkové inženýrské komory, Spolkového svazu zkušebních inženýrů a Německého ústavu pro zkušebnictví a dozor, je nyní vydán také na CD nosiči. Účelem tohoto pasportu je poskytování správných informací o stavbě všem stavebníkům, vlastníkům a kupcům formou perfektní technické dokumentace, která mapuje celkový stav budovy i jejích jednotlivých částí a konstrukcí. Součástí pasportu jsou také příslušné průkazy o kvalitě, prováděcí výkresy a předávací protokoly. Pasport má být během životnosti stavby aktualizován příslušnými odborníky.

• Spolkové ministerstvo pro dopravu, stavebnictví a bytovou výstavbu pořádá průběžně během období 2002 – 2003 sérii seminářů na téma stavební právo – novela zákona, právní pozadí přestavby měst, právní předpisy o dodávkách pro stavby z pohledu stavebního průmyslu a další.

• K prohloubení znalostí odborníků o ustanoveních zákona o úsporách energie a s tím spojených nároky na provádění

dozoru a kontroly plnění těchto ustanovení pořádají Inženýrská komora a Technický vědecký ústav v Meklenbursku-Pomořansku školení, končící certifikačním průkazem o vykonání závěrečné zkoušky a osvědčením pro provádění znalecké kontrolní a dozorčí činnosti.

Podle *Deutsches Ingenieur Blatt 10/2002*

SOUTĚŽE PRO INŽENÝRY V NĚMECKU

Spolková inženýrská komora Německa vyvolala iniciativu k pořádání soutěží na inženýrské projekty, obdobně jako se konají soutěže na architektonické projekty. V Berlíně na nedávném náborovém setkání bylo konstatováno, že takové soutěže jsou rozumné a efektivní. Byl vydán prospekt informující odbornou veřejnost o přednostech této aktivity. Soutěže pro inženýry mohou být vypisovány v těchto skupinách staveb:

- pozemní a průmyslové stavby
- mostní stavby
- zařízení pro vodní hospodářství a ochranu životního prostředí
- dopravní stavby
- interdisciplinární projekty (komplexní řešení složitě technologické stavby).

Hlavní výhody jsou:

- hospodárné řešení cestou optimálního plnění daných požadavků,
- cenová jistota a trvanlivost,
- vyšší kvalita pomocí efektivního řešení případu,
- použití nových technických výsledků vývoje,
- výběr z množství variantních návrhů,
- průhlednost projektového procesu,
- přijatelnost cestou informací veřejnosti.

Iniciativa se setkala s porozuměním i na Spolkovém úřadu pro stavebnictví a územní plánování.

Podle *Deutsches Ingenieur Blatt 10/2002*, str. 34 – 36

NÁSLEDKY ZÁPLAV V NĚMECKU

Škody způsobené v Německu záplavami byly odhadnuty na 50 mld. euro a týkají se z velké části spolkové země Sasko, kde bylo zničeno okolo 700 km železničních tratí, mnoho tisíc rodinných domů bylo zaplaveno, stejně tak nemocnic, zoologických zahrad, škol a řady objektů občanské vybavenosti. Škody se nedají vyčíslit na kulturních památkách, jako je opera v Drážďanech, kostely a muzea. Neviditelné škody jsou v podzemí v nestabilitě podloží. Solidarita členů Inženýrské komory vedla k finanční

podpoře členů, kteří přišli záplavami o své firmy a jejich vybavení. Pomoc dosáhla několika set tisíc euro a na počátku roku 2003 ještě stále přichází.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt 10/2002, příloha Speciál 10/55

CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ PRO NOVÉ ÚKOLY

Výsledky jednání německých stavebních odborníků v září 2002:

Nový technický rozvoj ve stavebnictví vyvolává potřebu držet krok v praxi s výsledky tohoto rozvoje. Jsou to nové technologie, které se prosazují, nové výrobky s parametry, které obsahují nové environmentální a energetické vlastnosti, a také nové způsoby přímého řízení stavební výroby. Dnes nestačí čekat, až se objeví zakázka, nabídne se dodávka a případně se realizuje, nyní musí sám stavební dodavatel jít situaci vstříc nabídkou kompletního krytí všech potřeb, které stavebník požaduje, včetně dodávky projektové dokumentace, servisu a dalších činností. Ve vlastním řízení podniku se objevují potřeby prohloubené kontroly, nových druhů logistiky, manažerských činností a vyšší požadavky na kvalitu, úspornost a environmentální únosnost, požadavky na podrobnější a přesnější projednávání všech podmínek vlastní dodávky a subdodávek. Řídící pracovníci musí navíc prohloubit své znalosti o financování podnikových činností, o úvěrové politice a splátkách. Všechny tyto faktory vyžadují nové znalosti i pro vysokoškolsky vzdělané odborníky.

Studijní osnovy technických vysokých škol mohou k dalšímu rozšiřování poznatků přispět, avšak školy zároveň čelí snahám o zkracování celkové doby studia. Proto se ukazuje jako nezbytné provádět výuku v rámci celoživotního vzdělávání přímo v podnicích. Základním tématem takového vzdělávání je odpovědnost podniku za komplexní stavební dodávku v rámcových podmínkách globalizace hospodářství. S postupem času je třeba toto vzdělávání cyklicky opakovat, doplňovat je o nové poznatky vědy a techniky, držet krok s novými požadavky a výzvami, které s sebou přinese trvale udržitelný rozvoj společnosti s budoucími, často ještě neznámými úkoly. Stavebnictví je dosud méně průmyslově vyvinuté proti strojírenství a jinému průmyslu; existuje značný podíl rukodělné práce a metody, které v ostatních průmyslových odvětvích ovlivňují produktivitu a výsledky práce, je třeba do stavebnictví postupně zavádět. Systém celoživotního vzdělávání pomůže vyřešit také problematiku starších odborníků, kteří by jinak nestačili tempu rozvoje a kvalitě poznatků a museli by ustupovat ze svých pozic mladším, i když

mají mnohem více životních zkušeností a úspěšně vyřešených obtížných situací v podniku. *Podle Baumarkt + Bauwirtschaft 11/2002, str. 34 – 35*

HARMONIZACE STAVEBNÍHO PRŮMYSLU S ARCHITEKTONICKOU TVORBOU

Průmyslová revoluce již, podle názoru francouzských odborníků, zcela zasáhla také stavebnictví. Jedná se o revoluci v technickém myšlení, v pochopení základních ekonomických výhod hromadné výroby a v novém pojetí komunikačních systémů. Z těchto poznatků musí vycházet i nové myšlení architektů; pokud chtějí být více než dosud řídicím článkem výstavby, musí přiblížit své představy, vtělené do návrhů, realitě průmyslového stavění. Nové informační systémy k tomu nepochybně přispějí. Ve výstavbě jde o čtyři zásadní problémové okruhy: návrh, materiály, provádění a užití. Veškeré snahy nechat materiálových a prováděcích zásad končit nezdarem. Základem úspěchu je naopak respektování a harmonizace faktorů, jako je certifikace kvality materiálů a systémů a také soulad všech partnerů – stavebníka, projektanta a dodavatelů. Informační systémy integrují soubor správných dat pro koncepci, provedení, užívání až k likvidaci kterékoli stavby. K této jednotě systému přispívá i nový pohled na environmentální nároky na výstavbu. V podstatě všechny faktory lze vyčíslit a dokladovat příslušnými modely. Úloha architekta bude nyní více než dříve spočívat v řízení orchestru hráčů podle daných not než jako sólového virtuóza. Jeho povinností bude nejen vytvořit kvalitní návrh stavby, ale zabezpečit, aby zahrnoval také zájmy stavebníka (např. ekonomické), aby respektoval vhodnou a prověřenou materiálovou základnu, technickou a technologickou kapacitu dodavatelů a všechny požadavky na ochranu životního prostředí, skryté pod pojmem trvale udržitelné stavění. Řada nedávno dokončených a důležitých staveb ve Francii ukázala, že tomu tak ještě zdaleka není. Jako u každého procesu jde o dlouhodobou záležitost, k jejímuž prosazení musí přispět také změna vzdělávacího systému odborníků.

Podle Annuel Produits 2003, str. 16 – 17

ZPRÁVY Z NĚMECKÝCH INŽENÝRSKÝCH KOMOR

• Spolková inženýrská komora zahájila činnost pracovní skupiny pro výstavbu

průmyslových okrsků, vzniklou z vládní iniciativy o kultuře stavění. Do této skupiny jsou zahrnuty profesní svazy a komory jednotlivých spolkových zemí, obce a spolkový úřad pro stavebnictví a územní plánování. Skupina bude zpracovávat návrhy na řešení speciálních problémů plánování průmyslových okrsků (zón).

• Známy prof. Klaus Hoppe, prezident Inženýrské komory Sasko-Anhaltsko a viceprezident Spolkové inženýrské komory, byl opět zvolen do prezidia největšího evropského vědecko-technického spolku, Spolku německých inženýrů. Prezident Inženýrské komory Bavorska, prof. Karl Kling, byl zvolen čestným členem Slovinské komory architektů jako první cizinec. V této době mu byl udělen také titul doktora Honoris Causa na vojenské univerzitě v Mnichově.

• Inženýrská komora ve spolkové zemi Meklenbursko-Přední Pomořansko vypisuje u příležitosti svého 10. výročí v listopadu 2003 ceny za nejlepší inženýrská díla pro odborníky, kteří jsou buď členy komory, nebo pracují v této spolkové zemi.

• Návrh na směrnici o uznávání profesní kvalifikace se týká také stavebních inženýrů. Jedná se o celoevropské uznání, které bude mít dopad na případnou činnost v jiných než domovských zemích včetně dnešních kandidátských zemí. Nositeli záruk za správnost poskytnutých potvrzení budou příslušné inženýrské komory, případně jiné pověřené organizace. Dosud nejsou uspokojivě vyřešeny jednotlivé posuzovací předpisy pro různé profese, dále pak harmonizace předpisů v rámci celé Evropské unie a pravidla, usnadňující mobilitu odborníků. Uvedený návrh je v současné době projednáván v evropském parlamentu a nebude uzavřen před rokem 2004. Poté by následovalo dvouleté období pro zavedení do praxe členských států.

• Bavorská IK uzavřela dohodu o spolupráci s maďarskou komorou, týkající se výkonu profese. Vzájemně budou poskytnuty seznamy odborníků a znalců ve statické a pro geodetické práce a zakládání. Dohoda jde nad rámec dosud uzavřených dohod o spolupráci bavorské IK s východoevropskými komorami.

• Spolková inženýrská komora se ohradila proti možnému zdražení odběru norem a proti zavedení povinnosti hradit odběr technických stavebních podkladů v rámci novely autorského zákona, který by normy a předpisy zahrnul do kategorie autorských práv.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt 1/2/2003, str. 6, 7, 8, 11 a 12

• V řadě spolkových zemí se vyslovila představenstva inženýrských komor pro vytvoření širšího prostoru pro činnost konzultačních inženýrů. Jako prioritu svých snah označila představenstva komor úpravy dosavadních tabulek pro oceňování činností konzultačních inženýrů v rámci platného honorářového řádu HOAI, vyšší stupeň ochrany profesního stupně „inženýr“ a zkvalitnění dalšího celoživotního vzdělávání.

• Inženýrská komora v Meklenbursku-Pomořansku přijala usnesení k možnostem vytváření odborných komisí pro zintenzivnění profesní činnosti svých členů. Komise by zahrnovaly tyto odborné okruhy:

- právní předpisy a pracovní právo,
- soutěže a honoráře,
- opatření ke zveřejnění činnosti inženýrů,
- další vzdělávání,
- otázky financování,
- přisežná činnost znalců.

• Na neúnosnou situaci malých a středních inženýrských kanceláří v Braniborsku poukázalo novoroční zasedání inženýrské komory. Trvale se zužuje prostor pro udržení profesních aktivit těchto kanceláří z důvodů zmenšujících se objemů investic do veřejné výstavby v zemi. Podle získaných podkladů nebude situace ani v následujícím období lepší a Braniborsko zůstane ve skupině spolkových zemí, které budou i nadále trpět výrazným nedostatkem investic do veřejné výstavby.

• Existenční katastrofou hrozí vyhlášení „time out“ (přerušení) přílivu veřejných investičních prostředků pro celý sektor stavebnictví ve spolkové zemi Hessensko. To vyjadřuje zasedání inženýrské komory, konané počátkem roku ve Wiesbadenu. Ohrožena je většina inženýrských kanceláří, které nemají nejmenší informace o své budoucí činnosti a které nemohou na další rok nic dopředu plánovat a připravovat. Také s velkou nadějí připravované odborné akce „Estetika staveb,“ „Silniční mosty pro zítřek“ atd. mají trpkou příchutí existenční nejistoty.

• Na prohloubení spolupráce obou inženýrských komor se dohodli zástupci komor z Braniborska a Meklenburska-Přední Pomořany především při sjednocování hledisek na právní a jiné předpisové podklady, týkající se činnosti členů komor. V první řadě bude projednávána problematika inženýrů – znalců výměnou informací a zkušeností o přisežné podobě této činnosti.

Podle *Deutsches Ingenieur Blatt* 3/2003, str. 5, 6, 12 a 14 - jp -

PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ A SPOLEČNÝ STAVEBNÍ TRH EVROPSKÉ UNIE

ZADÁVÁNÍ ZAKÁZEK A KORUPCE

V Německu se v poslední době vyskytla řada případů trestního korupčního chování při zadávání zakázek. Známý je případ z Kolína nad Rýnem, související s novou výstavbou požárem zničeného mlýna. Vzniká otázka, nakolik je současný právní řád schopen korupcím zabránit. Zákon o zadávacím řízení obsahuje povinnost zadavatelů zakázek zabránit podplácení během zadávacího řízení a tuto povinnost rozšiřuje také na žadatele o zakázku. Zadavatel se musí přesvědčit, že je žadatel schopný zakázku řádně provést. Zákon rozlišuje mezi poklesem před zahájením zadávacího řízení a poklesem v době tohoto řízení. Obě varianty musí být prokázány (svědky, doklady atd.). Je třeba přiznat, že se takové korupční chování těžko dokazuje. Pokud se pokles prokáže, může být (ale nemusí být) žadatel vyloučen z dalšího řízení. Měřítkem rozhodnutí je rozsah poklesu nebo doložený názor zadavatele, že byl poškozen.

Poklesk zaměstnance žadatele nemusí žadatelská organizace uznat, pokud se neprokáže např. čerpání peněz z účtu podniku apod. Organizace, která se dopustila poklesu, je v některých spolkových zemích odsouzena k neúčasti 6 – 24 měsíců na dalších zadávacích řízeních. O tom se veřejně informuje. Objevení korupce nemusí mít za následek zrušení zadávacího řízení, postupuje se podle existujících skutečností. Organizace, která se poklesu dopustila, může být znovu připuštěna do zadávacího řízení, pokud např. nahradila vzniklou škodu. Aby se snížilo nebezpečí korupčního jednání u obecních zakázek, uvažují některé zemské vlády o zrušení povinnosti obcí vypisovat zadávací řízení a projednávat zakázku s ověřenými žadateli všestranně kontrolováním způsobem. Byl vyhodnocen i ekonomický přínos takového opatření, jenž činí asi 5 % z rozpočtu obce na investice. Úspora vychází zejména z úspory nákladů na zadávací řízení a vzhledem k napjatému rozpočtu jde

o významnou částku. V období převahy nabídky prací nad poptávkou nejsou zřejmě ani v Německu vytvořeny dostatečně účinné páky na odstranění korupce z investiční výstavby. Je otázkou, zda to vůbec je možné.

Podle *Baumarkt + Bauwirtschaft* 7/2002, str. 26 – 27

ZKUŠENOSTI SKUPINY VYBRANÝCH MÍST ZÁPADNÍ EVROPY S PŘESTAVBOU

Při řešení urbanistické budoucnosti severofrancouzské městské aglomerace Lille-Métropole vznikla myšlenka provést porovnání řady aspektů, které se v urbanistické koncepci vyskytly, s problémy jiných měst západní Evropy, majících stejné koncepční záměry. Ustavila se skupina šesti měst: Lille, Valenciennes, Manchester, Birmingham, Rotterdam a Brusel, spojená společným záměrem koordinovat své rozvojové plány v zájmu zkvalitnění urbanistických koncepcí všech partnerů. Financování projektu bylo zajištěno z evropských a částečně i francouzských prostředků. Skupina řídící projekt se skládala z mnoha specialistů, schopných dále rozvíjet dosažené výsledky spolupráce, podávat potřebná dobrozdání správním úřadům a evropským institucím s cílem postupného řešení celého evropského teritoria. Během dvou let se projednaly všechny otázky společného zájmu při respektování místních charakteristik území a potřeb jednotlivých měst, z nichž lze uvést:

- ekonomický rozvoj města Manchesteru
 - sociální problematika města Rotterdamu
 - bytová výstavba a životní prostředí ve Valenciennes
 - kulturní zázemí města Lille
 - spoluúčast obyvatel v Birminghamu na přestavbě města
 - problematika obnovy řady čtvrtí Bruselu
- Pořádaná setkání brzy ukázala, že mezi městy existuje mnoho společných problémů, které lze šíře uplatnit a řešit. Všude existuje otázka důsledků masivního snížení průmyslového potenciálu města, velká nezaměstnanost, rychlý rozvoj rezidenčních čtvrtí, vzrůst chudoby části obyvatel a problémy se segregací obyvatel. Všechna města vykazují snížení atraktivity svých centrálních čtvrtí a zvýšení stupně jejich degradace, velký nedostatek finančních prostředků, zejména investičních.

Přehled hlavních ukazatelů měst:

ukazatel / město	BIR	BRU	MAN	LIL	ROT	VAL
plocha v km ²	265	161	115	611	304	13,8
počet obyvatel v tis.	1 013	959	439	1 091	595	42
počet zaměst. v tis.	458	658	283	480	265	14
nezaměstnaní v %	7,3	14	11,7	12,7	7	19,3

Regenerace města je výsledkem politiky globálního a trvale udržitelného rozvoje města. Ve Francii a v Nizozemsku je tato politika uplatňována již od roku 1983 – 1985, ve Velké Británii od roku 1990. Její součástí je zapojení všech možných partnerů z veřejného i soukromého sektoru, včetně obyvatel, do spolupráce na programu obnovy města. Motto spolupráce se dostalo také do volebních programů stran, vysílajících do komunálních voleb své poslance. Zvolení zástupci však na mnoha místech zklamali očekávání obyvatel, a ti proto musí volit jiné metody prosazení svých zájmů, jako jsou nátlakové akce, požadavky spoluúčasti na řízení městských služeb, sociálních a ekonomických aktivit a environmentálních problémů. Podle zkušeností ze skupiny šesti měst se rysují dvě cesty zapojení obyvatel do procesu regenerace města: francouzská (holandská) cesta upřednostňuje sociální otázky, vyrovnávání horní a spodní vrstvy obyvatel, zatímco britská cesta hovoří o empowerment – zmocnění těch, kteří mají povinnost řešit priority v rozvoji města. Podmínka úspěchu kterékoli cesty je dána dostatkem finančních prostředků, zájmem investorů účastnit se navrhovaných programů, zřizováním podpůrných fondů pro dané problémy, výchovou obyvatel a účinnou kontrolou postupů řešení. Na druhé straně musí být jasně stanovena míra odpovědnosti za jednotlivé dílčí úkoly. Pro získání zájmu soukromých investorů je důležité vyvolat v nich důvěru ve správnost zamýšlených rozvojových opatření a rozptýlit jejich pochybnosti. Investiční zadání musí být jasné, zřetelné a postupy průhledné. Investorům je třeba poskytnout záruky bezpečnosti vložených prostředků a snížení rizika podnikání mimo jiné i vhodnou úvěrovou politikou. Zejména první investiční vlašťovky musí být pečlivě přivítány a jednání s nimi se musí stát modelem pro jednání s dalšími přichozími. Musí být pro ně k dispozici veškeré potřebné informace, rozborů a výhledy rozvoje, podpůrné aktivity městských orgánů. V porovnání s velkými investory mají místní investoři výhodu znalostí o lokalitě a dřívější kontakty s partnery výstavby. Anglický model Partnerships se může dobře uplatnit ve všech zemích Evropské unie jako model spojení alespoň dvou hlavních partnerů v zájmu realizace programu regenerace a rekonstrukce města. Šest uvedených měst za značné prostředky provádělo řadu let potřebná opatření pro zlepšení kvality částí svého teritoria z hledisek ekonomických, sociálních a environmentálních. Většinou však nebylo dosti sil na globální řešení problémů ani na to, aby uvedená města (netýká se Valenciennes) mohla hrát vedoucí úlohu v celém regionu. Přitom se poznamenává, že měnila role státu, který postupně přenášel řadu rozhodnutí na úroveň regionů nebo

velkých městských seskupení (smluvní vztahy ve Francii, dohody v Nizozemsku, partnerství ve Velké Británii). S jedním cílem se různými způsoby transformovaly vztahy také v šesti městech, jež se stala modelem v dalších případech urbanistického rozvoje v Evropě. Všechna tato města dostávají od Evropských institucí finanční prostředky s podmínkou unifikace řešení všech příbuzných problémů. Evropská regionální politika, i když nemůže odstranit nerovné poměry v jednotlivých regionech a tudíž i ve městech, pomáhá výrazným způsobem řešit „černé body“ rozvoje měst. Evropské instituce souhlasí s vytvářením podmínek pro zvyšující se význam měst v evropském prostoru, a to zejména:

- tvorbou dokonalejších statistických nástrojů;
- koordinací regionální politiky pro zvýšení kvality vybavení území;
- posilováním smíšených investorských seskupení (veřejné a soukromé prostředky vkládané do rozvoje města);
- trvalým sledováním výsledků podobných koncepcí, které se uskutečnily v rámci spolupráce šesti měst s tím, že při dalším rozšíření Evropské unie o státy střední a východní Evropy nastanou nepochybně nové, dosud možná ne dosti známé problémy, zejména kvalitativního rázu.

V souvislosti s posledním bodem bude třeba řešit také řadu teoretických otázek týkajících se regenerace měst, rovnováhy ve vybavení teritoria, v sociálních aspektech a v řadě environmentálních faktorů. Města nejsou statickými subjekty, neustále se vyvíjejí, tvarují a různě dělí a spojují; trvalá v této přeměně je zejména infrastruktura, dopravní síť a návaznosti na sousední územní celky. Bude proto nutno založit a trvale provádět řadu studijních a hodnotících prací se závěry pro dokonalejší statistickou datovou základnu a za tím účelem vychovat odborníky, kteří budou schopni řešit globální problematiku rozvoje měst, území a regionů. Hodnocení spolupráce šesti měst dává i v tomto bodě dobré naděje, že se postupně podaří vybudovat celoevropskou koncepci integrované obnovy měst a podepřít ji i ucelenými koncepcemi technického, finančního a sociálního rázu. Skupina expertů, pracujících již po dva roky na podkladech k takové integraci vydala řadu publikací o:

- ekonomickém rozvoji,
- sociálních otázkách,
- kultuře jako součásti regenerace,
- bydlení a životním stylu,
- organizování partnerských vazeb v jednotlivých činnostech,
- účasti obyvatelstva,
- úkolech městských orgánů a další partnerů, účastných na regeneraci města.

Podle *Regeneration urbaine en Europe*, vydání mimo série 2002, č. 16

EVROPSKÉ NORMY PRO STAVEBNÍ HMOTY

Od 1. 3. 2002 vstoupila v platnost řada evropských norem pro stavební hmoty, což napadají němečtí odborníci jako nepřipravený a unáhlený krok. Námitky směřují zejména k „zabezpečení dodržování norem“ – shoda zboží s údaji výrobce o výrobku – což je ve většině norem neuspokojivě přikázáno a ponechává na subjektu, používajícím tyto výrobky, veškerou zodpovědnost a riziko, neboť vypovídací schopnost pouhého označení výrobku evropskou značkou shody CE je pro „dodržování norem“ příliš malá. Není tak umožněna vstupní kontrola kvality výrobku. Přijetí souboru norem je nelogické také proto, že všechny účastnické země mají dodatečná národní opatření, která se uplatňují ve vnitrostátním měřítku, avšak se zřetelem na povinnost dodržovat nový soubor norem v mezistátním hospodářském styku je znemožněn volný pohyb výrobků mezi zeměmi a srovnatelnost jejich kvality. Německé námitky měly být projednány na zvláštním zasedání Stálého výboru pro stavebnictví Evropské komise koncem roku 2002. Výsledky tohoto jednání budou uvedeny v časopise BM + BW počátkem roku 2003.

Podle *Baumarkt + Bauwirtschaft* 11/2002, str. 16 – 17

FRANCOUZSKÉ FIRMY V ZAHRANIČÍ

Francouzské firmy pronikají na počátku nového století na stavební trhy ve všech světadílech a jejich bilance je zatím úspěšná. Původní orientace firem na frankofonní oblasti se mění na celosvětový záběr také proto, že se postupně dají vychovávat stále více odborníků se znalostí angličtiny, což je pro převážnou většinu zemí nezbytné.

• Konsorcium Frameca (France Métro Caracas) získalo kontrakt na rozšíření metra v Caracasu (Venezuela) za částku 240 mil. euro. Konsorcium Frameca získalo ve spolupráci s firmou Cogifer další zakázku na výstavbu železniční trati a také část elektrifikace tratí.

• Společnost SATOM-SOGEA získala dvě zakázky v Guineji na rekonstrukci 60 km asfaltované silnice za 7,5 mil. dolarů a na výstavbu čističky odpadních vod za 5,5 mil. dolarů.

• Firma Eiffage postaví v Portugalsku část silnice v délce 165 km spojující severní hranici s regionem Porto. Financování silnice (700 mil. euro) bude řešeno za pomoci Evropské investiční banky a bude mít zajímavý

způsob koncese. Místo dnes již klasického způsobu BOT (Build-Operate-Transfer – Postav, provozuj a pak předej) nebude ve fázi provozu vybírat poplatky za užití od řidičů koncesionářská firma, ale tyto poplatky bude hradit stát, který nyní nemá na výstavbu volné finanční prostředky. Firma Eiffage postaví také v Portugalsku hypermarket o rozloze 200 tis. m² a obchodní středisko na ploše 35 tis. m² za 120 mil. euro.

- Společnost Vivendi Water, která, jak známo, obhospodařuje v České republice značnou část vodovodních a kanalizačních kapacit (koupila od města Prahy zbylých 34 % akcií za 880 mil. korun), rozšiřuje své aktivity v celé Evropě i ve světě. V Rusku je společnost činná již deset let, postavila řadu čistíček odpadních vod, spaloven a dalších investic, avšak ruské zákony nedovolují převádět realizované investice do soukromých rukou.

- Jiná část koncernu – Vivendi Environnement – působí rovněž všude, získala např. zakázku na řízení vodního hospodářství v Duryňsku (SRN) za 130 mil. euro a také kontrakt na kompletní servisní činnosti (voda, kanalizace, vytápění a rozvod elektřiny a plynu) ve městě Weisswasser (Sasko) za 500 mil. euro. Posiluje také počty svých zaměstnanců v celé Africe (jižní Afrika, Egypt, Burkina Faso, Gabun, Maroko, Niger, Čad, Tunisko) v oblasti poskytování veřejných služeb (energie, voda, odpadní vody, čistota ovzduší). Počet zaměstnanců je nyní na 7 000. Ve spolupráci s jiným francouzským společenstvím Alstom získala kontrakt na výstavbu tramvajové linky v Jeruzalémě způsobem BOT – postav, provozuj, předej – na 30 let.

- Největší světová stavební firma Vinci získala zakázku na výstavbu železničního tunelu ve Švédsku nedaleko Baastadu ve spolupráci s firmou SKANSKA za 406 mil. euro. Zahájení provozu tunelu se plánuje na rok 2011. Filiálka firmy Vinci podepsala v Kambodži dohodu s Indočínskou pojišťovnou o pojištění rizik svých aktivit vůči svým kambodžským partnerům. Anekdoticky může vypadat zakázka, kterou Vinci získala v Praze na opravu dláždění hradního nádvoří.

Podle francouzského tisku Tribune, Echos, Figaro, Moci, 2002

ZE SVĚTA STAVEBNÍHO PODNIKÁNÍ

Velká Británie

Britské konsorcium AMEC získalo několik zakázek v Ázerbajdžánu (bytovky v místech těžby ropy – Azeri, Chirag, Gunašli). Skupina projektantů firmy British Airport získala zakázku na přestavbu letiště Seeb v Emirátu Oman. Londýnské firmy Carillion, Mace

a švédská SKANSKA připravují snižování stavu pracovníků v důsledku nejistot, které v současnosti panují v britské bytové, obchodní a železniční výstavbě. Totéž se týká pozastavení výstavby škol a věznic.

Španělsko

Evropská investiční banka otevřela první kreditní účet pro španělské investice do infrastruktury ve výši 10 mld. euro pro období do roku 2007. Investice dosáhnou celkové výše 14 mld. euro. Mimo jiné z toho budou hrazeny trati TGV: Madrid - Barcelona - francouzská hranice, Madrid - Valladolid a Cordoba - Malaga.

Španělské koncesionářské společnosti Acesa a Aurea se spojují a vytvářejí třetí největší společnost tohoto druhu hned za italskou Autostrada a francouzskou ASF. Nová společnost bude řídit provoz na 1 540 km dálnic s objemem 1,1 mld. euro.

Kanada

Kanadská inženýrská firma Acres International byla v Lesothu obviněna z korupce a odsouzena zaplatit 22 mil. dolarů pokuty. Soud se táhl od roku 1990 a byl pokládán za první případ korupce tohoto druhu v rozvojových zemích.

Záměr postavit transkontinentální dálnici z Kanady do Mexika se stal předmětem veřejné diskuse. Předpokládaná trasa přes Spojené státy via Indianapolis, Memphis, Houston byla napadena stranou zelených, kteří požadují dodržení současné trasy US 41 a I 70, která je snesitelnější pro životní prostředí a jejíž rekonstrukce by byla i ekonomičtější.

Skupina Louis Berger ze Spojených států získala několik zakázek pro výstavbu infrastruktury v Afghánistánu. Z nich je nejdůležitější rekonstrukce silnice z Kábulu do Kandaháru. Jiné akce se týkají zásobování vodou, zavlažovacích systémů a elektrických sítí. Prezident Bush uvolnil prostředky na pomoc ve výši 80 mil. dolarů (včetně rekonstrukce 6 mostů).

Německo

Německé úřady žalují cementárny pro nedovolené kartelové dohody a požadují zaplacení 1 mld. euro. Žaloba se týká 30 výroben tří největších výrobců Dycerhoff, Heidelberg Cement a britské společnosti RMC.

Po dohodě zemských vlád Berlína a Brandenburska bude soukromé letiště v Berlíně vystavěno konsorciem v čele s firmou Hochtief a holdingem IVG. Letiště má být v provozu v roce 2008. Rekonstrukce bývalého letiště Schönefeld byla dražší, vyžádala by si cca 3 mld. euro. Nové letiště má nahradit dosavadní berlínské letiště Tegel a Tempelhof, která budou zrušena.

- Program investic ve Varšavě do roku 2006 předpokládá částku 1,6 mld. polských

zlotých; z toho 720 mil. půjde na silnice, na dva nové mosty a na přístupy k plánovanému místu výstavy EXPO 2010.

Holding Mostostal Zabrze hledá strategického investora pro úplnou rekonstrukci celé výrobní skupiny. Je zde zaměstnáno 5 260 pracovníků, ve výhledu se snížením na 3 500. Na rok 2003 má výrobní plán naplněn na necelých 80 %. Zájem projevil dvě španělské firmy.

K největším investičním akcím v Polsku patří letiště ve Varšavě (350 mil. dolarů), výstavba továrny Opel v Gliwicích (265 mil. dolarů), výstavba urbanistického komplexu Zlaté terasy ve Varšavě (250 mil. dolarů) a továrny pro Japonce v Tychy (185 mil. dolarů).

- Švédská firma SKANSKA získala kontrakt na výstavbu tunelu v délce 400 m v Anglii u města Plymouth za 7,5 mil. liber.

- Transibiřská magistrála v délce 9 000 km je nyní po 73 letech práce zcela elektrifikována. Trať je schopna přijmout těžkotonážní vlaky do 6 000 tun s rychlostí 120 km/hod. Touto železnici projde kolem 30 % veškerého ruského exportu a také čtvrtina tranzitního zboží.

- Bruselská administrativa Evropské unie hledá po jednání v Barceloně obrovskou částku 400 mld. euro pro výstavbu infrastruktury v Evropě. Navíc bude potřeba získat ještě dalších 100 mld. euro pro investice v nových členských zemích. Dosavadní výše příspěvků nepřesahuje 2,5 mld. euro, které se připojují k příspěvkům 15 zemí v celkové výši 20 mld. euro. Peníze si vyžaduje zejména evropská silniční a dálniční síť, dále pak opatření k odstranění zamoření půdy, vod a ovzduší, návrat k posílení úlohy železnice v evropském kontextu a obtížná výstavba komunikací v oblasti Alp a Pyrenejí.

- V čínské Šanghaji byl koncem roku 2002 zahájen provoz na železniční trati s magnetickým polštářem podle německého typu Transrapid v délce 30 km s možnou dosaženou rychlostí 430 km/hod. Trať spojuje město s letištěm. Po prvních 5 km může rychlost vlaku dosáhnout již 300 km/hod. Výstavba stála 1,3 mld. euro. Nyní čínská strana objednala výstavbu další trati Transrapid, dlouhé 180 km, ze Šanghaje do Hangšou. Předpokladem udělení zakázky je nižší jednotková cena, než byla u první stavby. Pro spojení měst Peking a Šanghaj v délce 1 300 km není zatím určen dodavatel. Německo, které do prvních staveb vložilo injekci 102 mil. euro, však doufá, že se na čínském trhu udrží i nadále.

- Město Alžír plánuje výstavbu metra v délce 4 km se 4 stanicemi s uvedením do provozu asi v roce 2007. Město leží

u moře v přirozeném amfiteátru, přímořská pláž je poměrně úzká, avšak jeho dopravní situace je složitější ve směru vertikálním. Bylo by zapotřebí vybudovat systém lanovek nebo výtahů, případně širokých vlásenkovitě stoupajících komunikací.

Podle francouzského tisku Tribune, Echos, Figaro, Moci 2002

EVROPSKÉ STAVEBNÍ FIRMY A STAVEBNÍ TRH

- Anglická projektová kancelář Sir Foster and Partners bude navrhovat nádraží ve středu Florencie. Účast na návrhu bude mít také konstrukční kancelář Arup z Londýna. Ta by měla provést návrh konstrukcí pro 45 000 m² ploch v suterénech. Britská firma Hanson a švýcarská firma Holcim jako velké světové firmy, vyrábějící stavební materiály, se spojují v Austrálii k posílení svých tamních pozic. Nová společnost vznikne ze společností Queensland Cement a Australian Cements Holdings

- Irská republika se opět vrací ke svému rozvojovému programu výstavby po ztrátě hospodářské rovnováhy v uplynulém období. Prioritou programu je bytová výstavba, výstavba silnic a železnic.

- Španělský trh s byty zaznamenal nárůst cen až o 14,2 % na 1 327 euro/m² nové obytné plochy a na 1 096 euro/m² rekonstruované obytné plochy. Příčinou zvýšení cen bylo snížení daně ze zisku z 15 % na 4,8 %, prodloužení splátek hypoték z 15 na 30 let pro rodiny, pád burzy a podstatně vyšší spekulativní činnost na trhu s byty. Přístup k bytu se tím dále ztíží. Přitom zůstává víc než 2 mil. bytů neobsazených. Mladí odkládají založení nové domácnosti a zůstávají bydlet se svými rodiči.

- Po několika obdobích zpomalení tempa stavební výroby se koncem roku 2002 ukazuje ve Spojených státech oživení ve výši kolem 2,2 % (měsíčně asi 208 mld. dolarů). Za poslední tři čtvrtletí 2002 se zvýšily práce na veřejných budovách o 6,6 %, u škol o 15 %, u nemocnic o 14 %.

- Nebezpečí války v Iráku znamená zpomalení nebo zastavení různých projektů výstavby infrastruktury, veřejný sektor přemísťuje finanční prostředky na válečné účely, soukromý sektor je utlumen, avšak pro příští období v případě míru by mohl dosáhnout až 20 mld. dolarů. V současné době rychle rostou ceny stavebních materiálů a strojů a také ceny pojistek. V každém případě v Iráku nyní pracuje velmi málo cizinců zejména z obavy o život.

- Řecké veřejné orgány nemají dostatek finančních prostředků pro budování plánované sítě silnic a dálnic. Proto se hledá

kombinace financování se soukromým sektorem, známá jako systém BOT (Build-Operate-Transfer) hlavně pro základní projekt spojení Athény – Soluň ve výši 5,3 mld. euro. Na výstavbě infrastruktury, bytů a veřejných staveb se podílejí mimo jiné také francouzské firmy Bouygues a Vinci. Připravuje se výstavba silničního tunelu v Soluni v délce 3,8 km (z toho 1,24 km ponořeno pod přístavem) za 323 mil. euro s termínem dokončení asi v roce 2010. Forma financování v podobě koncese s účastí státu (73 mil. euro).

- Švédská stavební firma SWECO a Ingeneering Technique koupily dánskou firmu Carl Bro za 70 mil. euro. Nový subjekt zaměstnává 5 400 osob v šesti zemích (Švédsko, Norsko, Dánsko, Litva, Velká Británie a Irsko) a má roční obrát 540 mil. euro.

- Maďarsko má rozsáhlý program pro výstavbu dálniční sítě do roku 2006, tj. 438 km dálnic a 297 km silnic, dále pak výstavbu 3 mostů přes Dunaj, jednoho severně od Budapešti pro rychlou silnici MO, dalšího v Dunajvarosi a třetího v Szekszardu. Dálnice M5 je jediná soukromá dálnice v zemi; systém placení za použití se má rozhodnutím ministerstva dopravy nahradit známkami. Tato dálnice se má do konce roku 2006 prodloužit na srbské hranice. Rekonstrukce linky metra č. 2 v Budapešti v délce 10,4 km bude stát 40 mld. forintů. Linka je v provozu od roku 1970. Rekonstrukce zahrne modernizaci všech 11 stanic v jednom stylu, rekonstrukci elektrické sítě, větrání, protipožární opatření, systém bezpečnosti provozu, výměnu všech schodišť a eskalátorů. Vozový park nebude obměněn z důvodů nedostatku finančních prostředků i přes jeho prošlou životnost.

- Petrolejářské firmy Total/Fina/Elf byly obviněny, že při svých aktivitách v Barmě spolupracovaly s vládou na podmínkách pro místní pracovníky, které neodpovídají mezinárodním dohodám a přibližují se podmínkám nucené práce. Příklady ukazují, že pro práci na stavbě silnic nebo infrastruktury byly nuceny pracovat celé vesnice, jinde, že vyplácená mzda neodpovídala odvedené práci. Barmská vojenská vláda se trvale vymlouvá na všech mezinárodních úrovních, že jde o cílenou kampaň sousedních, nepřátelských zemí. Podle francouzského tisku Tribuna, Echos, Figaro, Moci 2002

- Evropští výrobci laminátových podlah bilancovali svou činnost za rok 2002. Celkem 21 firem společnosti EPLF vyrobilo 334 mil. m² laminátových podlah, ze kterých odebraly státy západní Evropy 202 mil., střední Evropa 46 mil. m², což je považováno za naprostý obchodní úspěch,

Severní Amerika odebrala 58 mil., Asie a Pacifik 20 mil., ostatní (Afrika, Austrálie a Jižní Amerika) 4 mil. m² podlah. Celkový výsledek produkce byl o 22 % vyšší než v roce 2001.

Podle European Producers of Lamine flooring – zpráva 2002;

SPOLUPRÁCE ZEMÍ EU

- Podle studie, kterou zpracovala z podnětu Evropské unie agentura Ernst a Young je celková délka dálnic v rámci Evropské unie 49 233 km, v zemích, které se stanou členy EU v příštích letech to je 2 850 km. Jestliže Maďarsko a zejména Slovinsko rozvinuly výstavbu dálnic na úroveň zemí EU, pak Polsko, Litva a Rumunsko mají síť dálnic velmi řídkou.

- Koncem roku 2002 dosáhly země Evropské unie politické dohody o zpracování nové evropské směrnice, která se má týkat zjednodušení a modernizace požadavků v oblasti smluv pro energetiku a dopravu. Komise EU upřesnila, že se jedná o větší průhlednost při uzavírání smluv a výběru zájemců.

- Evropská komise vydala souhlas k účasti na financování rekonstrukce londýnského metra ve výši 42 mld. euro. Nejedná se o pomoc státu, nýbrž o podporu společnosti Underground, která zabezpečuje servis v metru na dobu třiceti let.

Podle francouzského tisku Tribune, Echos 2002

AKTIVITY SPOLEČNOSTI ONDEO V ČESKÉ REPUBLICCE

Francouzská vodárenská společnost ONDEO, dříve Lyonnaise des Eaux, působí v České republice již dvanáctý rok jako ONDEO Services. Během té doby dosáhla ročního obrátu 5,1 mld. Kč s počtem pracovníků 4 080. Společnost poskytuje místním samosprávám služby v oblasti zásobování pitnou vodou, v úpravárenství odpadních vod a v odvádění dešťových vod. Počet obyvatel, zásobených ze sítě spravované společností, činí 2,3 mil. a počet obyvatel, napojených na kanalizaci v rámci společnosti, je 1,7 mil. ONDEO Services působí v těchto vodohospodářských jednotkách: Brněnské vodárny a kanalizace, Ostravské vodárny a kanalizace, Vodárny a kanalizace Karlovy Vary, Šumperská provozní vodohospodářská společnost, Vodohospodářská společnost Benešov, Vodárenská akciová společnost a Severomoravské vodovody a kanalizace. *Podle Contact, časopisu Francouzsko-české obchodní komory 26*

RECESE NĚMECKÉHO STAVEBNICTVÍ

Celý rok 2002 byl v Německu ve znamení útlumu stavebnictví a pro jednotlivé skupiny staveb bylo zaznamenáno výrazné snížení výkonnosti: pro bytové stavby o 9,7 %, pro nebytové stavby o 8,0 %. Ani popovodňové práce nezlepšily tuto bilanci. Do konce roku 2002 se očekával počet nesolventních podniků kolem 8 000 a ztrátu zaměstnání u 80 000 pracovníků ve stavebnictví (v současné době pracuje v pozemních stavbách 870 000 pracovníků).

Podle Baumarkt + Bauwirtschaft 11/200

PRŮNIK FRANCOUZSKÝCH FIREM NA STAVEBNÍ TRHY VE STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPĚ

Podle dosavadních propočtů bude v zemích, které se postupně stanou členy Evropské unie, zapotřebí investovat nejméně 100 mld. euro na výstavbu infrastruktury. Proto se francouzské firmy, vyrábějící stavební materiály nebo provádějící výstavbu, soustřeďují na obsazení důležitých pozic na stavebních trzích těchto zemí. Firma Saint Gobain (sklo) je již přítomna v sedmi zemích a má na 60 filiálkách v Polsku a v České republice. Cementářská firma Lafarge investovala v Rumunsku, České republice a Polsku, kde má čtyři výrobní jednotky, zatímco jiná firma Ciments Français je v Bulharsku již od roku 1998. Stavební firma Bouygues již postavila řadu velkých staveb v Polsku, Maďarsku, Rumunsku a v České republice (letišťe Ruzyň) a její filiálka Colas zakoupila část místních podniků v různých zemích. Stavební firma Vinci rozvíjí úspěšně spolupráci s polskými firmami a je již v čele žebříčku firem a přes svou filiálku Eurovia posiluje svou pozici v České republice, na Slovensku, v Rumunsku a v Litvě. Méně známá firma, např. Rabot Dutilleul má dvě filiálky v Polsku a v České republice. Skupina Suez již v těchto zemích realizovala obrát 800 mil. euro jak v oblasti energetiky, kam patří firma Tractabel v Polsku a v Maďarsku, tak i ve vodním hospodářství (firma ONDEO) v šesti zemích - Polsko, ČR, Slovensko, Maďarsko, Rumunsko a Bulharsko. Firma Vivendi Environnement je zavedena v osmi zemích a uzavřela významné kontrakty s místními samosprávami v odpadovém hospodářství, v dodávce tepla pro města i meziměstsky. V České republice působí také firma Cnim v oblasti energií a v odpadovém hospodářství.

Podle francouzských pramenů, PECO, SFAC 2002

FRANCOUZSKÉ STAVEBNICTVÍ

• Francouzské stavebnictví provedlo v uplynulém, zhruba jednoročním období (za 12 měsíců od dubna 2001 do března 2002), za 120 mld. euro stavebních prací, z toho pozemní stavby 93,5 mld. a inženýrské stavby 26,5 mld. euro (78 % a 22 %).

Podle podrobnějšího členění:

Bytové objekty	nové – individuální	17,7 mld. euro	18,9 %
	nové – kolektivní	7,9 mld. euro	8,4 %
	rekonstrukce a modernizace	26,2 mld. euro	28,0 %
Občanské stavby	nové – soukromé	16,3 mld. euro	17,4 %
	nové – veřejné	5,3 mld. euro	5,7 %
	rekonstrukce a modernizace	17,9 mld. euro	19,1 %
Inženýrské práce	nové	17,0 mld. euro	
	rekonstrukce	9,5 mld. euro	
z obou údajů	silnice	9,6 mld. euro	36,2 %
	inženýrské sítě	8,7 mld. euro	32,8 %
	mosty	2,2 mld. euro	8,3 %
	demolice	2,3 mld. euro	8,7 %

Podle druhu objednavky:

Pozemní stavby	soukromníci a promotéři	38,8 mld. euro	
	soukromé organizace	29,5 mld. euro	
	veřejná správa	14,0 mld. euro	
	organizace HLM (sociální byty)	6,5 mld. euro	
	veřejné organizace	4,7 mld. euro	
Inženýrské stavby	veřejný sektor – místní	12,4 mld. euro	
	veřejné organizace	3,9 mld. euro	
	státní organizace	1,5 mld. euro	
	koncese	1,1 mld. euro	
	soukromý sektor – soukromé organizace	5,9 mld. euro	
	soukromníci	1,0 mld. euro	

Z uvedených údajů vyplývá, že bytová výstavba (nová i rekonstrukce) zaujímá u pozemních staveb více než 55 % objemu stavebních prací, silnice + dálnice představují u inženýrských staveb 36 % objemu těchto prací. Soukromý sektor značně převažuje u pozemních staveb nad veřejným (2/3 objemu).

Navíc mimo Francii byly provedeny práce v zámořských departementech celkem za 18,4 mld. euro, převážně inženýrské stavby (14,8 mld. euro).

• Odborné výstavy a veletrhy zaměřené na výstavbu se v roce 2003 budou ve Francii konat takto:

1. INTERMAT – stavební stroje	13. – 17. 5.	Paříž Nord Villepinte
2. BATIMAT – stavební materiály a výrobky, technologie, komplety	listopad	Paříž Porte de Versailles
3. POLLUTEC INDUSTRY – životní prostředí	prosinec	Paříž Nord Villepinte

Kontaktní adresa pro dopravu a ubytování: FRACTAL, nám. Míru 15, 120 00 Praha 2, tel. 222 512 000, fax 222 515 000

Podle tiskových informací obchod. odd. velvyslanectví Francie

PROVÁDĚNÍ BETONOVÝCH KONSTRUKCÍ PODLE NOVÝCH NOREM

V Německu byl v prosinci přijat návrh úprav normy DIN 1045 s tím, že po přechodnou dobu do 31. 12. 2004 budou obě znění platit rovnocenně pro návrh i provádění stavebních betonových konstrukcí.

Z hlediska praxe je každá změna normy vždy provázena zvýšením nákladů. V dnešní době to v Německu vede k zásadní otázce, jaké jsou výhody tohoto opatření a zda je vůbec bylo třeba zavádět. Mezi bývalou normou DIN 1045 a novými úpravami existují značné technické rozdíly, týkající se trvanlivosti betonových konstrukcí v krytí výztuže v betonu a v požadavcích na kvalitu konstrukcí. Pro dodavatelský podnik se podnikatelské riziko v tomto směru poněkud snížilo. Do smlouvy o dodávce si však musí prosadit všechno, co souvisí s jeho odpovědností za dodávku „v souladu s poznanými pravidly techniky“. Doporučuje se proto v zájmu dodávky bezvadných

betonových konstrukcí bez budoucích potíží se zárukou jejich kvality přejít co nejrychleji na nové normy, nečekat na 1. 1. 2005 a požadovat je u objednatelů již nyní při vypisování zakázky. Pak budou platit i pro projektanty, výrobce stavebních

hmot a subdodavatele. Podle platného zadávacího řádu pro stavební práce VOB/B se dodavateli stejně nezmění povinnosti v oblasti zajištění smluvně požadovaných parametrů ani v nové situaci, a tak závisí jen na něm, aby si do smlouvy prosadil, že práce dodá v souladu s novými ustanoveními norem a „poznáním stavem techniky“.
Podle Baumarkt + Bauwirtschaft 8/2002, str. 70 – 72

SOUČASNÝ STAV UPLATŇOVÁNÍ NĚMECKÉHO ZÁKONA SIGE

Od počátku platnosti německého zákona o koordinátorovi bezpečnosti a zdraví na staveništích Si-Ge (Sicherheit und Gesundheit) se čas od času provádí určitá bilance jeho využívání v praxi. Vždy se tak stalo, když úřední orgány vytvářely tlak na zavedení zásad zákona v konkrétních případech. Stavebník často převzal na sebe koordinátora SiGe nebo delegoval jeho pravomoci na vedení stavby. Úkolů, které by se měly plnit v rámci plánu SiGe je mnoho. Některé jsou organizačního rázu (tvorba plánu SiGe, koordinace činností dodavatelů), jiné kontrolní, pro opatření technického rázu (opatření pro práce ve výškách, výběr nezávadných materiálů, osobní ochranné pomůcky, zřízení únikových cest – žebříky, schodiště, řádné osvětlení, atd.).

Úhrada činnosti koordinátora SiGe není řešena žádným mzdovým výnosem a musí se o ní vždy jednat. Většinou se dohodne rozsah spotřebovaného času v hodinách odborným odhadem a o hodinových sazbách se vedou tvrdá jednání. Honoráře mají daleko k výši odměn za jiné inženýrské výkony jak v soukromém, tak i ve veřejném sektoru. V celku lze říci, že zákonné předpoklady „dosáhnout výrazného zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví na staveništích zaměstnaných pracovníků“ nebyly v převážné většině případů naplněny. Formy vzdělávání, nedostatky ve znalostech, závady ve spolupráci a cenová politika jsou důvodem, proč je současná úroveň (koncem roku 2002) naplnění zákonných ustanovení SiGe negativní.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt 1-2/2003, str. 30 – 32

NOVÝ VZOROVÝ STAVEBNÍ ŘÁD V SRN

Nový vzorový stavební řád vznikl jako návrh na zjednodušení jednacích mechanismů platného stavebního řádu a jako prostředek k vzájemnému přiblížení zemských stavebních řádů v Německu navzájem. Stavební

řád rozeznává tři typy projednávání povolení ke stavbě:

- jednání pro vydání stavebního povolení
- zjednodušené jednání pro vydání stavebního povolení
- osvobození od stavebního povolení.

Jednotlivé spolkové země mají právo rozhodnout, který typ je pro daný konkrétní případ stavby platný. První typ je nově orientován na doložení stavebního záměru požadovaným souborem zkoušek. Druhý typ – zjednodušené jednání – se omezuje na správnost záměru a na ověření vazeb na ustanovení jiných právních předpisů. Osvobození od povolení slučuje prvky různých zemských projednání o osvobození od stavebního povolení. Nové znění vzorového stavebního řádu v podstatě vymezuje pouze otevřený rámec, jehož zásady ani rozsah jednotlivé země nestanoví. Rámec upravuje některé zásady nezbytné ochrany stavby (např. protipožární ochranu) nebo materiálového uplatnění (omezení dřevěných vícepodlažních staveb), omezení odstupů staveb navzájem, snížení požadavků na obytné místnosti, přenechání otázek rozsahu parkovišť rozhodnutím obcí nebo provádění opatření pro zvláštní skupiny osob (bezbariérový přístup) podle společenských požadavků. Text nového vzorového stavebního řádu musí ještě projít prověrkou ve vazbě na evropské právní předpisy.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt 1/2/2003, str. 33 – 34

ELEKTRONICKÉ ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK V SRN

Pro elektronické zadávání veřejných zakázek platí v Německu příslušné právní předpisy (Vergabeverordnung – 1. 2. 2001). Tyto předpisy otevírají také pro obce možnosti zadávat elektronicky své zakázky. Není to ovšem závazně nařízeno a nemůže to být zájemci požadováno. Výhodou tohoto způsobu zadávání je, že se podstatně zkrátí celá procedura a výrazně se sníží náklady na ni. Článek dále uvádí jednotlivá stanoviska a názory z praxe, které poukazují na úzká místa tohoto způsobu zadávání, zejména při ověřování správnosti digitálních podpisů a také s ohledem na různou kvalitu uchazečů o zakázku, a tím i na úroveň poskytovaných informací pro rozhodnutí. Otázkou je také termín „otevřené“ nebo „neotevřené“ zadávání a jeho naplnění. Přesto se zdá, že elektronické zadávání veřejných zakázek bude mít trvale vzestupnou tendenci a jeho rozšiřování bude pokračovat. Vytvořený obchodní model platformy zadávání (pilotní projekt) je orientačním vodítkem v celé problematice.

Podle Baumarkt + Bauwirtschaft 12/2002, str. 28 – 29

EURO-WINDOOR – SOUČASNOST A BUDOUCNOST

Opatrný optimismus vládne v seskupení Euro-Window počátkem roku 2003. Toto seskupení bylo založeno v roce 1999 na výstavě BAU v Mnichově evropskými společnostmi na výrobu oken: FAECF (hliníková okna), FEMIB (dřevěná) a EPW (okna z PVC). Účelem vzniku společnosti byla snaha odstranit národní bariéry obchodu s výrobky pro okenní výplně, dveře, zavěšené fasády a clonící prvky a zavádět postupně jednotnou kvalitu v Evropě na podkladě harmonizovaných standardů s certifikací CE. Tyto standardy však nijak nezmenšovaly rozsah dodávaných programů. Dodávky Euro-Window vždy respektovaly zvyklosti států, kam byly výrobky směrovány – dřevěné převážně do Skandinávie, na Balkán a do států střední Evropy; PVC výrobky do Německa a do Velké Británie; hliníkové do Itálie a na Pyrenejský poloostrov. Velký úspěch zaznamenala společnost Euro-Window v roce 2002 uzavřením obchodních partnerských smluv v Číně. V roce 2002 bylo v rámci společnosti zaměstnáno 320 tisíc osob, které vyrobily 100 milionů okenních jednotek za 38,5 mld. euro. Pro rok 2003 se předpokládá malý nárůst aktivity 0,9 % v porovnání s rokem 2002. Důvodem je trvalá recese v Německu, které dosud dosáhlo úrovně z let 1991 – 1995. Počítá se s tím, že poslední obchodní bariéry v Evropě padnou v roce 2003 rozšířením certifikátu CE na celou tuto oblast.

Podle tiskových informací Euro-Window, leden 2003

NOVÉ INVESTIČNÍ PROJEKTY V ZEMÍCH EU

Velká Británie, Londýn

Starosta Londýna pan Livingstone reagoval na nehodu, která se stala v londýnském metru, starém již 140 let, vykojením soupravy v lednu 2003. Nařídil převedení správy metra ze společnosti London Underground se státní účastí na společnost Transport for London. Smyslem převodu je zabezpečení rekonstrukce sítě metra dvěma skupinami soukromých společností. Přípravné práce budou zahájeny v létě 2003. Náklady se odhadují na 16 mld. liber na dobu 15 let. Ochlazení stavební činnosti se projevilo na podzim 2002. Zakázky v tomto období klesly o 3 % v porovnání s rokem 2001, a to jak v soukromém, tak i ve veřejném sektoru pro bytovou i občanskou výstavbu. V porovnání s počátkem roku 2002 se však jedná o nárůst o 17 % (veřejné zakázky) a o 10 % (soukromé byty).

Maďarsko

Stavebnictví dosáhlo v roce 2002 zvýšení aktivity o 10 – 12 % a v cenách + 6 mld. euro. Toto zvýšení je důsledkem zejména výstavby dalšího úseku dálnice M 3, který představuje 10 % ze všech akcí. Podle vyjádření Asociace maďarských stavebních firem mohou domácí podniky konkurovat mezinárodním stavebním organizacím, avšak v technologické oblasti k tomu potřebují pomoc státu. Maďarské firmy získávají zakázky v bytové výstavbě na severozápadě Moskvy. Firmy KÉSZ, Quadrat, Harcon a Interestate se podílejí na společném programu výstavby 400 bytů za 200 mil. dolarů.

Mosty

Přípravnou smlouvu o výstavbě druhého mostu přes Dunaj mezi Rumunskem a Bulharskem podepsalo anglo-španělské sdružení Scott Wilson Holdings – Nail Partnership – Iberinsa s příslušnými místy. Smlouva bude trvat 60 měsíců (od 1. 1. 2003) a její hodnota v podobě supervize je 5 438 584 euro. Celý projekt pak bude stát 190,5 mil. euro. V přípravě budou posouzeny tři varianty návrhu mostu, návrh infrastruktury, bude zpracován postup dalších prací do konce roku 2003 a navrženy stavební práce pro první polovinu roku 2004. Most bude kombinovaný silniční a železniční se 4 pruhy vozovky a s dvoukolejovou tratí.

Most spojující Dánsko se Švédskem, který byl dán do provozu v červnu roku 2000, použilo již na 35 mil. osob, v roce 2002 to bylo 3,4 mil. vozidel. Cestující v roce 2002 použili ze 61 % auto, z 39 % pak vlak. Cena za použití mostu je poměrně vysoká a činí 60 euro za vozidlo (tam a zpět) nebo 180 euro za kartu pro deset jízd. Řada Dánů plánuje přestěhování do švédského města Malmö při zachování svého zaměstnání v Kodani, neboť na švédské straně jsou nižší nájem i životní náklady. Z pohledu Stockholmu, který je vzdálen 600 km, má most jen regionální význam a vytváří nový region Öresund, přezdívaný již „Medicon Valley“ pro soustředění medicínského výzkumu. Pokud by prý měl být skutečně usnadněn styk švédského království s Dánskem, pak by musel být most postaven severněji mezi městy Helsingborg a Helsingør. Švédská vláda by přivítala toto nové spojení v délce asi 4 km pomocí tunelu pod mořem, které by zároveň přiblížilo i hlavní město Norska Oslo střední Evropě.

Itálie

Do rychlotrati TGV bude v Itálii investováno do roku 2008 kolem 29 mld. euro a do komunikací v příštích deseti letech celkem 125 mld. euro. Značnou část z toho by spotřebovaly projekty dálnic a železnic v Alpách. Švýcarsko i Rakousko mají námitky proti rozšiřování transportu přes své území z environmentálních důvodů. Slovinsku by

nové komunikace naopak napomohly zvýšit styk s východní Evropou. Německo slíbilo vytvářet tlak na Rakousko, aby ustoupilo v obraně environmentálních požadavků a povolilo nový projekt železničního tunelu pod Brennerem. Z uvedených 29 mld. euro má být také částečně hrazen nový most na Sicílii (dokončení 2012), který je navržen i se železniční tratí. Benátky uvažují o výstavbě metra, které by vedlo z letiště do města. Je uvažováno se šesti stanicemi. Přepřavit by mohlo až 13 mil. návštěvníků Benátek a jeho druhá část by mohla vést až na Lido. Celkové náklady se odhadují na 360 mil. euro.

Podle francouzského tisku Echos, Figaro, Tribune, PEE, leden/2003 a angl. Building, 24. 1. 2003

Z NĚMECKÉ VÝSTAVBY

• Německá výstavba je v recesi a pro další rozvoj zejména veřejných staveb se nedostává finančních prostředků. V současné době se na pořad jednání partnerů ve výstavbě dostal anglický model PPP (Public-Private-Partnership), který slučuje veřejné a soukromé prostředky za účelem financování veřejných staveb. Potřeby německé výstavby mají dosáhnout v období 2000 – 2009 v oblasti komunálních staveb pro státní rozpočet nerealné částky 665 mld. euro. Proto by mohl model PPP výrazně kladně zasáhnout do úvah o financování uvedeného objemu investic. Pro stavební firmy by to mohl být záchranný pás, neboť řada z nich nemůže při současné stagnaci výroby nadále přežít.

• Po provedených průzkumech trhu bylo konstatováno, že stavební firmy dávají stále více přednost zapůjčení systémů lešení a systémového bednění před jejich nákupem. Vedou je k tomu výrobní důvody, kdy zakoupené systémy by nemohly být plně využity a také proto, že pokračování rozvoje těchto systémů může zabezpečit pouze jejich výrobce s plným technickým a ekonomickým potenciálem. Takto si stavební firma smluvně zajistí kompletní servis včetně údržby bednění a lešení, jejich oprav a případných nových prvků jako ekonomicky a organizačně výhodné řešení.

• Na nádraží Lehrter Bahnhof v Berlíně je použito celoplošné obloukové bednění Allround v délce hlavní haly 312 m s 23 hlavními žebry. Všechny průřezy haly jsou různé i žebra mají vzájemně různé styčné úhly. Práce s tím spojené vyžadují vysokou přesnost a správný „timing“, časově dokonalé plnění všech potřebných výrobních vazeb. Po dokončení bude nádraží nejdůležitějším železničním uzlem v Evropě s denním počtem 240 000 cestujících.

Podle Baumarkt + Bauwirtschaft 1/2003, str. 4, 10, 3

**STAV A PERSPEKTIVY
VÝSTAVBY NEMOCNIC**

Výstava „Nemocnice – Expo 2002“, uspořádaná v Paříži, ukázala současný stav výstavby nemocnic v rozvinutých zemích Evropy, který není uspokojivý z pohledu současných sociálních, ekonomických a dalších potřeb společnosti. Jde o to, že se nemocnice stávají předmětem obchodu s faktory, odporujícími původnímu poslání nemocnic uzdravovat všechny pacienty bez rozdílu. Velký pokrok v léčbě nemusí být vždy určen pro všechny, kteří to potřebují. Z nemocnic se stává výrobní jakýsi materiálních zisků. Prestižní obory, jako jsou chirurgie, plastická chirurgie a transplantace jsou v podstatě výrobními obory s ekonomikou, obdobnou průmyslové výrobě. Ve Francii byla nemocniční péče koncem 20. století rozdělena na 151 sektorů, které měly obsloužit každý asi 220 000 obyvatel. Počet lůžek na 1000 obyvatel se ustálil na počtu 8,7 (méně než 5 je ve Španělsku, USA a Velké Británii). Tato politika si vynutila výstavbu řady nových nemocnic na vysoké léčebné úrovni s velmi drahým vybavením a zároveň zrušila řadu malých méně vybavených nemocnic. Vznikly obrovské nemocniční monobloky (např. nemocnice George Pompidou v Paříži) s velkými zásahy do územních souvislostí a s komplikacemi v dopravě, zásobování a spotřebách energií. Životní prostředí v těchto velkých jednotkách také odlidštilo léčení; pacienti neměli k dispozici to, co mohou nabídnout malé nemocnice: parkovou úpravu, výhledy, malé kavárničky, salonky pro příjem návštěv, ale také kuchyň s prvky domácí stravy, atd. V jiných zemích vznikly mezistupně péče mezi lékařskou ordinací a nemocnicí, intermediální střediska v Anglii, pečovatelská centra ve Španělsku; v Nizozemsku a Dánsku dokonce individuální léčebné domy pro staré občany. Ve Francii se tyto tendence rozvíjejí pomalu ve vazbách na nové obytné soubory. Statistiky dokladují, že výstavba jedné nemocnice bez vybavení stojí tolik, co její následný jednoroční provoz (převážně v platech). Každý ředitel nemocnice si na drahotu provozu stěžuje a přitom nemůže sehnat personál, kterému by mohl lépe platit. V době, kdy se musí nacházet řešení, spočívá energii, snižující zatížení životního prostředí a ekonomických parametrů výstavby, bude nutno přehodnotit řadu faktorů, které ovlivňují výstavbu nemocnic a bedlivě vážit veškerá pro a proti v zájmu zvýšení celkové péče o nemocné. Uvedené příklady z Anglie a Španělska (Pulross Centre Brixton London, Hospital Mataro, Katalánsko) jsou v dalších článcích podrobněji dokumentovány stejně jako některé dobré případy z Francie

(Purpan – Toulouse, Mapad – Tremblay-en-France, Jean Mermoz – Lyon). Budoucnost nemocnic se tedy předpokládá v existenci polybloku s jednotkami o 15 až 20 lůžkách (1 až 2 lůžka v pokoji) v pavilonech, navzájem spojených, se společnými službami a středovou komunikací. Technická vybavenost je ve společném suterénu. Tyto jednotky by snad mohly směřovat k větším celkům v zájmu společného užívání značně drahého technického vybavení, avšak musí si ponechat výhody, které byly uvedeny pro menší pružnější celky.

Podle Technique et Architecture, č. 460, str. 24 – 92

ZE SVĚTA VÝSTAVBY

ELEKTRONICKÉ ZPRACOVÁNÍ DAT

Význam elektronického zpracování dat je již delší dobu znám a tento způsob je široce využíván. Vyšším stupněm je integrovaný systém elektronického zpracování dat, který je založen na komplexním předávání informací pro všechny účastníky stavebního procesu najednou. Tím se činnosti partnerů lépe propojují, jejich vzájemná komunikace zjednodušuje provádění a přináší bezpečnější výsledky. Integrace systému umožňuje kdykoli provádět přezkoušení všech procesů, porovnání požadovaného a skutečného stavu a transparentní popis situace s možností rychlého odstranění vzniklých závad a nedostatků. Dosud se u stavebních podniků nedaří zcela přenést integrovaný systém na internet, neboť stavební výroba je konzervativní a na staveništích se s uplatněním internetu převážně nepočítá.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt 10/2002, příloha Speciál 10/55

ZVLÁDNUTÍ KONKURENČNÍHO PROSTŘEDÍ POMOCÍ INTERNETU

(německé zkušenosti)

Internet může poskytnout stavebním podnikům cenné informace o konkurentech, ucházejících se o zakázku, informace, které mohou pomoci podniku provádět správnou strategii v zájmu vlastního prospěchu. Získat zakázku prostřednictvím internetu je pravděpodobně snazší, než podstoupit

složité konkurzní proces. Tyto informace mohou také pomoci analyzovat vlastní možnosti pro získání zakázky. Sledování konkurence musí být trvalé, analýza nabytých informací musí být konfrontována s vlastními parametry (výkony – ceny – vztahy), musí se získat poznatky o tom, kde je konkurentem, jaká je jeho strategie, jak uspěl v minulých akcích, jaké jsou jeho silné a slabé stránky. V prvním kroku je třeba sledovat místní a regionální konkurenci a je možné, že znalosti o ní nebudou zpočátku příliš velké. Ve druhém kroku je třeba sledování rozšířit na větší, zemský rozměr a také na podniky jiných oborů, od kterých by tak bylo možno čerpat užitečné zkušenosti a informace. Ty mohou pomoci zlepšit image vlastního podniku například argumentačně, nebo způsobem, srozumitelnějším pro zákazníky. Pokud podnik vstoupí sám na internet, doporučuje se, aby trvale pamatoval na tyto faktory e-businessu:

- vytvářet kontakty všemi prostředky, adresář, telefon, e-mail, fax
- sestavit kontaktní formuláře bez povinnosti něco vyplňovat
- nabízet aktuální podklady na mailu
- formulovat jasně a přehledně zásady v řeči internetu.

Podle Baumarkt + Bauwirtschaft 11/2002, str. 36 – 38

Z NĚMECKA

• Mnichovská centrála koncernu BMW stojí od roku 1970 vedle olympijského stadionu. Je známa svým tvarem jako čtyřválec vysoký 22 podlaží. Uprostřed půdorysu je nosné železobetonové jádro, po kterém byla postupně všechna podlaží, připravená na zemi, hydraulicky zvedána a zavěšena od dvacátého druhého až po první. V nedávné době se přistoupilo ke generální údržbě celé fasády čtyřválce a proto byla na zemi smontována modulová střecha nosné mřížové konstrukce o ploše 400 m² a jeřábem zdvižena do výšky 110 m jako ochrana před vlivem povětrnosti.

• Drážďanský chrám Frauenkirche, poškozený za druhé světové války, byl po dlouhá léta pomníkem napáchaných škod. Po rozhodnutí o rekonstrukci této historické památky byl proveden přesný plán postupu technologických kroků podle tehdy používaných materiálů a řemeslných vzorů (sestavy originálních kvádrů, původní receptury malt a omítek, původní cihly atd.). To si vyžádalo předvýrobu reálných částí fasádních a jiných prvků, které musely být dlouhodobě uskladněny, aby získaly patinu, jež by odpovídala staletému zabudování do stavby, dále pak nebyvalou přesností při výrobě prvků, neboť v kupoli bylo nutné dodržet toleranci max. 1 mm. Pro stavební

práce bylo instalováno speciální lešení. Stavba byla zachycena v databázi, byly zdokumentovány všechny prvky konstrukce i technologické postupy všech řemesel.

Podle Baumarkt + Bauwirtschaft 11/2002, Časopis PEE (Francie), listopad 2002

SPOR O PŘEHRADU V BENÁTKÁCH POKRAČUJE

Každoročně zaplaví Benátky povodeň a tato skutečnost byla již několikrát důvodem pro vážná jednání o vytvoření ochranné hráze u Benátek. Snem nynějšího premiéra Itálie S. Berlusconiho je provést přemostění Messinské úžiny a postavit přehradu v Benátkách. Na tento druhý projekt není však jednotný názor. Jedním z oponentů je Paolo Pirazolli, francouzský výzkumný ředitel. Základem návrhu je vytvořit 3 hráze z pohyblivých kovových kesonů (79 prvků) hlubokých 5 m, vysokých 30 m a širokých 20 m, které leží na dně, pokud jsou naplněny vodou. Automaticky se zvedají po vyčerpání vody a brání přílivu vniknout do benátské laguny. Tato operace se provádí vždy, když příliv přesáhne stanovenou výškovou úroveň +1,10 m. Kesonu klesnou stejně rychle po ukončení nebezpečí záplavy z moře, neboť by mohla nastat situace, že zdvižené prvky budou bránit vodám z řek, aby z laguny odtékaly do moře a tím ohrožovaly Benátky zevnitř. Systém se nazývá Mose (Modulo sperimentale elettromeccanico). Pirazolli namítá, že kesony nebudou nikdy vodotěsné a že propustí značné množství vody do laguny. Rychlost reakce kesonů není příliš vysoká a doba, po kterou musí být ve zvednuté poloze, může být velká – až několik dnů. Tím může vzniknout problém znečištění Benátek po dobu závěry. Město nemá čističku odpadních vod a čistí se pouze přílivem a odlivem. O konečném řešení ochrany Benátek má být jednáno během zimy 2002 – 2003.

Podle časopisu Figaro, 30. 9. 2002

STRUČNĚ Z EVROPY A ZE SVĚTA

• Na předměstí Kista ve Stockholmu se dokončuje nejvyšší administrativní budova ve Skandinávii, 158 m vysoká Kista Science Tower. Tato budova má 40 tis. m² plochy pro plánovaných 2 500 pracovníků, navíc 10 tis. m² konferenčních sálů, restaurací a fitness-centrum. Na výstavbu bylo spotřebováno 32 tis. m³ betonu a 2 560 tun ocelové výztuže.

• Bretaňské město Rennes má metro dlouhé 10 km, které má 5 stanic a jehož vlaky jezdí

průměrnou rychlostí 32 km/hod. Metro vede tunelem, po viaduktu i po volném terénu. Obsluhuje 210 tisíc obyvatel rennské aglomerace.

- Na prostranství známé pařížské administrativní čtvrti Défense byla nedávno postavena církevní stavba v těsné blízkosti výstavní trojicí obloukové haly. V zadání byla požadována budova s kostelním prostorem, konferenčním a výstavním sálem ve stylu, odpovídajícímu okolní zástavbě. Před třípodlažní stavbou byla vybudována 35 m vysoká skleněná stěna, oddělující rušné prostředí od meditativního, jemuž je stavba zasvěcena. Celková plocha činí 1 250 m², z toho kostel 340 m². Náklady dosáhly 6,77 mil. euro, odevzdání do provozu 2001. *Podle francouzského tisku Tribune, Echos 2002*

- V mnichovské čtvrti Schwabing provedla pojišťovna Rückversicherung rekonstrukci budovy, která respektuje celou řadu environmentálních požadavků na provedení i provoz. Konstrukce budovy jsou z montovaného betonu; dále je použito dřevo a sklo. Budova výškově zapadá do okolní zástavby, která nese známky neklasicistního stylu. Fasáda byla navržena jako dvojité se zřetelem na tepelnou ochranu budovy, na možnost chránit interiér před účinky slunečního působení (letní období) a na zvukovou ochranu. Celý systém kontroly spotřeby energie nevyžaduje téměř žádnou údržbu.

- V rámci rozvojového programu pomoci zemím třetího světa byla v jihoamerické Guayaně postavena mediátka multiinformačního vzdělávacího centra. Budova vyniká zejména zajímavou střešní vlnitou konstrukcí s velkými okny (podoba „volská oka“), jimiž se přivádí světlo i vzduch dovnitř. Plocha budovy je 2 500 m² a je využita částečně jako shromažďovací hala. Konstrukce budovy je převážně z různých druhů dřeva. Svislé nosné sloupky byly ponechány v zásadě jako málo opracované, přírodní kmeny v délce až 10 m. Názvy dřev jsou dosti netradiční: Gonfolo, Minecouart, pin Douglas. Značnou pozornost bylo třeba věnovat dobré klimatizaci vzhledem k vysokým celoročním teplotám. Náklady na investici dosáhly 4,2 mil.euro.

Podle Technique et Architecture 461/2002

lešení je v tom, že pracovníci na něm pracují větší část pracovní doby v nepříznivé pracovní poloze (v předklonu nebo vypjatě). Pracovní plošina se přizpůsobuje požadavku optimální výšky v předpažení. Zvedací plošiny mají většinou hydraulické ústrojí s bezpečnostním zařízením proti pádu plošiny. Existují plošiny jedním svislým teleskopickým válcem, se dvěma teleskopickými válci, s nůžkovým zvedáním, dále pak pojízdné s výkyvným výložníkem, otáčejícím se v rozsahu 360°, s kloubovým výložníkem a zvláště konstruované zvedací plošiny pro extrémní výšky. Značně oblíbené jsou malé zvedací plošiny na výložníku s možností pohonu elektromotorem na světelný proud. Výška zdvihu plošiny dosahuje 2 – 16 m, mimořádně až 25 m, u speciálních zařízení i 35 m a víc. Užité zatížení je závislé na výšce plošiny a její konstrukci a činí od 100 kg do 400 kg, u nůžkových až 1 000 kg. V poslední době se uplatňují teleskopické samohybné mechanismy jako zvedací plošiny s velkým užitným zatížením. Jejich ovládání umožňuje přesné polohování ve všech směrech. Mají bohaté doplňkové vybavení, které lze rychle měnit podle potřeby. Pokud jsou vybaveny horním vozíkem a teleskopickým výložníkem, mohou působit z jednoho pevného bodu pouze nastavováním polohy vozíku. Se speciální kinematikou obsáhnou tyto mechanismy svislý rozsah až 35 m, z toho až 7 m pod úroveň postavení stroje. Po silnicích se mohou přemísťovat rychlostí až 20 km/hod.

- Předpínání prefabrikovaných prvků se provádělo na pevně daných délkách s pevně danými průřezy prvků. Firma NOE má nyní patentované bednění s napínací linkou, jehož délka lan se přizpůsobuje délce předpínaného prvku podle potřeby a tím se snižují výrazně výrobní náklady. Vzájemným oddělením napínacích bednění na jedné napínací lince lze vyrobit různé průřezy v libovolných délkách se silou předjetí až 6 000 kN.

- Systémové plošné bednění pro provádění monolitických konstrukcí vyrobila firma Meva styčnými deskami s betonem z recyklovaných materiálů, umožňujícími bezvadné povrchy konstrukcí po odbednění, trojnásobnou životnost proti dosud používaným deskám z překližek a s jednodušší opravitelností. Na stavbách, kde byly desky uplatněny, se dosáhlo až 200násobné opakovatelnosti bez závad.

- Potřeba renovovat omítku na celkem 24 schodištích u tří- a čtyřpodlažních obytných objektů bez vystěhování obyvatel byla důvodem pro uplatnění lehkého malého ručního zařízení na stříkanou omítku. Připravená malta se dávala do zásobníku zařízení a odtud se dopravovala hadicí až

na vzdálenost 20 m, což bylo pro danou potřebu dostatečné. Pohon obstaral motor 1,1 kW.

Zařízení má název PFT Schwing II. Práce proběhly rychle, čistě a úsporně bez obtěžování osazenstva domů.

- Zařízení na mytí kol aut před výjezdem ze staveniště vyvinula firma Padima podle CE norem pro všechny druhy vozidel. Až 230 řízených trysek při spotřebě 4,715 l/min. očistí i ty nejspínavější pneumatiky. Voda probíhá v uzavřeném okruhu, v němž jsou zařazeny čisticí, filtrační a dávkovací prvky. *Podle Baumarkt + Bauwirtschaft 8/2002, str. 40 – 52, 62*

- Na stavbě výškového souboru Galileo ve Frankfurtu použila firma Peri ACS technologii šplhavého bednění pro provedení betonových jader s výtahovými šachtami a schodišti. Objekt sestává ze čtyř věžových budov o výšce 136 m. Dále firma použila Peri Skydeck hliníkové bednění pro stropy a fasádní třípodlažní prvky v zájmu sloučit všechny do jednoho optimálního výrobního postupu. Celý bednicí soubor šplhal postupně vzhůru bez požadavků na uplatnění jeřábu s bezpečností, která byla podstatně vyšší než požadovaná. Pouze poslední tři podlaží byly provedeny pomocí 65 sad překližkového bednění.

- Avantgardní stavba vědeckého střediska Phaeno Science Center ve Wolfsburgu má tvar lodi na suchu a bude sloužit veřejnosti k seznámení s novými poznatky z přírodovědy a techniky. Očekává se návštěvnost kolem 260 tisíc osob ročně. Zprvu se zdálo, že betonová konstrukce stavby není technicky realizovatelná, řešení se našlo pomocí tvarově složitějšího speciálního bednění firmy Doka, vyplněného samohutním betonem ve velmi tekutém stavu pro vyplnění všech míst v konstrukci. Jednalo se o celkem deset rozličných kónických jádrových stavebních dílů s výškou od 5 do 7 m; celkem bylo vyrobeno navíc okolo jednoho tisíce prefabrikovaných prvků s milimetrovými výrobními tolerancemi.

- Známa televizní věž v Berlíně na Alexanderplatz prošla od roku 1991 postupně náročnou rekonstrukcí. Po dokončení betonářských prací se v roce 2001 počala obnova spodní části věže včetně známé konzolovitě střechy v přízemí se špičkou, visící ve vzduchu jen 20 cm nad podlahou. Práce si mimo jiné vyžádaly 5 000 m² stříkaného betonu. Článek přináší další popis postupu rekonstrukce.

Podle Baumarkt + Bauwirtschaft 12/2002, str. 52, 56 a 61

- Nový samohutnicí beton s vysokými vlastnostmi vyvinula německá firma

TECHNICKÉ NOVINKY PRO STAVEBNÍ PRÁCE

- Zvedací plošiny se stále více prosazují zejména v rekonstrukcích stávajících budov místo budovaného lešení. Hlavní nevýhoda

Readymix z Ratingenu pod názvem Aaton ultra. Tento beton vyžaduje zejména u svislých betonových prvků (sloupy a stěny) pečlivý postup podle statického výpočtu, který uvažuje s hydrostatickým tlakem na základě rychlosti betonáže. Při výšce stěn nad 4 metry se vyskytuje tlak čerstvého betonu 60 až 100 kN/m² a volba vhodného bednění je velmi důležitá. Beton umožňuje betonáž množství prvků s různou geometrií a nedovolí svou tekutostí vytvářet hnízda nebo nekvalitní objemy betonu. Vibrace se neprovádí.

- Firma Siemens dodala na trh nový hlásič požáru, který se přizpůsobuje podmínkám nasazení (vysoké místnosti, silný průvan, značné kolísání teploty, kouř, prach), a tím je imunní vůči chybnému poplachu. Zařízení dokáže porovnávat charakteristiky požáru navzájem, vyhodnocuje přitom rozličné veličiny vlivu, analyzuje samostatně průběhy signálů a porovnává je se vzorovými signály v databance.

- Švýcarská firma Swisspacer nabízí rozpěrku ze silně izolační umělé hmoty pro okenní konstrukce, která má tisíckrát menší tepelnou vodivost (méně než 0,2 W/mK) než rozpěrky z hliníku (200 W/mK). Tím lze snížit hodnotu tepelných mostů o více než 60 %. Při vnější teplotě -10 °C a vnitřní +20 °C se zvýší povrchová teplota na okrajích oken z 5,3 °C u hliníku na 9,2 °C, a tím se v podstatě vyloučí kondenzace na okrajích okenních tabulí.

- Novou podkladní cementovou vrstvu, schopnou unést po deseti dnech konečnou povrchovou úpravu, vyvinula německá firma Sicotan Osnabrück. Ochranná stabilizace povrchu vrstvy zadrží zbytkovou vlhkost pro úplnou hydrataci cementu ve vrstvě. Výrobek byl patentován u Evropského patentového úřadu.

- Impulzní větrací systém pro podzemní garáže od firmy Novenco nemá větrací kanálky a uplatňuje se tam, kde lze upustit od použití požárních stěn nebo sprinklerů. Systém je certifikován německým Ústavem pro stavební techniku a nevyžaduje zvláštní schválení v jednotlivých případech. Podle *Deutsches Ingenieur Blatt 1/2/2003*, str. 55 – 59

ÚČINNÁ METODA ZAMĚŘENÍ BUDOV

Při rekonstrukcích a modernizacích stávajícího stavebního fondu je nezbytné provést zaměření současného stavu budovy, které se dosud provádělo

tradičními měřicími pomůckami – pásmem a metrem. Digitální zaměření je moderní metodou, která značně snižuje časové a nákladové parametry zaměření. Je výhodná zejména tam, kde se nedochovala výkresová dokumentace dotčené budovy. Spotřeba pracovního času u tradičního zaměření je při vzorku zaměřované budovy 1 000 m² plochy: dvě osoby/jeden týden na místě a další týden při zpracování skutečných měření a skic. Navíc je tento způsob zaměření ještě složitější u fasád. Digitální způsob však automatizuje a zkracuje celý průběh zaměření a je spolehlivý i v nepříznivých klimatických nebo místních podmínkách. Přitom pracuje přesně, bez chyb a omylů. Existuje více způsobů digitálního zaměření:

- flexibilní evidenční systém,
- tachymetrický systém a
- fotografické zachycení.

To se používá zejména v památkové péči. Mobilní hardware umožňuje ihned odstranit nejasné problémy. Změřené hodnoty lze přenášet do celého systému, stejně tak jako fotodokumentaci detailů, povrchů ale i škod. Flexibilní nebo fotografické systémy jsou vhodné i pro inženýrské a projektové kanceláře, které provádějí zaměření jen občas. Tachymetrický systém je nákladný a je výhodnější si jej zapůjčit.

Podle *Deutsches Ingenieur Blatt 1/2/2003*, str. 42 – 45

SOUČASNOST A BUDOUCNOST BETONŮ

Náměstek ředitele pařížského CSTB (Vědeckého a technického střediska pro stavebnictví) Robert Copé se vyjádřil v obsáhlém článku k současné a budoucí problematice betonů. Především je vždy třeba hovořit o betonech, neboť je jich mnoho druhů a mají velmi rozdílné podmínky uplatnění. Současný stav zkoumání vlastností betonů vychází již z uplatnění nanometrických měřitek místo dosavadních mikrometrických měřitek; to znamená, že se v posuzování vlastností betonů podstatně snížila toleranční pole. Klasické betony mají odolnost na porušení tlakem řádově 30/40 MPa. Betony s vysokou odolností dosahují až 70/80 MPa a při zlepšení výrobních podmínek až 120 MPa. Výroba betonů s ultra vysokou odolností je pak záležitostí poměru vody k cementu, tedy pouze minimálního množství, potřebného k procesu hydratace, a také použití kovových výztužných vláken. Jejich odolnost pak může dosáhnout až 200/250 MPa. Prostředky, které se v současné době používají při analýzách vlastností betonů, jsou stále sofistikovanější, jsou založeny

na statistice a výpočetních modelech. Jinou skupinu představují betony s novými vlastnostmi – betony samoukládací (BSU) a samonivelační (BSN). Betony BSU jsou velmi tekuté, vykazují velmi dobré vlastnosti bez potřeby dalšího ošetření po položení. Jejich odolnost je v řádu 50 až 100 MPa. Značně snižují zatížení životního prostředí v okolí (hluk), neboť nevyžadují vibraci. Betony BSN výrazně snižují pracnost, neboť po jedné jediné operaci jsou připraveny jako podklad pro konečnou povrchovou úpravu vodorovné plochy. Mechanické vlastnosti jsou však značně nižší, jen asi 20/40 MPa. Při vysokém obsahu vody však vyžadují vysoušení vždy podle místních podmínek. V současné době stagnuje další vývoj betonů s cemento-skleněnou strukturou. Jejich možnosti (tenké betonové prvky) dosud neumí výrobní sféra využít (zavedení malého třetího rozměru – tloušťky do výrobního procesu) a ve francouzských podmínkách hrají značnou roli také dražší cenové relace při použití skla. To se může stát limitním i pro další obdobné kompozitní případy. Aby mohl takový cement dokonale hydratovat v tenkých prvcích, musely by být prvky udržovány v hygrometrickém prostředí (se 100% vlhkostí), aby se zamezilo schnutí. V současné receptuře betonů má kamenivo stále menší rozměry. Betonová směs se tak postupně stává maltou, jejichž kvalita je dosahována kvalitou homogenity malty. To také bude hlavním polem úsilí, spojeného s kvalitou betonů – perfektní zpracování směsi. Pokud to lze říci, pak se zpracování betonové směsi bude blížit technologiím, známým z farmaceutického průmyslu. Vstup biochemie do výroby betonů může konkrétně bránit tvorbě mikroorganismů, houbám, plísním nebo lišejníkům na povrchu betonových prvků. Důležitý rozvoj těchto kompozitních možností bude výsledkem vstupu polymerů. Výzkumné laboratoře již pracují na zavádění polymerů na minerálním podkladě. Nové materiály pak spojují v sobě vlastnosti organických a minerálních složek. Otázkou bude jen cenová relace a stabilita vůči vodě. Práce na betonu, který by byl samočisticí, případně snižoval stupeň znečištění, v současné době pokračují a výsledky tohoto úsilí mohou přinést efekty v podobě prodloužení životnosti betonových konstrukcí, ve vyšší estetičnosti, v ochraně konstrukcí proti vlivům povětrnosti a s tím spojených nižších nákladů na údržbu. Co se týče kombinace betonu s dřevní hmotou, není to otázka pro výzkum, nýbrž pro praktické použití tam, kde to je možné a užitečné uplatnit (nižší hmotnost, vyšší izolační schopnost). To platí i o možnosti vkládat do betonu elektřinu vedoucí prvky, použitelné např. k vytápění nebo k odstraňování náledí na komunikacích. Beton je po teoretické stránce již blízko vrcholu svých možností

rozvoje. To neznamena, že se v dalším jeho použití uplatní ihned všechny teoreticky zpracované poznatky. To si ještě vyžádá mnoho času a bude to velmi dlouhý proces zlepšování, hledání rovnováhy mezi cenami materiálu a jejich vlastnostmi atd. Avšak, jestliže se donedávna zlepšily vlastnosti betonů za krátkou dobu až 25x, pak v blízké budoucnosti bude obtížné dosáhnout tohoto zlepšení vlastností maximálně dvakrát. Nepůjde však jen o trvanlivost a pevnost betonů, nýbrž také o komfort, udržení prostředí, o úniky tepla betonem, o zdravotní otázky. Na závěr se autor přimlouvá, aby se betony připravovaly ve výrobních s vysoce odbornou obsluhou, s přesně vyváženými komponenty ve směsích a za optimálních podmínek prostředí. Vyvolává představu o stejné výrobě jako např. automobilů, to jest s následným staveništním montážním procesem s velmi přesně stanovenými vlastnostmi stavebního díla a přesnými zakalkulovanými náklady. Podle *Technique et Architecture* 462/2002, str. 24 – 29

PROBLÉMOVÉ OTÁZKY U VÝSTAVBY PŘEHRADY TŘI HRDLA V ČÍNĚ

Na řece Jang-tse se staví největší přehrada na světě v místě zvaném Tři hrdla. K vůli výstavbě přehrad se muselo příkazem přemístit 1,2 mil. obyvatel jinam a zrušilo se mnoho starých prvků osídlení. Dopady výstavby na okolí jsou sporné: špinavé vody se budou řekou hůře odvádět a nová industrializace okolí ještě situaci zhorší. Úřady se tím zabývají se značným zpožděním. Jen 10 až 15 % projektů počítá s ochranou životního prostředí do roku 2010. Přehrada má však být v provozu již v roce 2003. Řeka Jang-tse je 6 300 km dlouhá. Výstavba přehrad stojí 27 mld. dolarů. Světová banka napadá ještě jednu, možná horší skutečnost: Požaduje, aby se dělníkům na stavbě přehrad podstatně zlepšily dosud „hrůzné“ pracovní, bezpečnostní a zdravotní podmínky. Patrně to váže na poskytnutí požadovaných subvencí na výstavbu. Čínská strana je udivena tímto postojem, neboť firmy přece dodávají kvalitní práce v nižší ceně, ve které jsou započítány také jiné zaměstnanecké podmínky než jinde (nižší mzdy, jiné sociální a další podmínky, např. ubytování pod plachtami). Přehrada také umožní rozvoj celé velké oblasti (elektrifikace, odstranění nebezpečí záplav, atd.). O výše uvedeném znečištění vod přehrad a jejího zanášení však ani slovo.

Podle francouzského tisku, *Tribune* 10. 1. 2003

VÝSLEDKY SOUTĚŽE GLASSHOUSE 2002

Stále větší oblibenost skleněných stavebních konstrukcí vedla k vypsání soutěže architektů do 30 let pro nejlepší řešení na využití skla v návrzích budov. Výsledky soutěže překvapivě ukázaly, že lze řešit všechny nosné konstrukce (stěny, stropy, střechy) pomocí skleněných nebo skleněnými vlákny zesílených prvků a dosáhnout vysokého přirozeného osvětlení interiérů. Některé návrhy byly velmi progresivní, např. vytvářely seskupení krystalů. Všechny návrhy řešily otázku vyšší izolační schopnosti sendvičových skleněných stěn pomocí různých vložek, filmů nebo reflexních hmot. Soutěže se zúčastnili mladí architekti ze všech zemí Evropské unie.

Podle *Architecture d'aujourd'hui* 342, str. 84 – 87

NOVÁ KONSTRUKČNÍ ŘEŠENÍ BUDOV

Na počátku nové éry rozvoje společnosti se objevují návrhy staveb s proměnnou konstrukcí, napomáhajících řešit volbu mezi možnostmi průmyslově pojatého stavebnictví a touhou architektů po zcela individuálním návrhu. Nové možnosti statických výpočtů cestou simulací a laboratorních zkoušek dovolují navrhovat konstrukce, jejichž tvary nejsou odvozeny od přímých linií a ploch a naopak do hry vstupují prohýbané tvary s jedním nebo i dvěma zakřiveními. Dosud se tyto možnosti vázaly na monolitický beton. Příkladem toho je budova terminálu TWA na letišti J. F. Kennedyho v New Yorku, nebo kulturní středisko v Le Havru. V modernějších návrzích s použitím prefabrikovaných prvků jsou zakřivení těles podrobována velmi přísné kontrole při výrobě, kompletaci i za provozu budov. Kroucená věž, navržená v roce 2001 arch. Frankem Gehrym (autorem Tančícího domu v Praze) pro správní budovu Ustra v Hannoveru, je příkladem postupného pootáčení základní konstrukce kvádrů z přímých ploch po jednotlivých podlažích. Tímto způsobem je nyní realizována 186 m vysoká věž ve švédském Malmö. Anglický architekt Foster u věže Swiss Re (Londýn) řešil torzo věže také po podlažích, avšak z prvků, které samy již nebyly pravouhlé; u návrhu na budovu společnosti Mercedes Benz v Mnichově mají jednotlivé prvky tvar dvojité vrtule. U všech uvedených případů se uplatňuje v široké míře sklo, nyní již v zakřivených plochách s dosud ne zcela zvládnutou výrobní technologií. V budoucnu bude vývoj směřovat k použití

forem s numerickou regulací, určených pro prefabrikáty z betonu, skla nebo hliníku. Pro příští výstavbu místo Trade World Centra v New Yorku se uvažuje s použitím akrylátových panelů pro trojrozměrné konstrukce z polyuretanové pěny. Totéž již bylo použito v interiéru kavárny výškové budovy Condé Nast v New Yorku (arch. Gehry). Pro další rozvoj skleněných prvků s dvojím zakřivením bude nutno použít v zásadě vrstveného skla zejména z důvodů bezpečnosti proti rozbití. Fasáda věže v nizozemském Doetinchemu je příkladem použití panelů z polystyrenu, zesíleného skleněnými vlákny, vyrobených v extrémně přesných formách. Skleněné prvky pronikají i do nosných konstrukcí stěn a stropů, jde o dražší řešení, avšak značně účinné a cenově přístupné v případě většího rozsahu použití ve velkých projektech.

Podle *Architecture d'aujourd'hui* 342/2002, str. 58 – 65

NOVINKY ZE SVĚTA

- Nová knihovna v Alexandrii (Egypt) je postavena ve tvaru velkého šikmého disku s průměrem 160 m, který v sobě zahrnuje sedm podlaží, schopných přijmout až 2 500 návštěvníků. Svislé konstrukce jsou z betonu, vodorovné ze dřeva a celé pojetí interiéru je svou strohostí poplatno autorovi návrhu, norskému ateliéru Snohetta z Oslo. Vyšší obvodová stěna je z granitu a je obrácena k jihu z důvodů vysokých letních teplot. Není zcela jasné, zda bude knihovna v tomto rozsahu využita. Její celkový plošný rozměr je 85 400 m². Náklady dosáhly výše 176 mil. dolarů.

- V londýnském Docklandu byl pro další výstavbu vybrán návrh pro severní nábreží (North Quay), navrhuující dvě věžové a jednu střední budovu o celkové ploše 220 000 m². Převážná část fasád bude z čirých skleněných a kombinovaných panelů. Autoři návrhu Cesar Pelli a Alsop.

- Rakouské město Štýrský Hradec (Graz) získalo pro funkci Evropského kulturního centra 2003 novou mimořádnou stavbu ve tvaru ovoidní křišťálové konstrukce, spojené s přístupovým mostem na ostrov na řece Mur. Konstrukce je z trubkových nosníků s akrylovými trojbokými obvodovými panely, průhlednými v místě amfiteátru a neprůhlednými dřevanými v místě restaurace. Budova působí dojmem, jako když pluje po vodě. Dopady slunečního světla na fasádu budou různě působit na okolí podle sklonu odrazných ploch. Autor Vito Acconci z New Yorku.

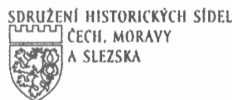
- V anglickém městě Gateshead na řece Tyne se staví velká koncertní síň podle

návrhu Normana Fostera v duchu poslední módy jako válcová ocelová konstrukce s částečným skleněným zastřešením na obvodových i vnitřních betonových stěnách tak, aby se nepřenášel žádný zvuk zvenčí do sálu a opačně. Plocha stavby by zabrala dvě fotbalová hřiště. Článek popisuje podrobnosti návrhu i jeho provedení a začlenění stavby do městských souvislostí na břehu řeky. Dosud dominantní obloukový most přes řeku bude novou stavbou zatlačen do pozadí.

• Firma Arup-konsultant vyvinula nový osobní výtah, který bude odolnější proti ohni a podstatně zkrátí dobu, potřebnou k evakuaci výškových budov na 40 % v porovnání s dosavadními parametry. Výtah bude zahrnut do již rozpracovaného projektu 500 m vysoké věže World Financial Centre v Šanghaji, která se stane nejvyšší budovou světa. „Výtahy musí evakuovat všechny osoby v budově, neboť je nesmyslem, aby lidé běželi 50 nebo více podlaží po schodech a překáželi si.“ Uvedený typ výtahu nebude z technických a ekonomických důvodů používán v budovách s méně než 15 podlažími.

Podle Building 09/2003, str. 14, 19, 42 – 48; Building 10/2003, str. 18 - jp -

SDRUŽENÍ HISTORICKÝCH SÍDEL ČECH, MORAVY A SLEZSKA

je dobrovolnou, zájmovou, nestranickou a nevládní organizací, která si uložila za cíl vytváření podmínek a účinných nástrojů pro zachování kulturního dědictví, zejména pro regeneraci území historických sídel, včetně zlepšování stavu životního prostředí.

Cílem snahy členů sdružení je i propagace a trvale udržitelné využívání kulturního dědictví. Sdružení vzniklo z iniciativy východočeských historických měst v roce 1990 a bylo založeno v Litomyšli jako reakce na velmi neutěšený stav památkového fondu, zejména památkových rezervací. Dnešní stav našich historických sídel, která téměř doslovně vstala z popela, iniciátorům dává bezesporu velké zadostiučinění. Stačí navštívit členská města Sdružení a dáte mi jistě za pravdu.

K 1. lednu 2003 sdružuje celkem 192 členů – 187 řádných členů (obcí, měst a městských částí) a 5 členů přidružených. Ve dnech 20. – 21. března 2003 se uskutečnil v Třeboni VI. řádný sněm historických sídel Čech, Moravy a Slezska, který zvolil své nové orgány a projednal další cíle. Jsem přesvědčen, že cíle Sdružení i výsledky jeho snažení jsou téměř identické s cíli a výsledky práce členů ČKAIT a ČSSI. Výsledky práce našich členů – inženýrů a techniků – jsou zhmotněním snah politických reprezentací měst a obcí. Jako zástupce inženýrských organizací jsem se účastnil jednání řádného sněmu. Nejdůležitějším přijatým dokumentem na sněmu, se kterým vás chci seznámit, je

Prohlášení SHS ČMS při příležitosti konání VI. řádného sněmu v Třeboni ve dnech 20. – 21. 3. 2003.

SHS ČMS vydává u příležitosti konání svého VI. řádného sněmu následující prohlášení, v němž reaguje na aktuální situaci vzniklou v oblasti péče o kulturní dědictví v souvislosti s realizací druhé fáze reformy veřejné správy.

1. Reforma veřejné správy svěřila většinu historických sídel ČR, resp. většinu členů SHS ČMS, novou roli v oblasti péče o kulturní dědictví, a to jak v přenesené, tak v samostatné působnosti. Tato sídla jsou odhodlána dostat těmto svým novým kompetencím s tím, že je nutné výrazně prohloubit a zefektivnit spolupráci mezi

- ústředními orgány státní správy (zejména MK ČR),
- kraji a
- obcemi

a že se každý stupeň veřejné správy na úseku péče o kulturní dědictví v maximální míře chopí svých odpovědností. SHS ČMS je připraveno podílet se na nutném monitorování průběhu reformy veřejné správy, na jejím průběžném vyhodnocování a optimalizaci.

2. Členské obce SHS ČMS vyjadřují znepokojení a ostrý nesouhlas se stavem reformy veřejné správy. Považují dosavadní způsob legislativního a finančního řešení reformy veřejné správy za nedostatečný a nedořešený. Mají obavy ze zbytečné byrokratizace ČR. Kromě jiného považují za jeden ze základů nápravy tohoto stavu nový zákon o rozpočtovém určení výnosu z daní. Apelují proto na odpovědný přístup při jeho formulování i při jeho projednávání. Cílem musí být nalezení takového rozdělení vybraných daní mezi stát, kraje a obce, které bude v souladu s přesuny kompetencí.

3. SHS ČMS považuje za významný nástroj v systému péče o kulturní dědictví dotační politiku státu, krajů a obcí. Zejména považuje za nutné zachování dotačních programů MK ČR na památky za podmínky jejich podstatné novelizace, resp. jejich plnému přizpůsobení podmínkám reformy veřejné správy. SHS ČMS vyžaduje dostatečné finanční vybavení těchto programů (nejméně úroveň roku 2000). Částku určenou pro Program regenerace MPR a MPZ na rok 2003 považuje za naprosto nedostatečnou.

4. SHS ČMS jednoznačně požaduje, aby finanční prostředky určené do roku 2002 na památky v rámci výkonu státní správy na úrovni okresních úřadů (např. 155 mil. Kč v roce 2002 a 500 mil. Kč v roce 1995) byly navráceny k financování péče o památky. Například tak, aby obcím s rozšířenou působností bylo umožněno poskytovat tyto finanční prostředky jako příspěvky na obnovu památek podle § 16 platného památkového zákona.

Věřím, že text provolání, který jsme publikovali v doslovném znění vás čtenáře Z + i časopisu ČKAIT zaujal. Byl bych rád, pokud by se již téměř tříletou spoluprací Kolegia pro technické památky ČKAIT & ČSSI podařilo povýšit, co do jejího významu, přijetím Kolegia za přidruženého člena Sdružení. Věřím, že v roce 2003, který je i z iniciativy Kolegia v rámci Dnů evropského dědictví rokem technických památek a ve kterém se naopak Sdružení aktivně podílí na přípravě dvou našich celostátních mezinárodních akcí, kterými jsou „2. Bienále technických památek“ i 8. ročník konference „Městské inženýrství 2003“ s tematikou „Rekonstrukce center historických sídel z pohledu městského inženýra“, by se nám to mohlo podařit. Obdobně jako 2. Bienále je hlavní celostátní profilovou akcí Kolegia, kterou by rádo informovalo veřejnost o své činnosti a činnosti spřátelených nevládních organizací, jsou Dny evropského dědictví takovouto celostátní akcí pro Sdružení. Požádal jsem proto tajemnici SHS ČMS Dr. Janu Kobzovou, aby pro čtenáře Z + i připravila o této akci krátkou informaci, kterou vám předkládám.

Dny evropského dědictví (European Heritage Days – EHD)

Jsou významnou celoevropskou kulturně poznávací a společenskou akcí, která se koná od roku 1991 pod záštitou Rady Evropy a k jejímž myšlenkám se dnes hlásí 47 zemí Evropské kulturní konvence. Dny evropského dědictví rozšiřují a zvyšují všeobecné povědomí o našem kulturním dědictví. Pro širokou veřejnost

zpřístupňují co nejvíce zajímavých a výjimečných památek, budov, objektů i prostor. Nesoustřeďují se pouze na prohlášené historické památky jako jsou hrady, paláce, katedrály, ale otevírají i dveře soukromých a veřejných budov (radnic, soudů, škol, obytných domů atd.), které nebývají přístupny veřejnosti nebo pouze příležitostně a částečně. V objektech, které jsou běžně přístupné veřejnosti a je v nich vybíráno vstupné, může být tento den vstup volný nebo by měl být nabízen speciální program (například zvláštní prohlídková trasa, koncert, výstava atp.). V rámci EHD je obdobným způsobem kladen důraz také na zpřístupnění movitého kulturního dědictví.

K nejdůležitějším cílům této akce patří: chránit kulturní dědictví v nejširším slova smyslu, zlepšit informovanost o jiných kulturách, uznávat všechny kultury bez ohledu na jejich rozšíření a prosazovat multikulturní přístup, nahlížet na kulturní dědictví jako na devízu, kterou lze využít v boji proti netoleranci a nesnášenlivosti, podporovat otevřený a svobodný pohled na kulturu, což má vliv nejen na rozvoj ekonomický, ale též na udržitelný rozvoj lidské společnosti.

Česká republika se do akce zapojuje od roku 1991. Sdružení historických sídel Čech Moravy a Slezska vystupovalo nejprve jako spolupořadatel, od roku 1998 jako národní garant této akce v České republice.

Dny evropského dědictví v České republice

Jsou pořádány pravidelně vždy druhý zářijový víkend. (Termín není dogma.) O týden dříve je tradičně pořádáno národní zahájení EHD. Pořadatelem je vždy Sdružení a členské město Sdružení, které vyhraje výběrové řízení vypsane Sdružením pro pořadatele této akce. Podpora vrcholných vládních činitelů a orgánů dává Dnům evropského dědictví v České republice patřičný význam a rozměr a vůči světu jasně signalizuje příkladný postoj nejvyšších autorit našeho státu.

Protože garantem EHD v ČR je nevládní nezisková organizace SHS ČMS, je adresa Národního koordinačního sekretariátu EHD v ČR totožná s adresou Sdružení.

Hlavním garantem EHD v ČR je Sdružení, které akci koordinuje a připravuje v úzké spolupráci s lokálními guaranty = subjekty (zpravidla obec, ale i muzeum, zájmové sdružení, ... ale i jedinec), který za všechny vlastníky i správce památek vyplňuje přihlášku a organizuje akci v dané lokalitě. Garantem může být každý,

kdo se k EHD přihlásí a vlastní či spravuje památku – jinými, učenými slovy:

„Základní organizační jednotkou EHD v ČR je lokální garant. Jde o subjekt, který v daném sídle koordinuje přípravu, průběh a vyhodnocení EHD. Vždy je lepší, když je celá akce v dané lokalitě organizována z jednoho organizačního centra, než když se každý vlastník (provozovatel) památky v daném místě přihlašuje sám. Z mnohaleté zkušenosti vyplývá, že takto organizované EHD v lokalitě čili EHD s jistou koncepcí, jistým propojením a případně i se společně pořádanými doprovodnými akcemi celoměstského či celoregionálního charakteru jsou navštěvovány občany nejen blízkého okolí a mají velký význam pro turistický ruch. Vzhledem k tomu, že v ČR se celá organizační struktura opírá o komunální sféru, je nejčastějším lokálním garantem obec, na jejímž území se nacházejí takové součásti národního dědictví, které lze zapojit do EHD. Obec jako lokální garant pověřil vlastní organizací EHD příslušný odbor obecního úřadu, své informační centrum, kulturní středisko, muzeum či jiný subjekt. Ten pak s vědomím obce připravuje výběr památek k zapojení do EHD, organizuje doprovodné akce vázané na památky či akce celoměstské. Lokální garant, který je garantem EHD v dané sídelní jednotce, přihlašuje památky a akce do celostátního organizačního systému EHD, garantuje realizaci přihlášených aktivit a je národnímu sekretariátu partnerem při tvorbě katalogu a při sběru a hodnocení informací o průběhu příslušného ročníku EHD. Osoba odpovědná za EHD je pak konkrétní osoba, kterou představitel lokálního garanta pověřil zpracováním celé akce, tedy i přihlášením k EHD.“

Dny evropského dědictví v ČR jsou samy o sobě zajímavým a stále atraktivnějším turistickým produktem a významnou aktivitou pro domácí i zahraniční cestovní ruch.

SHS ČMS, národní garant EHD za Českou republiku, připravuje každoročně přehled památek a akcí, které budou otevřeny v rámci EHD – katalog tištěný i na Internetu (<http://www.ehd.cz>).

Ing. Svatopluk Zídek, Kolegium pro technické památky ČKAIT & ČSSI

I. FIB KONGRES ÓSAKA, 2002

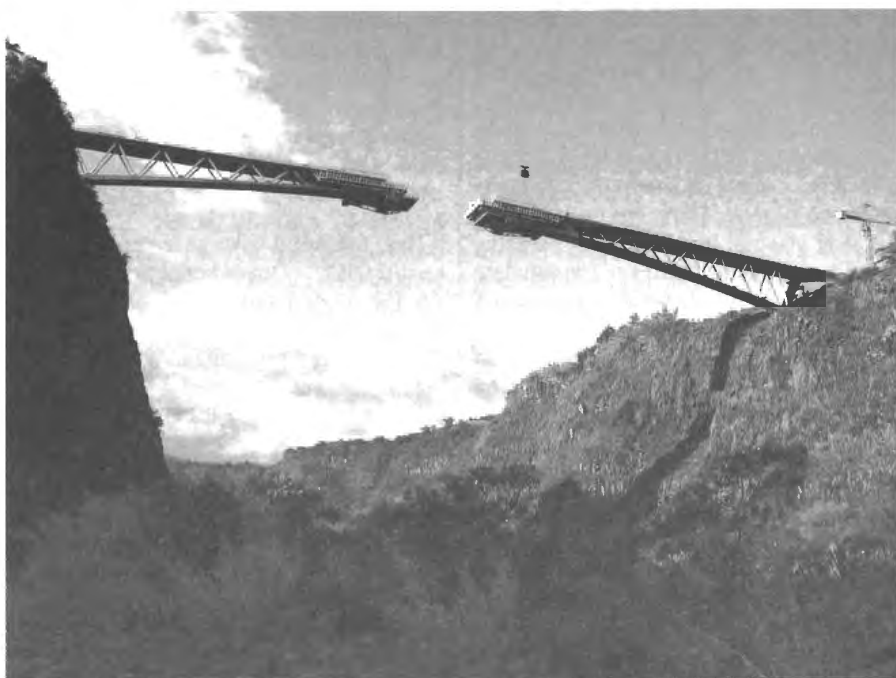
V říjnu loňského roku se v konferenčním centru OICC – Ósaka konal první kongres *fib* (*fib* – *fédération internationale du béton*) „Concrete Structures in the 21st Century“. Mezi četnými zahraničními hosty byla i delegace účastníků z ČR (25 osob) v čele s předsedou ČBS Doc. Ing. Janem L. Vítkem, CSc.

Mimořádným úspěchem České republiky bylo udělení ceny „2002 *fib* Award for outstanding structure“ stavbě „Tunely metra trasy C pod Vltavou“ v kategorii Inženýrské stavby – kolektiv autorů J. L. Vítek, S. Dostál, J. Bělohav, J. Sob a Z. Tobolka, Metrostav, a.s. a Kuňák, Metroprojekt, a.s. Je to již druhé ocenění, které bylo předáno do ČR – první byla Lávka přes Švýcarskou zátoku na Vranově Prof. Stráského (oceněna v roce 1994). V IK 2003 byl publikován článek, který podrobně popisuje celou konstrukci i postup prací na tunelech.

Další cena v této kategorii byla udělena mostu Bras de la Plaine Bridge, La Réunion, Francie, hlavní autorský tým Jean Muller, Jean-Marc Tanis, Serge Montens, Frédéric Menuel a Eric Barlet (JMI), Pham Xuan Thao, Gilles Causse, Bruno Radiguet a Jean Pierre Viallon

PB 6 Tower v La Défense v Paříži, Francie

Stavba mostu Bras de la Plaine Bridge, La Réunion, Francie

(Bouygues TP) a Alain Amédéo. Lehkosti a elegance mostu s rozpětím 280 m bylo dosaženo nahrazením plných stěn běžného komorového průřezu ocelovými trubkovými vzpěrami. Vzpěry slouží nejen jako spojnice horní a spodní betonové desky (vysokopevnostní beton B60), ale zároveň jsou jimi vedena předpínací lana. Třetí oceněná inženýrská stavba je Sart Canal Bridge, La Louvière, Belgie, autorského kolektivu Jean-Marie Cremer, Clément Counasse, J. Y. Delforno, V. De Ville de Goyet, A. Lothaire, V. Radu (Bureau d'Etudes, Greisch - BEG). Most pro kanál se nachází 50 km jižně od Bruselu. Ocenění získal díky návrhu ladné křivky boční stěny konstrukce (7,1 m) a množství zatížení – 65 000 tun betonu a 80 000 tun vody. Deska mostu má šířku 46 m a je spojitá přes třináct polí o rozpětích 36 m. Provedena byla z betonu C40/50.

V kategorii Budov získala hlavní cenu PB 6 Tower v La Défense v Paříži, Francie, hlavní autoři Pei, Cobb, Freed. Porota zde ocenila především elegantnost 148 m vysoké administrativní budovy s mandlovým průřezem, který je vytvořen dvěma kruhovými segmenty. Každé ze 40 podlaží má plochu 1 600 m². Sloupy, které jsou navrženy na tlakové síly až 4500 t, jsou provedeny z vysokopevnostního betonu B80, stěny jádra z B60 a stropy z B45. Vzhledem k výšce budovy byly prováděny testy na modelech ve větrném tunelu, pravděpodobnostní výpočty s využitím meteorologických údajů respektujících rychlost větru a jeho nárazů.

Druhou oceněnou stavbou v kategorii Budov je The Scientia, University of New South Wales, Sydney, Austrálie – hlavní autoři Richard Francis-Jones, Jeff Morehen a Romaldo Giurgola (MGT Sydney), Richard Green (Taylor Thomson Whitting). Stavba je rozdělena na tři architektonicky různé části: pískovcové podium, kovové krabice a dřevěné foye. Prefabrikované prvky se klikatí pískovcovou fasádou a dodávají jí hloubku. Horní podlaží jsou podepřena betonovými opěrami a profilovanými T-nosníky.

Mimo oceněných staveb byly v obou kategoriích vyhodnoceny další dvě nebo tři stavby jako „Special Mention“.

Ing. Ivana Švaříčková
asistentka FAST VUT v Brně

Použité prameny:

- 2002 fib Awards for Outstanding Concrete Structures
- Ing. Alena Kohoutková, CSc. – *Estetika a design, Kolokvium Poznatky z 1. fib Kongresu Ósaka 2002, ČBS, Praha 2003*
- Ing. Vlastimil Šrůma, CSc. – *Úspěch českého betonu na fib Kongresu v Ósace, Beton TKS 6/2002*

VÝZVA

PŘÍPRAVNÝ VÝBOR ČESKÉ SPOLEČNOSTI STAVEBNÍCH KOORDINÁTORŮ ČESKÉHO SVAZU STAVEBNÍCH INŽENÝRŮ

vyzývá všechny zájemce – stavební inženýry, techniky, stavitele, autorizované osoby i další odborníky ve stavebnictví a v oboru bezpečnosti práce – ke spoluúčasti na ustavení České společnosti stavebních koordinátorů Českého svazu stavebních inženýrů. Tato odborná společnost ČSSI s právní subjektivitou si stanovuje za cíl zabezpečit profesní vzdělávání a koordinaci aktivit, stanovených připravovaným zákonem o koordinátorech bezpečnosti a ochrany zdraví na staveništích z hlediska odborného, tj. z hlediska profesionální úrovně koordinátorů ve znalostech a zkušenostech z průběhu a koordinace stavebního procesu v oblasti bezpečnosti, projektové, dozorové a realizační. Společnost považuje za nezbytné vytvořit podmínky pro sdružování způsobilých koordinátorů na základě odborných zájmů a garantovat výkon funkce koordinátora tak, aby se všichni účastníci investičního procesu, jichž se výkon funkce koordinátora nutně dotkne, počínaje investorem, projektantem, dozorovými orgány a konče zhotovitelem stavby vč. jeho pracovníků na stavbách setkávali a kooperovali s kvalifikovanými a způsobilými osobami. Společnost má zájem a může ve svých řadách sdružovat vysokoškolsky i středoškolsky vzdělané stavební odborníky a očekáváme, že se do jejich řad přihlásí řada odborníků z bezpečnosti práce a odbořových orgánů, které jsme kontaktovali a v jejichž zájmu je se sdružit a prosazovat kvalitní výkon profese koordinátora.

Funkce koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví na staveništích je v souladu se směrnicí rady č. 92/57/EHS postupně implementována do právního řádu všech zemí, které se připravují na vstup do EU, tedy i právního systému ČR. Připravujeme-li tedy i české stavebnictví k tomuto vstupu, je třeba specifikovat a vzdělávacím systémem ošetřit konkrétní činnosti, způsobilost a pravomoci koordinátorů pro výkon profese na všech úrovních, kde bude do stavebního procesu vstupovat. Zákonem stanovené koordináční a bezpečnostní povinnosti bude nutné zavést do běžné stavební praxe tak, aby zejména preventivní

Činnost koordinátorů měla nezanedbatelný efekt a konkrétní technická, organizační a legislativní opatření přinesla českému stavebnictví v bezpečnosti práce evropskou úroveň.

Česká společnost stavebních koordinátorů jako nezávislá, tvůrčí stavovská organizace chce již dnes připravit obsahově i věcně nabídku specializovaných seminářů k ověřování způsobilosti koordinátorů, systémově rozpracovat legislativní materiály, příručky, rukověti a návody a poskytnout příslušný servis vzdělání a praktických zkušeností a znalostí k širokému využití.

Prosíme proto všechny zájemce, kteří se chtějí na činnosti společnosti podílet a spolupůsobit při zodpovědném výkonu profese způsobilého koordinátora, aby na adresu České společnosti stavebních koordinátorů ČSSI, Sokolská 15, 120 00 Praha 2, nebo na e-mail: sklenar@cssi-cr.cz, případně telefonicky na č.: 227 090 411 poskytli svoje následující údaje: jméno, příjmení, titul; korespondenční adresa; e-mail; telefon.

Na základě poskytnutých údajů nebo po osobní domluvě budou zájemci přípravným výborem společnosti pozváni na ustavující schůzi ČSSK ČSSI a budou jim poskytnuty veškeré nutné vstupní údaje pro činnost společnosti a výkon funkce koordinátora.

*Dr. Ing. Vladimír Sklenář, CSc.
za přípravný výbor*

PRESTA JIŽNÍ ČECHY

Přehlídka stavebních realizací jižních Čech uzavřela již svůj druhý ročník. V prvním ročníku, zaměřeném na období let 1996 – 2000 (úmyslně bylo vynecháno předchozí období tzv. bankovní architektury), bylo přihlášeno 75 staveb a soutěžní porota byla nucena rozšířit soutěžní kategorie o opravy historických památek. O výsledcích jsme referovali v čísle 3/2001 Z + i.

Do druhého ročníku soutěže jsme vstupovali s obavami, že za dvouleté období (s možností přihlásit i stavby z roku předchozího) nebude zájem o přehlídku dostatečný. Milým překvapením bylo, že přihlášených staveb bylo více než v předchozím ročníku – celkem 79. Příčinu toho vidíme v dobré propagaci výsledků soutěže a zejména ve společné práci pořadajících organizací, tedy Českého svazu stavebních inženýrů, České komory

Cenu presta za stavbu Komunikační propojení Stromovky a centra města Č. Budějovice lávkou přes Vltavu a Malši přebírají Ing. Chromý za generálního projektanta, Doc. Tetter za investora, Ing. Zemek, zástupce zhotovitele, a Ing. Mach, projektant.

autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR a České komory architektů, což přineslo dobré organizační zajištění, velkou publicitu a prestiž akce (o to soutěžní přehlídka svým názvem usiluje). Druhým příjemným překvapením byla dobrá úroveň přihlášených staveb. Ze soutěže nemusela být vyloučena žádná z nich a jedenáctičlenná porota složená ze zástupců všech pořadajících organizací měla proto náročnou práci.

Hlavní cenou – **titulem PRESTA** a zajímavou soškou – byly oceněny stavby: V kategorii občanské a průmyslové stavby – novostavby

Gymnázium Písek – dostavba tělovýchovných a učebních prostor za slohově čistý soudobý architektonický výraz významově přesahující rámec regionu. Za citlivé začlenění tvarově výrazné novostavby do prostředí městského vnitrobloku, vtipnou kombinaci hmot a přírodních povrchů materiálů, nápaditý architektonický detail a kvalitní řemeslné zpracování. Stavebník Gymnázium Písek, projektant FACT v.o.s. Ing. arch. V. Krajíc, Ing. arch. L. Monhart, zhotovitel Kočí a.s., Písek.

V kategorii občanské a průmyslové stavby – rekonstrukce

Nemocnice Strakonice – rekonstrukce a přístavba pavilonu interny za příkladně provedenou rekonstrukci a přístavbu náročného zdravotnického zařízení. Za netradiční a dobře zvládnuté použití dřeva, za profesionální péči o každý detail stavby, invenční a účelný design a kvalitní

řemeslné provedení, včetně optimistického barevného řešení.

Stavebník Okresní nemocnice Strakonice, projektant A+U design, spol. s r.o., Č. Budějovice, AD atelier Č. Budějovice, zhotovitel Jihospol Strakonice a.s.

V kategorii rodinné domy a bytové stavby **22 bytových jednotek s lékárnou v Trhových Svinech** za nápadité hmotové ztvárnění nároží a navazující proluky v centrální části města, kvalitní zpracování stavebních detailů a design funkčních doplňků. Klasistické tvarosloví nárožního objektu ve spojení s tvarovaným objektem v proluce vytváří příjemné architektonické napětí kontrastem klidné a dynamické hmoty zdůrazněné kultivovanou barevností. Stavebník Město Trhové Sviny, projektant Atelier Urbanec – Ing. arch. Z. Urbanec Č. Budějovice, zhotovitel SEXTA spol. s r.o. Č. Budějovice.

V této kategorii byla udělena Zvláštní cena PRESTA s diplomem stavbě

Obytná vila BMS Touristik Č. Krumlov za hmotově zajímavé řešení objektu obytné vily, citlivě zakomponované do náročného terénu. Vtipné dispoziční řešení poskytuje atraktivní výhled na historické městské jádro. Kultivované užití stavebních materiálů a precizně zpracovaný detail pozitivně evokují architektonickou čistotu funkcionalistických staveb.

Stavebník BMS Touristik s.r.o. Č. Krumlov, projektant SP Studio s.r.o. Č. Krumlov + Atelier Tekton Praha, zhotovitel VIDOX spol. s r.o. Č. Krumlov.

V kategorii vodohospodářské a ekologické stavby

Oprava hydrostatického jezu Huber-Lutz Loučovice za pečlivou rekonstrukci a znovuzprovoznění významné technické památky. Jedná se o unikátní vodní dílo, již jediné svého druhu v Evropě. Původní jez ztratil svůj význam po vybudování vodního díla Lipno. Zvýšením sanačního průtoku vznikly podmínky pro rekonstrukci jezu, která byla provedena na základě pozůstatků původní dokumentace.

Stavebník a projektant Povodí Vltavy s.p., závod Horní Vltava, Č. Budějovice, zhotovitel Vodohospodářské stavby s.r.o. Č. Budějovice a Povodí Vltavy s.p., závod Horní Vltava, Č. Budějovice.

V kategorii dopravní a ostatní inženýrské stavby

Komunikační propojení Stromovky a centra města Č. Budějovice lávkou přes Vltavu a Malši za zdařilé bezbariérové přemostění Vltavy, pozoruhodné neobvyklou štíhlostí a elegantním průvhelem nad hladinou řeky. Za prvé použití v ČR konstrukčního betonu z umělého kameniva LIAPOR pro předpjatou konstrukci štíhlé železobetonové desky. Jedná se o příkladnou spolupráci statika s architektem, kdy statik maximálně odlehčí konstrukci a architekt ji zapojí do tvarovaných mostních opěr s pylony, čímž vznikne jeden konstrukční a architektonický celek.

Stavebník Statutární město Č. Budějovice, projektant A1 spol. s r.o. Č. Budějovice + VPÚ DECO Praha a.s., zhotovitel JHP mosty s.r.o. Praha, provozní středisko Č. Budějovice.

Česné uznání získalo 20 staveb:

- Krytý exteriérový presbytář při kostele Jména Panny Marie na Lomci u Vodňan, přihlašovatel Atelier Malec – Ing. arch. Ant. Malec st., Č. Budějovice
- Jachetní přístav Lipno n./Vlt. – krytá plovárna, přihlašovatel Kašparů-Koller Stavitelství s.r.o. Č. Budějovice
- Servisní středisko nákladních automobilů Volvo Č. Budějovice, přihlašovatel MANE Stavební a obchodní spol. s r.o. Č. Budějovice
- Sportovní hala v Jindřichově Hradci, přihlašovatel STAVCENT, a.s., Jindřichův Hradec
- Rekonstrukce a dostavba Zimního stadionu, Č. Budějovice, přihlašovatel HOCHTIEF VSB a.s., div. 1, Č. Budějovice
- Rekonstrukce sídla krajského úřadu České Budějovice, přihlašovatel MANE Stavební a obchodní spol. s r.o. Č. Budějovice
- Hotel U města Vídně v Českém Krumlově, přihlašovatel STAVCENT, a.s., J. Hradec
- Rekonstrukce Radniční 29, Č. Krumlov, přihlašovatel VIDOX, spol. s r.o., Č. Krumlov

- Domov důchodců, Soběslav, přihlašovatel Atelier PROPROJEKT spol. s r.o. Č. Budějovice
- Hvězdárna II. etapa Jindřichův Hradec, přihlašovatel Českobudějovické pozemní stavby, spol. s r.o., Č. Budějovice
- 23. b. Táborská, Třeboň, přihlašovatel Město Třeboň
- Fárův dům, Slavonice, přihlašovatel Agrostaving Dačice s.r.o.
- Řadový rodinný dům, Suché Vrbné v Českých Budějovicích, přihlašovatel Atelier Kročák-architekt, Č. Budějovice
- Dům čp. 308 Tábor, přihlašovatel Město Tábor
- Rekonstrukce Samsonovy kašny České Budějovice, přihlašovatel 1. JVS a.s., Č. Budějovice
- Čistírna odpadních vod a kanalizace Vyšší Brod, přihlašovatel EKOECO, s.r.o., Č. Budějovice
- Rekonstrukce Jordánské hráze v Táboře, přihlašovatel HOCHTIEF VSB a.s., div. 1, Č. Budějovice
- Silnice 1/39 – křižovatka Český Krumlov, přihlašovatel Ing. Miloš Kačenka – BUILDING, České Budějovice
- Tržní náměstí, Tábor, přihlašovatel Město Tábor
- Silnice II/140, Písek, přihlašovatel STRABAG a.s. OZ, дирекce 61, správa Písek

Výsledky přehlídky jsou prezentovány na výstavách v 11 městech kraje. Význam akce byl podtržen slavnostním vyhlášením výsledků, nad kterým převzal záštitu a kterého se zúčastnil hejtmán Jihočeského kraje RNDr. Jan Zahradník, primátor statutárního města Č. Budějovice Doc. RNDr. Miroslav Tetter, CSc., předseda ČKAIT Ing. Václav Mach, prezident SPS ČR Doc. Milan Veverka a řada dalších významných hostů. Ti ve svých vystoupeních ocenili výsledky přehlídky, její význam pro růst úrovně výstavby a stavebnictví a vyslovili předpoklad, že další ročník plánovaný v r. 2005 bude opět úspěšný.

Ing. Jiří Schandl
přednosta oblasti ČKAIT České Budějovice

VII. ODBORNÁ KONFERENCE SE ZAHRANIČNÍ ÚČASTÍ ZAMĚŘENÁ NA DŘEVOSTAVBY

Stalo se již tradicí, že se příznivci dřevostaveb scházejí každý rok na jaře na půdě Vyšší odborné školy ve Volyni, aby si vzájemně vyměnili zkušenosti, získali nové obchodní kontakty, dozvěděli se novinky z oboru a mohli si konfrontovat svoje názory s informacemi od kolegů z Kanady, Německa, Slovenska nebo Švýcarska.

I letošní konference byla zaměřena na základní programové okruhy: **Dřevostavby, stavební systém budoucnosti; dřevo, surovina moderního člověka; ochrana životního prostředí; úspory energií; suchá výstavba.**

Do Volyně přijel letos rekordní počet 330 účastníků, což svědčí o tom, že počet zájemců z řad odborníků o tento způsob výstavby vzrůstá. Seminář je zároveň zahrnut do programu celoživotního vzdělávání členů ČKAIT. Mrzí mne jen, že jsem nezahledl ve Volyni více kolegů architektů.

V následujících řádcích stručně shrnuji, co mne na letošní konferenci zaujalo. Některým vybraným tématům se budeme podrobněji věnovat v časopise Tepelná ochrana budov, který vydává ČKAIT spolu s Cechem pro zateplování budov, a poskytneme jim větší prostor.

• Docent Vladimír Bílek z Fakulty stavební ČVUT podal ve svém příspěvku zajímavou komplexní analýzu současného stavu v oblasti bytové výstavby u nás ve srovnání se zahraničím s odhadem možných trendů, se zvláštním zřetelem na vícepodlažní dřevěné bytové domy.

• Jeho kolega docent Petr Kuklík se věnoval klíčovému problému prostorové tuhosti budov na bázi dřeva a za nepřítomnou Ing. Annu Kuklíkovou referoval o kompozitních dřevobetonových stropních konstrukcích, které mohou např. eliminovat některá slabší místa, existující dosud u dřevostaveb v oblasti akustiky a požární bezpečnosti. Zmiňoval se rovněž o vlivu mediálních kampaní na rozšíření dřevostaveb. Uváděl konkrétní příklad z roku 1983 z Anglie kdy televizní pořad, který prezentoval domnělé negativní vlastnosti dřevostaveb vedl v následujících letech ke snížení jejich podílu na trhu z 28 na 6 %.

• Inženýr Schuster z Kanady, expert skupiny pojišťoven, informoval o zavedení dvoupásmové pojistky v záplavových

územích v Německu. Zkušenosti z povodní prokázaly, že dřevostavby lépe odolávají a jejich majitelé budou proto hradit nižší pojistku než vlastníci zděných objektů.

- Využitím mikrovlnného záření při ošetření dřeva se zabývaly dva příspěvky. O desinfekci dřeva a možnosti zbavení se biologických škůdců touto metodou referoval Ing. Stanislav Štastník z VUT Brno. Jeho kolegyně, Dita Baničová, se zaměřila ve svém vystoupení na možnosti vysušování dřeva a zároveň jeho sterilizaci, což je aktuální problematika zejména po povodních.

- Inženýr Petr Morávek a Ing. Miroslav Jindrák zaměřili svou přednášku na snižování energetické náročnosti budov a mikroklima dřevostaveb, kdy podrobně představili možnosti systému teplovzdušného vytápění s řízeným větráním a rekuperací odpadního tepla.

- O freewareovém interaktivním programu Louisa 1, který obálkovou metodou umožňuje výpočet tepelných ztrát objektu a má výstup v podobě energetického štítku, informoval Ing. Roman Šubrt. V druhé části příspěvku se zaměřil na ukázky neřešených tepelných mostů u dřevostaveb při snímání termokamerou.

- Jiří Bezouška podal vyčerpávající přehled vzácných tropických i netropických dřevin použitelných jako velmi kvalitní obklad na fasády a terasy, které je již možné i u nás objednat, včetně jejich parametrů. Většímu rozšíření bude zatím patrně bránit vyšší cena suroviny, ale je to zajímavá možnost jak realizovat prakticky bezúdržbové povrchy s vysokou životností a pozoruhodným designem.

- Osobitým způsobem přednesu a brilantním zvládnutím tradičních tesařských technologií zaujal Petr Růžička, který přednášel mimo jiné o postupu rekonstrukce tesařských prací na hradě Karlštejně.

Společenský rámec konference akcentoval svou účastí a projevem obchodní rada velvyslanectví Kanady v České republice. Jeho vystoupení na podporu rozvoje dřevostaveb a obchodní spolupráce ČR a Kanady na tomto poli bylo ukončeno připitkem servírovaným na volné travnaté ploše v sousedství školního hřiště. Nabyté poznatky a kritické názory pak bylo možno neformálně hodnotit či si je vyměnit v rámci tradičního společenského večera spojeného s hudebním vystoupením místního lidového souboru.

Ke konferenci je pravidelně vydáván sborník, obsahující texty, grafy a tabulky k většině přednesených referátů. Doprovodnou akcí konference byla výstavka výrobků na bázi dřeva, resp. výrobků určených pro dřevostavby, a softwarových programů sloužících pro navrhování dřevostaveb. Účastníci konference mohli také navštívit školní knihovnu, na chodbách školy si

prohlédnout vystavené práce studentů. Pořadatel konference, Střední průmyslová škola dřevařská a Vyšší odborná škola ve Volyni, se zhostila na jedničku organizačních povinností. Přípravě a průběhu konference se věnuje jak pedagogický sbor školy, tak studenti vyšších ročníků. Zabezpečit stravování, ubytování a jednání konference za účasti více jak tří set účastníků se podařilo bez časových ztrát a jakýchkoliv problémů a za minimálních nákladů. Řada účastníků konference se do Volyně každoročně vrací a rostoucí počet účastníků (který vedení školy spojuje s akreditací konference v rámci celoživotního vzdělávání členů ČKAIT) svědčí o zvyšujícím se zájmu o problematiku dřevostaveb.

*Ing. arch. Josef Smola
autorizovaný architekt*

VZNIK ODBORNÉ PRACOVNÍ SKUPINY PRO DŘEVOSTAVBY V RÁMCI ČKAIT

Na letošní odborné konferenci o dřevostavbách ve Volyni navrhovali přednášející i posluchači vytvoření zájmového sdružení v oblasti dřevostaveb, zabývajících se trvale odbornými problémy a popularizací dřevostaveb. Účastníci konference se shodli na tom, že optimální a všestranně vyhovující formou zastřešení takového zájmového sdružení se jeví Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, na jejíž půdě vznikají specializované odborné pracovní skupiny (pracovní skupina oborů technika prostředí staveb a technologické zařízení staveb; pracovní skupina elektro; kolegium pro technické památky) s možností aktivní účasti i pro odborníky mimo okruh členů ČKAIT.

Současný stav v oboru dřevostaveb

V České republice po rozdělení bývalého Československa chybí akademické pracoviště, jako centrum vzdělanosti v oboru, věnující se cíleně problematice dřevostaveb, jakým byla Dřevařská fakulta Technické univerzity ve Zvolenu.

Dřevostavby chápeme obecně jako „vyšší formu“ práce se dřevem; tj. materiálem, který je bezkonkurenčně přátelský k životnímu prostředí. Předmětem zájmu pro správně fungující moderní dřevostavbu je – kromě problémů statiky dřevěných konstrukcí, které jsou standardně přednášeny na technikách – rovněž problematika požární

bezpečnosti, akustiky, techniky vnitřního prostředí a stavební fyziky. Přestože trvale vzrůstá ze strany stavebníků zájem o pořízení dřevostaveb, stále přetrvávají vůči tomuto typu staveb v části laické i odborné veřejnosti neopodstatněné předsudky, které jsou někdy podporovány médií. Tato nedůvěra ze strany klientů se však často oprávněně opírá o negativní zkušenosti, chyby a neznalost projektantů nebo realizačních firem, které některá specifika dřevostaveb v praxi podceňují. Chybějí znalosti a zkušenosti. S tím souvisí i jistá neprůhlednost trhu, absence seriózní databáze, která by umožňovala stavebníkům výběr kvalifikovaného projektanta a stavební firmy a obecně obtížný přístup k informacím a odborné literatuře. Negativní roli sehrává bohužel i stát, který dosud odpovídajícím způsobem nepodporuje (na rozdíl od sousedních zemí) tento typ výstavby v rámci principu udržitelného rozvoje stavení.

Je rovněž skutečností, že snaha kvalitních stavebních firem, výrobců komponentů i tvůrců dřevostaveb je dosud roztržistá, neumějí svou práci nabídnout a prodat, zejména vysvětlit a předvést přednosti moderních dřevostaveb a mediálně je zviditelnit. Vůči dobře organizovanému informačnímu a propagačnímu tlaku zástupců „silikátového stavění“ v konkurenčním boji ztrácí.

Na mnoha odborných fórech byla v průběhu posledních let deklarována potřeba vzniku profesního sdružení zastřešujícího obor dřevostavby na neutrální půdě a nekomerční bázi. To chce naplnit iniciativa, směřující k založení odborné pracovní skupiny na půdě České komory autorizovaných inženýrů a techniků.

Cíle činnosti odborné pracovní skupiny dřevostaveb

1. Sdružovat na dobrovolném základě fyzické osoby se společným zájmem o stavby ze dřeva, podporovat výměnu zkušeností mezi nimi, a spoluvytvářet prostředí a podmínky pro větší rozšíření dřevostaveb.

2. Shromažďovat a poskytovat kvalitní informace z oboru odborné i laické veřejnosti.

3. Podporovat a spolupodílet se na odborných vzdělávacích akcích a popularizaci dřevostaveb v odborném i denním tisku.

4. Spolupracovat s Radou pro rozvoj profese ČKAIT v oblasti odborných činností (informace, vzdělávání a další).

5. Spolupracovat s obdobně zaměřenými subjekty neziskového, podnikatelského a obchodního charakteru v tuzemsku i v zahraničí, zejména s dalšími nevládními organizacemi působícími na poli dřevostaveb.

6. Spolupracovat s orgány veřejné správy v dané oblasti.

7. Podílet se na posuzování návrhů obecně závazných právních předpisů dotýkajících se problematiky navrhování a provádění dřevostaveb.

8. Spolupracovat s odbornými školami na zabezpečení kvalitní přípravy odborníků v oboru dřevostaveb.

Přípravy ustavení pracovní skupiny pro dřevostavby se ujali: Ing. Jaroslav Machek, autor. ing., člen představenstva ČKAIT a předseda Oblastní kanceláře ČKAIT Praha a Středočeský kraj; Doc. Ing. Karel Papež, CSc., Stavební fakulta ČVUT Praha; Doc. Ing. Vladimír Bílek, CSc., aut. ing., Stavební fakulta ČVUT Praha; Doc. Ing. Petr Kuklík, CSc., Stavební fakulta ČVUT Praha; Ing. arch. Josef Smola, aut. arch.

Zájemci o účast v pracovní skupině pro dřevostavby se mohou přihlásit v Informačním centru ČKAIT, Sokolská 15, Praha 2, Helena Hájková, tel.: 227 090 214, fax: 227 090 222, e-mail: hhajkova@ckait.cz, nebo info@ckait.cz.

*Ing. arch. Josef Smola
autorizovaný architekt*

AKTIV ČLENŮ ČKAIT V OBORU TZS A TPS V KOSTELCI NAD ČERNÝMI LESY

Pravidelné jednání pracovní skupiny členů ČKAIT v oboru technologická zařízení staveb a technika prostředí staveb se při letošním jarním aktivu konalo v Kostelci nad Černými lesy ve dnech 23. a 24. 4. 2003. Jarní pracovní aktiv byl výroční: jednalo se o desáté setkání pracovní skupiny oborů TZS a TPS (koná se na pravidelně na jaře a na podzim každého roku); současně v roce, kdy oslavujeme desáté výročí vzniku naší profesní komory. Místem jednání se stal zámecký areál v Kostelci nad Černými lesy, který spravuje a využívá Lesnická fakulta Vysoké školy zemědělské v Praze. Výročnímu jednání se tak dostalo historického rámce. Prostory černokosteleckého zámku daly možnost nahlédnout také do stavitelského umění našich předků a do dobového vnímání okolní krajiny při výběru stavebního místa.

Jednání zahájil Ing. Jindřich Pater, místopředseda ČKAIT. Přednášku na téma „Legislativní vývoj stavebních předpisů v roce 2003“ přednesl předseda České společnosti pro stavební právo, JUDr. Miroslav Hegenbart. Objasnil úlohu této společnosti a její mezinárodní vazby, pojednal o současném stavu stavebního

zákona a jeho uplatnění v praxi, o stavu příprav nového stavebního zákona a navazujících prováděcích předpisů, jakož i o obdobných předpisech v zemích EU. Zabýval se také významem a úlohou nevládních organizací ve výstavbě v legislativním procesu.

Na tuto přednášku navazovalo vystoupení člena autorizační Rady ČKAIT, Ing. Václava Oupora, na téma „Charakteristika a stav připravované nové vyhlášky o prováděcí dokumentaci“. Je to téma, které se nás bytostně dotýká. Současný stav prováděcí dokumentace vykazuje často mnoho nedostatků s výraznými důsledky při realizaci staveb. Diskuze účastníků jednání k novelám předpisů veřejného stavebního práva se týkala praktických zkušeností a problémů uplatňování stavebních předpisů při navrhování a realizaci staveb, především pak v souvislosti s obory a profesemi techniky prostředí staveb a technologických souborů.

Výklad nově vydaného Výkonového a honorářového řádu byl hlavním tématem přednášky Ing. Pavla Křečka, člena představenstva ČKAIT. Objasnil praktické používání této doporučené pomůcky, která by měla přinést zkvalitnění dokumentace i výkonu inženýrských činností za přijatelnou cenu nebo honorář.

Zajímavým a užitečným tématem byla i další část programu: uplatnění zákona o obalech v praxi. Vystoupení zástupce dosud jediné autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a. s., Ing. Lukáše Grolmuse, vyvolalo – zejména pro novost prvního předpisu – obsáhlou diskusi.

Informaci k dosavadní přípravě a legislativnímu procesu přípravy nového zákona o veřejných zakázkách, o změnách oproti současnému stavu a o souvisejícím

informačním a evidenčním systému podal Ing. Stanislav Hejda, CSc., z oboru veřejných zakázek MMR ČR. V závěru podali Ing. Pater spolu s Ing. Machkem informace o současných a připravovaných aktivitách v komoře; mezi jiným i o tom, že se připravuje pro členy soutěž o inženýrskou cenu ČKAIT za nejlepší inženýrský návrh (řešení).

V rámci programu pracovního aktivu se naše čas i na prohlídku zámku. Účastníci aktivu měli možnost seznámit se s historií zámku a stavebním vývojem zámku od jeho založení v r. 996 Slavníkovci, přes další držitele, mezi nimiž byl také rod Smiřických a rod Lichtensteinů. Od roku 1935 až do současné doby je zámek propůjčen českým státem pro potřeby Školního lesního podniku VŠ zemědělské v Praze. Opravy a údržba zámku jsou náročnou záležitostí finančně i odborně; je proto důležité jeho využití s ekonomickými efekty. Budova bývalého útulku pro přestarlé zámecké služebnictvo se změnilo v penzion nabízející zajímavé historické interiéry. Konferenční sál vznikl úpravou prostor bývalé konírny.

Pracovní skupina oborů TZS a TPS má cca 45 členů. Snahou je, aby v pracovní skupině měly zastoupení všechny oblasti komory a podle možnosti nevládní organizace v oblasti technických zařízení budov. Pracovní skupina se schází pravidelně na jarním a podzimním jednání. Její účastníci získávají na jedné straně aktuální právní, technické a další informace, na druhé straně svými připomínkami, náměty a analýzami pomáhají formulovat stanoviska a aktivity komory, mohou ovlivňovat legislativní, technicko-normalizační a jiné procesy ve výstavbě.

Karel Pastuszek, aut. ing.

člen pracovní skupiny oborů TZS a TPS

Účastníci jednání na zámku v Kostelci nad Černými lesy

8. ročník mezinárodní konference

„MĚSTSKÉ INŽENÝRSTVÍ Karlovy Vary“

Téma: „Rekonstrukce center historických sídel z pohledu městského inženýra“

20. června 2003 od 9.00 hodin

HOTEL THERMAL Karlovy Vary, kongresový sál

doprovodná akce 12. ročníku regionální výstavy stavebnictví FOR ARCH Karlovy Vary
Záštitu nad pořádáním konference převzal hejtmán Karlovarského kraje JUDr. Josef Pavel.

Pořádají:

- Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků • Český svaz stavebních inženýrů
ve spolupráci s organizacemi:

Regionální stavební sdružení Karlovy Vary • Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR • Česká komora architektů • Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska • VERBAND BERATENDER INGENIEURE (BRD) • BAYERISCHE INGENIEUR KAMMER – BAU • INGENIEURKAMMER SACHSEN • SLOVENSKÁ KOMORA STAVEBNÝCH INŽINIEROV

**Konference je zařazena do systému celoživotního vzdělávání členů ČKAIT.
Akreditační rada ČKAIT přiznala konferenci „MI Karlovy Vary 2003“ 3 akreditační body.**

Konference je určena pro autorizované osoby, zejména v oboru
Městské inženýrství a dále pro pracovníky státní správy, zástupce samosprávy, pro projektanty i dodavatele.

Program:

8.45 – 9.00	Registrace
9.00 – 9.15	Zahájení konference Ing. Svatopluk Zídek, přednosta OK ČKAIT Karlovy Vary Ing. Jitka Thomasová, předsedkyně sekce MI ČSSI
9.15 – 9.45	Rekonstrukce center historických sídel z pohledu městského inženýra v Bavorsku Dipl.-Ing. arch. Silvio Lux, Bavorská inženýrská komora
9.45 – 10.15	Novostavby a rekonstrukce velkokapacitních jednotných stok v centrech měst Dr.-Ing. Gundela Metz, Dipl.-Ing. Peter Gerstäcker, Saská inženýrská komora
10.15 – 10.45	Nová orientace evropské vodohospodářské politiky (Rámcová směrnice EU o vodě) Dr.-Ing. Gundela Metz, Saská inženýrská komora
10.45 – 11.15	Rekonstrukce historické části města LAUCHHEIM (Odměněna cenou za architekturu BRD) Dipl.-Ing. Hermann Laistner, VBI, Spolek poradních inženýrů (Německo) Werner Kowarsch, starosta města Lauchheim
11.15 – 11.45	Integrovaná koncepce rekonstrukce města Heringen (Řešení problémů infrastruktury, spolu s rekonstrukcí historické stavební substance durynského města) Konrad Scholze, VBI, Německo
11.45 – 13.00	Přestávka na oběd
13.00 – 13.45	Obnova historické zahrady Grassalkovichova paláce v Bratislavě Ing. Ján Tomko, Ing. Zdeněk Loveček, CSc., Ing. Lubomír Polakovič, CSc., SKSI – Slovenská komora stavebních inženýrů
13.45 – 14.15	Karolina – součást městského centra Ostravy Prof. Ing. Vítězslav Kuta, CSc., Ing. František Kuta, CSc., VŠB – Technická univerzita Ostrava
14.15 – 14.45	Uplatnění sdružených tras v historických centrech Doc. Ing. Petr Šrytr CSc., ČVUT v Praze, stavební fakulta Ing. Pavel Poloprudský, ZAVOS, s.r.o., Praha Ing. Jan Sochůrek, INGUTIS, s.r.o., Praha ČSSI, sekce MI
14.45 – 16.00	Panelová diskuse k předneseným referátům moderují: Ing. Jitka Thomasová, Ing. Pavel Křeček

Přihlášky na konferenci je možno získat u všech pořadatelských organizací a v sekretariátu konference:
OK ČKAIT Karlovy Vary, Stará Kysibelská 45, 360 09 Karlovy Vary, tel./fax: 353 234 634, e-mail: ckait @iol.cz.

TUZEMSKÉ A ZAHRANIČNÍ AKCE POŘÁDANÉ V 2. POLOLETÍ 2003

TUZEMSKÉ VELETRHY A VÝSTAVY

4. – 7. 9. 2003

INTERIÉR 2003

12. mezinárodní kontrakční
a prodejní výstava
Nábytek, interiérové vybavení, desing
Veletřní palác Praha
Info: 541 151 111

15. – 19. 9. 2003

MSV 2003

45. mezinárodní strojírenský veletrh
Veletřhy Brno, a.s., Výstaviště
Info: 541 152 960

23. – 27. 9. 2003

FOR ARCH

14. mezinárodní stavební veletrh
ABF a.s., Praha – PVA Letňany
Info: 222 891 199

6. – 10. 10. 2003

INVEX

13. mezinárodní veletrh informačních
a komunikačních technologií
Veletřhy Brno, a.s., Výstaviště
Info: 541 152 849

22. – 25. 10. 2003

Průmyslový veletrh Ostrava

Všeobecný veletrh průmyslových odvětví
Ostravské veletřhy a.s., Výstaviště Černá
louka
Info: 696 167 112

6. – 8. 11. 2003

STAVOTECH OLOMOUC – PODZIM

Stavební a technický veletrh
Olomouc – Výstaviště Flora
Info: 587 433 141

25. – 29. 11. 2003

AQUA-THERM Praha

10. mezinárodní odborný veletrh vytápění,
ventilace, klimatizační, měřicí, regulační,
sanitární a ekologické techniky
Výstaviště Praha 7
Info: 224 234 274

ZAHRANIČNÍ VELETRHY A VÝSTAVY

16. – 19. 9. 2003

TRANSVIENNA

Mezinárodní odborný veletrh dopravy
a logistiky
Messe Wien
Info: +43/0/1/72720-226

23. – 27. 9. 2003

ENTSORGA

Mezinárodní veletrh s tematikou životního
prostředí
Kolín nad Rýnem
Info: 261 910 173

1. – 4. 10. 2003

EMAT

1. mezinárodní veletrh ochrany životního
prostředí a zařízení pro komunální služby
Záhřeb
Info: 261 001 173

2. – 4. 10. 2003

STAVBA-DŮM-INTERIÉR

Výstava o kultuře bydlení
Trenčín, Výstavisko TMM a.s.
Info: +421/32/741725

7. – 10. 10. 2003

INTERIÉR – CONEX 2003

4. výstava interiérového vybavení domů a bytů
Nitra – výstaviště
Info: +421/37/6572301

7. – 11. 10. 2003

TEKNISKA MÄSSEN

Skandinávský technický veletrh
Stockholm
Info: +46/87494100

22. – 26. 10. 2003

TZB

11. mezinárodní výstava technických
zařízení budov
Bratislava – Incheba
Info: +421/2/677272055

27. – 30. 10. 2003

A+A Mezinárodní veletrh bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Veletřhy Messe Düsseldorf
Info: 541 152 940

30. 9. – 3. 10. 2003

MESSTECHNIK AUSTRIA

Mezinárodní odborný veletrh měřicí
a zkušební techniky
Messe Wien
Info: +43/0/1/72720-226

3. – 8. 11. 2003

BATIMAT

Mezinárodní stavební výstava-Paříž
Info: +33/1/47/565754

6. – 9. 11. 2003

BAUFACH

Stavební veletrh Lipsko
Leipziger Messe
Info: 222 734 483

11. – 15. 11. 2003

INFO – Záhřeb

35. mezinárodní veletrh informačních
technologií
Záhřeb
Info: 261 001 173

12. – 14. 11. 2003

KAMENÁR – Trenčín

Výstava průmyslu kamene
Trenčín – výstaviště
Info: +421/32/74431725

18. – 21. 11. 2003

BAUCON ASIA 2003

Mezinárodní odborný veletrh stavební
techniky, materiálů, stavebních komponentů
a služeb
Singapur
Info: 545 176 158

19. – 21. 11. 2003

ISH LIGHT + BUILDING ASIA

Mezinárodní veletrh architektury a techniky
Singapur
Info: 224 230 104

29. 11. – 7. 12. 2003

HEIM + HANDWERK

26. prodejní výstava bydlení, zařízení,
staveb
Mezinárodní veletřhy Mnichov
Info: 545 176 159

3. – 5. 12. 2003

ET/INTERTUNNEL EUROPE – Basilej

Mezinárodní výstava kolejové městské
dopravy a výstavby tunelů
MCH Messe Schweiz AG (Basilej)
Info: +41//58/206222

Doc. Ing. Otakar Gartner, CSc.

Ing. Tomáš Chromý za to opravdu nemůže.

Omlouváme se kolegům architektům Ing. arch. Karlu Zuskovi a Ing. arch. Zdeňku Petrášovi za chyby několika redakcí (2) najednou. Autorem zdařilé rekonstrukce tvrze Vysoký Hrádek není, jak je uvedeno na straně 109 knihy Ing. Jana Konicara „Architektura a stavebnictví České republiky“, ani jak je uvedeno na straně 84 časopisu „Inženýrská komora 2003“, Ing. Tomáš Chromý, ale oba pánové, kterým je adresována tato omluva.

Správné a ověřené jsou následující údaje:

Rekonstrukce zámku Vysoký Hrádek – Březí pro potřeby informačního střediska JE Temelín
(udělen diplom za nominaci na titul stavba roku 98)

Autoři: Ing. arch. Karel Zuska

Ing. arch. Zdeněk Petráš

Projekt: A1, spol. s r.o., České Budějovice

Investor: ČEZ, a.s., Jaderná elektrárna Temelín

Dodavatel: Českobudějovické pozemní stavby, spol. s r.o.

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola Šumperk. Projektant: Stavoprojekt Šumperk, spol. s r.o. Dodavatel: SAN – JV, s.r.o., Šumperk.